

9.9.2009

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

15 – 2009

Kokousaika: 9.9.2009 klo 19.00 – 23.53

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

15 – 2009

Mötestid: 9.9.2009 kl 19.00 – 23.53

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges
föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

9.9.2009

<u>188 §</u>	7
<u>Esityslistan asia nro 3</u>	7
<u>KAUPUNGINHALLITUKSEN KAHDEN JÄSENEEN, KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNNAN JÄSENEEN JA PUHEENJOHTAJAN, KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNNAN JÄSENEEN JA VARAPUHEENJOHTAJAN SEKÄ TERVEYSLAUTAKUNNAN JÄSENEEN JA VARAPUHEENJOHTAJAN VALINTA</u>	7
<u>Valtuutettu Rätty</u>	7
<u>189 §</u>	7
<u>Esityslistan asia nro 4</u>	8
<u>HELSINGIN KAUPUNKIKONSERNIN TYTÄRYHTEISÖJEN YHTEISEN HANKINTAYHTIÖN PERUSTAMINEN</u>	8
<u>Valtuutettu Hakanen</u>	8
<u>Valtuutettu Koskinen</u>	8
<u>Valtuutettu Vikstedt</u>	9
<u>Valtuutettu Karu</u>	9
<u>Kaupunginjohtaja Pajunen</u>	9
<u>Valtuutettu Rantanen</u>	10
<u>Valtuutettu Hakanen</u>	10
<u>Valtuutettu Koskinen</u>	11
<u>Valtuutettu Puhakka</u>	11
<u>Kaupunginjohtaja Pajunen</u>	11
<u>190 §</u>	12
<u>Esityslistan asia nro 5</u>	12
<u>KUSTAANKARTANON VANHUSTENKESKUKSEN JA LASTEN PÄIVÄKOTIEN KERTÄÄMÄIDEN PALMIAN HOIDETTAVAKSI</u>	
<u>Valtuutettu Rätty</u>	12
<u>Valtuutettu Puoskari</u>	14
<u>Ledamoten Gadd</u>	15
<u>Valtuutettu Peltola</u>	16
<u>Valtuutettu Pajamäki</u>	17
<u>Valtuutettu Puhakka</u>	19
<u>Valtuutettu Hakanen</u>	20
<u>Valtuutettu Kantola</u>	22
<u>Valtuutettu Ingervo</u>	23
<u>Valtuutettu Mänttari</u>	24
<u>Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava</u>	25

9.9.2009

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)	26
Valtuutettu Asko-Seljavaara	26
Valtuutettu Kolbe	27
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	29
Valtuutettu Puura	29
Valtuutettu Pelkonen	30
Valtuutettu Hakanen	31
Valtuutettu Männistö	31
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Pakarinen	33
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto (vastauspuheenvuoro)	34
Valtuutettu Pakarinen (vastauspuheenvuoro)	34
Ledamoten Björnberg-Enckell	35
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto (vastauspuheenvuoro)	37
Valtuutettu Näre	37
Valtuutettu Sumuvuori	37
Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro)	39
Valtuutettu Näre (vastauspuheenvuoro)	40
Valtuutettu Hellström	40
Valtuutettu Moisio	41
Kaupunginjohtaja Pajunen	43
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	43
Valtuutettu Suomalainen	44
Valtuutettu Vesikansa	45
Valtuutettu Valokainen	46
Valtuutettu Muurinen	48
Valtuutettu Koskinen	49
Valtuutettu Virkkunen	49
Valtuutettu Urho	52
Valtuutettu Rantanen	54
Valtuutettu Sademies (vastauspuheenvuoro)	57
Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)	57
Valtuutettu Holopainen	58
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro)	60
Kaupunginjohtaja Pajunen	61
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	61
Valtuutettu Helistö	62
Valtuutettu Kuikka (vastauspuheenvuoro)	62
Valtuutettu Urho	62
Valtuutettu Kuikka (vastauspuheenvuoro)	63
Valtuutettu Lahti	63

9.9.2009

Valtuutettu Valtonen	64
Valtuutettu Karu	64
Valtuutettu Mäki	65
Valtuutettu Autti	66
Valtuutettu Rätty (vastauspuheenvuoro)	66
Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	67
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	67
Valtuutettu Autti (vastauspuheenvuoro)	69
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	69
Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)	70
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto (vastauspuheenvuoro)	70
Ledamoten Thors	70
Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)	72
Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)	72
Ledamoten Oker-Blom	72
Valtuutettu Kuuskoski	73
Ledamoten Torvalds	74
Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Bryggare	76
Valtuutettu Sarkomaa	77
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	79
Valtuutettu Kousa	80
Valtuutettu Huru	80
Valtuutettu Soininvaara	82
Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)	83
Valtuutettu Vapaavuori (vastauspuheenvuoro)	83
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)	84
Valtuutettu Vapaavuori (vastauspuheenvuoro)	84
Valtuutettu Koulumies	84
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	86
Valtuutettu Ebeling	86
Valtuutettu Romakkaniemi	88
Valtuutettu Abdulla	89
Valtuutettu Lahti (vastauspuheenvuoro)	90
Valtuutettu Karhuvaara	90
Valtuutettu Virkkunen	93
Valtuutettu Peltokorpi	93
Valtuutettu Anttila	95
Valtuutettu Karu	96
Valtuutettu Holopainen	96
Valtuutettu Hakanen	96

9.9.2009

9.9.2009

188 §

Esityslistan asia nro 3

KAUPUNGINHALLITUKSEN KAHDEN JÄSENEEN, KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNNAN
JÄSENEEN JA PUHEENJOHTAJAN, KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNNAN JÄSENEEN
JA VARAPUHEENJOHTAJAN SEKÄ TERVEYSLAUTAKUNNAN JÄSENEEN JA
VARAPUHEENJOHTAJAN VALINTA

Valtuutettu Rätty

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kaupunginhallitukseen esitän Sirpa Asko-Seljavaara, hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Ulla-Marja Urho. Toiseksi kaupunginhallituksen jäseneksi Laura Rissanen ja hänen henkilökohtaiseksi varaksi Kauko Koskinen. Laura Rissaselta vapautuvalle varajäsenen paikalle kaupunginhallitukseen siirtyy Lasse Männistö. Lasse Männistöltä vapautuvalle varajäsenen paikalle valitaan Tatu Rauhamäki, jolloin siis Juha Hakolan henkilökohtainen varajäsen on Tatu Rauhamäki ja Laura Rädyn henkilökohtainen varajäsen on Lasse Männistö.

Sitten kaupunkisuunnittelulautakuntaan uudeksi jäseneksi Tatu Rauhamäki ja hänelle henkilökohtaiseksi varaksi Laura Simik ja uudeksi puheenjohtajaksi Tatu Rauhamäki.

Kulttuuri- ja kirjastolautakuntaan uudeksi jäseneksi Johanna Sydänmaa ja hänelle varajäseneksi Antti Virkki ja uudeksi varapuheenjohtajaksi Johanna Sydänmaa.

Terveyslautakuntaan uudeksi jäseneksi Riitta Snell ja hänelle varalle Seppo K. J. Helminen ja uudeksi varapuheenjohtajaksi Seija Muurinen ja hänelle varalla Katja Ivanitskiy. Ehkä meni oikein.

189 §

9.9.2009

Esityslistan asia nro 4

HELSINGIN KAUPUNKIKONSERNIN TYTÄRYHTEISÖJEN YHTEISEN HANKINTAYHTIÖN
PERUSTAMINEN

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Yritin löytää tästä esityksestä perusteluja sille, miksi kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen hankintayksikkö perustetaan osakeyhtiömuotoon. Kyselin asian valmistelijoilta ja asiantuntijoilta Kuntaliitostakin ja sain osin ristiriitaisia vastauksia.

Hankintalainsäädännön mukaan yhteishankintayksikkö voi olla myös hankintarengas. Tytäryhteisöjen mahdollisuus hyödyntää inhouse-palveluja ei edellytä osakeyhtiömuotoa. Se voidaan tehdä myös sopimalla ja valtuuksia antamalla. Tässä tapauksessa, kun on kysymys kaupunkikonsernin tytäryhteisöistä, konsernin johto voi tietysti velvoittaa tällaiseen sopimiseen. Meillä Helsingissä on jo kielteisiä kokemuksia siitä, millaisia valvonnan ongelmia voi tulla tilanteessa, jossa palvelujen ja tavaroiden hankintoja ei ohjata selkeästi lautakuntien, johtokuntien, hallitusten tai vastaavien toimesta.

Kysynkin kaupunginjohtajalta, miksi hankintarengasmalli on hylätty. Entä miten tässä esitetystä mallista aiotaan turvata se, että tytäryhteisöjen hankintojen keskittäminen osakeyhtiöön ei johda näiden yhtiöiden tai yhteisöjen hallitusten vastuulla olevan valvonnan heikentymiseen?

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Esitän täsmentävän kysymyksen, kun täällä sivulla 6 todetaan ennen perustelua, että ”yhtiö on voittoa tavoittelematon osakeyhtiö. Hankintakeskus veloittaa yhtiölle tuottamistaan hankintapalveluista omakustannuspohjaisen palvelumaksun. Hankintayhtiö puolestaan veloittaa kilpailuttamispalvelumaksut osakasyhtiöiltään kustannusperusteisen palvelumaksun.” Tarkoittaako tämä osakasyhtiö

9.9.2009

osakkailtaan vai osakaskonserni? Veloitetaanko tätä maksua muiltakin kuin yhtiöltä? Tässä sanotaan, että osakasyhtiöiltä.

Valtuutettu Vikstedt

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tällainen tytäryhtiöitten yhteinen hankintayhtiön perustaminen, siihen ei ole sinänsä huomauttamista. Sikäli kun ymmärsin teknisen palvelun lautakunnassa, kun tämä esiteltiin, se on kaikkein yksinkertaisinta hoitaa näin. Mutta itse arvostelen kyllä sitä prosessia, joka johtaa tällaiseen hullunkuriseen spagettimaiseen rakenteeseen. Tämä ei kohta muistuta paljoakaan kuntaa tämä toiminta. Kaikkein vähiten se muistuttaa kuntaa demokraattisen ohjauksen osalta; sitä tässä ei ole ollenkaan kohta, aivan kuin Hakanen huomautti.

Kiitos.

Valtuutettu Karu

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tämä itse esitys on ihan hyvä, kyseessä on käytännön järjestely enimmäkseen. On kuitenkin hyvä ottaa esiin tässä vaiheessa sellainen asia, että kun Helsingissä noin 85 % yrityksistä on pk-yrityksiä, jotka tekevät mielellään yhteistyötä kaupungin kanssa ja toisaalta myös tarvitsevat sitä, koska silloin saattaa syntyä resursseja aloittaa jopa vientitoimintaa. Asia, mikä on hyvä ottaa esiin ja tarkentaa vielä, on nämä yhteiset, selkeät käytännön tason pelisäännöt, hankintapelisäännöt ja totta kai myös tietoisuus ja viestintä näistä yksinkertaisista, selkeistä hankintapelisäännöistä pk-yrityksille.

Kiitos.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Hakasen kysymykseen, miksi ei muu malli vaan miksi on osakeyhtiö. Oikeastaan valtuutettu Vikstedt siihen vastasi jo puolestani, eli on katsottu, että osakeyhtiömalli on yksinkertaisin tapa hoitaa tämä järjestely, ja kysymyksessä on siis muodollinen toimintamalli. Ja

9.9.2009

valtuutettu Vikstedtin kysymykseen siitä, että tämä on monimutkainen, niin tämä tulee lainsäädännöstä, eli näin sopeudumme lainsäädäntöön kuitenkin niin, että kaupunkilaisten etu toteutuu mahdollisimman järkevästi, mahdollisimman yksinkertaisesti.

Valtuutettu Koskinen kysyi osakkaista ja miten heiltä veloitetaan, niin veloitus tulee niille, jotka tulevat tämän osakkaiksi, niin niitä yhtiöitä veloitetaan silloin. Eli ne, jotka ovat osakkaita, siis konserniyhteisöt, jotka ovat osakkaita, niin myös nämä veloitukset kohdistuvat niille.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja.

Olen tosiaan ymmärtänyt, että osakeyhtiömuoto tässä asiassa on käytännöllisesti perusteltu mutta haluan vain huomauttaa, että silloin kun kaupunki siirtää itsekkin omistamaansa yhtiöön asioita, ne siirtyvät ihan toisenlaisen julkisuuslainsäädännön piiriin, eli yhtiölaki rajoittaa merkittävästi sitä, miten paljon asioista sen enempää päättäjät kuin kansalaisetkaan ovat mahdollisia saamaan informaatiota. Näinkin tärkeä asia kuin kunnalliset, julkiset hankinta-asiat on tietysti sellainen seikka, joka olisi hyvä pitää mahdollisimman avoimena kaupungin näkökulmasta. Tässä nyt käytännössä hypätään taas ikään kuin sinne aidan pimeämmälle puolelle, ja tämä meidän kaikkien täytyy nyt myös tiedostaa, että tämä kehitys ei ole pelkästään hyvä asia, vaikka sitä nyt käytännöllisin syin perustellaankin.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitokset kaupunginjohtajalle vastauksesta siltä osin kuin hän vastasi. Toiseen kysymykseeni en havainnut kaupunginjohtajan vastaavan lainkaan. Eli puhuin siitä, että meillä on nyt kokemuksia kaupungin omassa organisaatiossa siitä, mitä voi tapahtua silloin kun valvonta pettää hankintojen kilpailuttamisessa tai kilpailuttamatta jättämisessä Palmiassa, sosiaalivirastossa tai muualla. Toistan nyt kysymykseni: millä tavalla aiotaan turvata se, että tytäryhteisöjen hankintojen keskittäminen osakeyhtiöön ei johda siihen, että näiden yhteisöjen hallitusten vastuulla oleva valvonta heikkenee tai että kaupungin valvonta ylipäätänsä näissä asioissa heikkenee?

9.9.2009

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Pientä saivartelua vielä. Piti vain kysyä, kun tässä lukee "osakasyhtiöiltään", että pitäisikö tässä lukea "osakkailtaan" tai "osakasyhteisöltään", koska onhan tässä säätiöitä ja muita mukana ja tässä puhutaan pelkästään yhtiöistä. Olisiko tämä termi pitänyt olla tässä toinen?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Itse asiassa yhdyn samaan kysymykseen, minkä jo valtuutettu Hakanen esitti, eli olisin halunnut myös kuulla tähän vastauksen.

Kiitos.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Pahoittelen, että en riittävästi äsken vastannut valtuutettu Hakasen kysymykseen. Kysymys on hyvä, ja siihen löytyy vastaus Helsingin kaupunginvaltuuston strategiaohjelmasta, jonka viime huhtikuun lopussa valtuusto hyväksyi. Kaupunki muodostuu tänä päivänä ei pelkästään peruskaupungista vaan kaupunkikonsernista, meillä on toistasataa tytäryhteisöä. Lähtökohtana on, että tytäryhteisöillä on joku syy, miksi ne ovat olemassa, niin kuin tässäkin tapauksessa: tuotetaan tehokkaampaa, järkevämpää kaupunkia kaupunkilaisille, ja sitä kautta kaupunkilaiset hyötyvät. Mutta se, että yhteisö on konserniyhteisö eikä kaupungin omaa toimintaa, sitä pitää koskea ne valtuuston päättämät periaatteet, mitkä kaikkia muitakin. Ja sen takia valtuuston strategiassa on määritetty yhdeksi painopistealueeksi konserniohjauksen vahvistaminen.

Tätä työtä teemme viranhaltijavalmistelussa kaupunginhallituksen osalta, konsernijaosto on perustettu. Se työ etenee, mutta valtuusto on linjannut, että tämä on painopistealue, ja me otamme sen vakavasti.

9.9.2009

190 §

Esityslistan asia nro 5

KUSTAANKARTANON VANHUSTENKESKUKSEN JA LASTEN PÄIVÄKOTIEN KEITTIÖIDEN SIIRTÄMINEN PALMIAN HOIDETTAVAKSI

Valtuutettu Rätty

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Näyttää aika pitkältä tuo lista noista puheenvuoroista, joten yritän puhua lyhyesti.

Tämä asia on varsin tunteita herättävä, niin kuin tiedämme, ja olemme kaikki saaneet paljon palautetta päiväkotilasten vanhemmilta, myös vanhusten omaisilta, vanhuksilta itseltään ja myös työntekijöiltä, jotka näiden asioiden piirissä toimivat. Itse tunnen tämän asian kohtuullisen hyvin, tätä asiaa valmisteltiin jo viime kaudella ja toimin silloin sosiaalilautakunnan varapuheenjohtajana.

Valmistelu on mielestäni ollut kohtuullisen hyvää, ja kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle on toimitettu merkittävä määrä erilaisia papereita kohtuullisen tarkkojen laskelmien kanssa, ja se on mielestäni erinomaisen asia ja siitä kiitokset valmistelijoille. Me kaikki valtuutetut varmasti jaamme sen ajatuksen, että toivomme, että Helsingin kaupungin hoitamat ja huoltamat vanhukset ja lapset saavat hyvää, terveellistä, turvallista ja mielellään vielä lähellä tuotettua ruokaa. En usko, että kenelläkään meistä on minkäänäköistä erimielisyyttä tähän asiaan liittyen.

Sosiaaliviraston tehtävänä on hoitaa lapsia ja hoivata vanhuksia, ja sitten taas kaupungilla on yksikkö nimeltään Palmia, jonka tehtävä on valmistaa ruokaa. Toisin kuin esimerkiksi eräät valtamediat uutisoivat, nythän kyseessä ei ole ruokahuollon ulkoistaminen yhtään mihinkään. Palmia on kaupungin omistama liikelaitos, ja me olemme siirtämässä ruokahuoltoa sosiaalivirastolta Palmialle emmekä niinkään ulkoistamassa sitä. Tämä oli vain terminologiaa, mutta tiedän, että valtamediat ovat tällaista uutisoineet.

9.9.2009

Valtuuston strategiassa viime keväänä vahvistimme ja sovimme sen, että tukipalveluiden keskittämistä edelleen jatketaan, ja sen hyväksyimme yksimielisesti. Tämä on valitun linjan mukaista, ja tämä on yksi askel sillä tiellä. Monia asioita on tähän asiaan liittyen julkisuudessa ja sähköposteissa ja keskusteluissa esitetty, nostaisin esille ihan muutamia asioita.

Ymmärrän sen, että huolena erityisesti päiväkotilasten vanhemmilla on se, että häviääkö keittäjä tai se ihana ruokalan täti sieltä päiväkodin keittiöstä jonnekin, niin lähtökohtaisesti, vaikka tämän ihmisen työnantaja olisi Palmia, ei varmastikaan häviä. Lähtökohta on tietenkin se, että samat ihmiset valmistavat ruokaa päiväkotien keittiöissä. Olivat he sitten Palmian palveluksessa tai sosiaaliviraston palveluksessa, he ovat kaupungin palveluksessa.

Sitten on keskusteltu paljon uhkakuvista siihen liittyen, että valmistetaanko pienille lapsille juuri heille sopivaa ruokaa ja että otetaanko huomioon allergiat ja tämäntyyppiset erityishaasteet, mitä liittyy esimerkiksi pienten lasten hoivaan ja hoitoon ja ruokailuun. Lähtökohtaisesti Palmian tehtävänä on valmistaa hyvää, laadukasta ruokaa, ja sitä varten Palmia on tähän kaupunkiin perustettu, joten mielestäni tämä ajatusskenaario on lähtökohtaisesti väärä. Lähtökohtaisesti me poliittiset päättäjät olemme olleet perustamassa tänne Palmiaa, jonka tehtävänä on valmistaa ruokaa, ja silloin lähtökohtaisesti sen tulee osata hoitaa myös pienemmät asiakkaat ja allergiat.

Itsekin päiväkoteihin tutustuneena tiedän, että keittiöhenkilökunta tekee siellä paljon muutakin kuin valmistaa ruokaa – osallistuu arjen elämään ja pukemiseen ja lasten kanssa olemiseen – ja sen on lähtökohtaisesti mielestäni jatkuttava. Palmian ja sosiaaliviraston välillä on tehtävä sopimus siitä, että entiseen malliin hoidetaan yhteisesti niitä asioita ja yhteisesti hoidetaan niitä lapsia. Se on mielestäni sopimuskysymys, ja toivon toki, että jokainen aikuinen, jokainen vanhempi, joka siellä päiväkodissa työskentelee, osallistuu myös siihen jokapäiväiseen työhön.

Mitä hyvää sitten seuraa siitä, jos päiväkotien ja Kustaankartanon ruokahuolto siirretään Palmiaan? Varmasti monia asioita, varmasti seuraa myös joitakin haasteita ja joitakin ongelmakohtia, mutta itse nostan esille kaksi asiaa, jotka näen selvästi hyviksi puoliksi: Ensimmäinen on se karu tosiasia, että me jaamme täällä kaupunkilaisten veroeuroja. Tässä säästyy rahaa. Se on minun mielestäni hyvin laskettu sinne, on puhuttu kohtuullisen suuristakin

9.9.2009

säästöistä. Se, kuinka ne toteutuvat, se on ajan kysymys, ja sen tulemme näkemään, enkä ota kantaa sentilleen säästöjen määrään. Mutta tärkeää on se, että tässä mennään kustannustehokkaampaan suuntaan. Ja rahankäyttö on erittäin merkityksellistä erityisesti nyt, kun me tiedämme, kuinka haastavat budjettiajat meillä tulee olemaan. Itse teen paljon mieluummin tämäntyyppisiä päätöksiä kuin esimerkiksi sellaisia päätöksiä, että meidän pitää kasvattaa päiväkotilapsiryhmien kokoja tai lomauttaa henkilöstöä tai jotain muuta sellaista. Nämä ovat niitä rakenteellisia uudistuksia, mitä tarvitaan, jotta me voimme tarjota kuntalaisille hyviä, ellei parempiakin palveluita jatkossa.

Toinen asia, mikä on mielestäni parempi ja missä ehkä pystymme hieman säästämään, on se, että päivähoiton johdossa työskentelevät henkilöt eivät enää johda ruokapalveluhenkilökuntaa, vaan he voivat keskittää energiansa kasvatushenkilöstön johtamiseen. Se on mielestäni toinen hyvä asia. Uskon, että tämän illan aikana käydään erittäin värikästä keskustelua tästä asiasta ja monia hyviä ja huonoja puolia nousee esiin. Uskallan kuitenkin tässä vaiheessa jo sanoa, että Kokoomuksen valtuustoryhmä kannattaa asian hyväksymistä.

Valtuutettu Puoskari

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Myös minä kannatan tässä asiassa pohjaesitystä.

Kaupungin taloudellinen tilanne on melko synkkä: meillä on arvioitu vaje verotuloista 188 miljoonaa euroa tälle vuodelle. Joudumme tekemään säästöjä, siitä ei varmasti ole kysymystäkään. Itse mieluummin teen säästöjä tekemällä asioita toisin kuin karsimalla palveluita esimerkiksi päihdehuollosta tai hoitajia päivähoidosta. Sosiaalitoimessa arvioitu säästötarve on noin parikymmentä miljoonaa euroa, ja tämä vajaa 2 miljoonaa euroa olisi yksi keino saada näitä säästöjä kasaan ilman, että mielestäni palveluiden laatu kärsisi merkittävästi.

Minulle on totta kai tärkeää, että päiväkotilasten ruuan laatu säilyy hyvänä, eikä ole mukavaa olla tekemässä tällaisia päätöksiä, mutta olen itse vakuuttunut, että tässä nimenomaan tekemällä toisin voidaan hyvä laatu säilyttää ja kuitenkin myös saada jotain tehostusta aikaan. Minusta on erittäin tärkeää, että siivous- ja ruokapalveluhenkilöstö jatkossakin osallistuu tähän hoitotyöhön, mutta tämä voidaan hoitaa

9.9.2009

niin, että se kirjataan palvelusopimukseen Palmian kanssa. Keskustelin myös sosiaaliviraston päivähoidon edustajien kanssa, ja hekin vahvistivat, että nyt laaditussa esityksessä tämä asia on huomioitu paljon paremmin kuin aikaisemmin valtuuston käsittelyssä olleessa esityksessä.

Itse haluaisin tähdentää sitä, että yhtään keittiötä ei lakkauteta tämän päätöksen takia tai yksikään lapsi ei joudu syömään enempää eineksiä tämän päätöksen takia. Tässä on nimenomaan hallinnollinen muutos, halutaan hakea sitä tehostamista niin, että on yhteisiä sijaisia koulujen ja päiväkotien välillä, että ei käytetä niin paljon vuokrahenkilöstöä, järjestetään niitä töitä hieman toisin. Tämä erikoisruokavalioasia on noussut paljon esille. Itse näen asian niin, että suuressa yksikössä voi olla oma ravitsemusterapeutti, joka suunnittelee ne erityisruokavaliolistat, joka tarvittaessa myös valvoo sitä toteutusta, kun taas pienessä yksikössä tällaisen ihmisen palkkaamiseen ei ole varaa. Nyt joku henkilö, joka suunnittelee sekä kouluille että päiväkodeille näitä erityisruokavaliota, niin olisi varmasti perusteltua, että siellä olisi nimenomaan ravitsemusasiantuntija, joka sitä tekisi. Yksi esimerkki on sairaanhoitopiirien ruokahuolto, jossa nimenomaan isoissa yksiköissä on omat ravitsemusterapeutit.

Toivon, että tästä pystyttäisiin etenemään ja siten omalta osaltamme saamaan niitä säästöjä kasaan, joista valtuusto on myös kaupunginhallituksen raamin yhteydessä päättänyt, mutta siinä on ollut laaja tuki kuitenkin eri ryhmiltä.

Ledamoten Gadd

Herr ordförande, herra puheenjohtaja.

Fullmäktige har ibland haft en besvärlig schizofren sits när det gäller Palmia. Stadsstyrelsen har ofta velat att Palmia skall få nya uppgifter, och hävdar att Palmia sköter sina ålägganden tillfredsställande och på ett kostnadseffektivt sätt. Palmias egna utredningar visar naturligtvis att kunderna är nöjda. Samtidigt finns det en kör av röster från skolor, daghem, sjukhus och andra, som hör av sig till enskilda medlemmar i stadsfullmäktige för att klaga. Kundernas Palmia är alltså ett annat Palmia än stadsstyrelsens Palmia. Idag har vi en möjlighet att lyssna på kunderna och konsumenterna i fråga om daghemmen. Föräldrarna vill i princip behålla det nuvarande systemet, och vi bör stöda dem.

Moni kyseenalaistaa, että ruuan laatu paranisi, kun Palmia vastaisi

9.9.2009

siitä. Päivähoidon toimipisteiden ruokahuolto pitäisi pysyä sosiaaliviraston omana tuotantona. En ymmärrä, miksi pitäisi purkaa kilpailukykyinen ja laadultaan korkeatasoinen ruokahuolto. Taloudellisia ja tuotannollisia perusteita siirrolle Palmiaan ei juuri ole olemassa.

Päiväkoti vastaa monella tapaa lapsille työpaikkaa. Yrity maailmassa on tapahtunut vastaavaa työpaikkakeittiöiden ulkoistamista. Aikuiset pystyvät äänestämään jaloillaan, ja näin jotkut ovat saaneet takaisin omia työpaikkakeittiöitään. Lapsilla ei ole tätä mahdollisuutta vaikuttaa, siksi meidän aikuisten on niin tärkeää tehdä oikeita päätöksiä lasten edun mukaisesti.

Ruuan valmistaminen on suuri osa päiväkodeissa tapahtuvaa kasvatustoimintaa. Monen asiantuntijan mielestä lasten on tärkeää nähdä, että ruokaa valmistetaan muuallakin kuin tehtaissa. On myös tärkeää, että lapset pääsevät itse osallistumaan ruuan valmistukseen. Tämän takaa nykyinen ruokailusysteemi. Ei ole todennäköistä, että Palmia pystyy samaan. Kentältä on tullut negatiivista palautetta Palmian toiminnasta. Siitä syystä olen kaupunginhallituksen vähemmistön kannalla tässä asiassa. En siis kannata esityksen hyväksymistä.

Valtuutettu Peltola

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Hyvät ihmiset.

Vasemmistoliitto esittää tämän kaupunginhallituksen ehdotuksen hylkäämistä. Valtuutettu Rätty sanoi, että tämä asia on tunteita herättävä. Minä toivoisin, että tämä herättäisi ihmisten järkevä harkinnan. Minusta tässä prosessissa, jota on vuosikausia harrastettu päiväkotien ruokahuollon siirtämisen ja jatkokeskittämisen osalta, puuttuu aika paljon järkiperusteita. Yksi suuri puute on myös se, että henkilöstö ei ole päässyt asianmukaisesti tätä asiaa käsittelemään ja tekemään omia ehdotuksiaan, vaan nyt meille tuodaan suunnitelma, joka ei suinkaan ole valmis ja sanotaan, että nyt tämän vuoden lopulla kiireesti valmistellaan suunnitelma siitä, kuinka ruokahuollon tulevaisuus Palmiassa hoidetaan.

Päiväkotien kannalta, jotka ovat pieniä työyhteisöjä, on aika merkillinen ajatus se, että yksi tai kaksi työntekijää otetaan työyhteisöstä ulkopuoliseen ohjaukseen ja muu yhteisö tekee tilaukset keskitettyyn paikkaan kaupungissa. Tätä perustellaan mm. sillä, että päiväkotien

9.9.2009

johtajat, joilla nykyään on useampia päiväkoteja normaalisti johdettavanaan, vapautuvat ruokahuollon johtamisesta. Johtajille kuitenkin jää edelleen tilausvastuu, joka ei voi olla kovin nopea varsinkin, kun johtajat eivät ole läsnä näissä hetikään kaikissa päiväkodeissa. Myöskään Palmian toimitusreagointi näihin päivittäisiin tilauksiin ei voi olla kovin nopea. Johtajille jää myös toimintavastuu silloinkin, kun ulkopuolinen ruokahuolto ja sen toimittama sijaistus pettää. Eli edelleen nämä asiat täytyy hoitaa siellä päiväkodin yhteisössä ja päiväkodin johtajan kanssa. Näinhän se on.

Rädyn mielestä tämä asia on kohtalaisen hyvin valmisteltu, ja mainitsin jo, että henkilöstö ei ole päässyt asianmukaisesti tätä asiaa käsittelemään näissä yksiköissä. Myöskään näitä laskelmia ei ole tehty asianmukaisesti. Palmiaan siirtämistä perustellaan sillä, että saadaan hankintoja ja kuljetuksia paremmiksi ja myös ruuan valmistuksen kehittäilytyötä paremmaksi. Se kai nyt voitaisiin tehdä yhteistyönä siitä riippumatta, ovatko nämä keittiöhenkilökunnan ihmiset Palmiassa vai eivät. Se pitäisikin tietenkin tällainen ruokahuollon kehittämisen yhteistyö olla koko kaupungin tasolla riippumatta siitä, mikä on tuotantomuoto.

Minun on hyvin vaikea uskoa, että tästä syntyy säästöä sen takia, että henkilökunnan esimiehet siirretään muualle. Säästöä voisi syntyä nimenomaan siitä, että kuljetus- ja hankinta-asiat suunnitellaan yhdessä ja toteutetaan yhdessä, mutta keittäjien siirtäminen ei siihen asiaan varmaan minkäänlaista pelastusta tuo. Valtuutettu Puoskari lupasi, että päivittäistoiminnot päiväkodeissa eivät tulisi muuttumaan, mutta ilman muutahan näitä säästöjä nimenomaan haetaan näiden asiakirjojenkin perusteella sillä, että yhä vähemmän käytetään sitä nykyisen ruokahuollon henkilöstöä näissä päiväkodeissa ja yhä vähemmän sijaistetaan toisiaan ja siirrytään yksiköstä toiseen. Näillä perusteilla Vasemmistoliitto esittää ehdotuksen hylkäämistä. Sen sijaan toivomme, että ruokahuollon yleinen kehittämistyö Helsingissä kohenisi nykyisestä.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Näillä näkymin Helsingin kaupunki on vuonna 2015 demografisesti eli ikärakenteeltaan Euroopan vanhin pääkaupunki. Meidän väestömme ikääntyy erittäin voimakkaasti, ja niin kuin tässä on aikaisemmin jo sanottu, meidän taloustilanteemme ei ole mikään paras mahdollinen tässä kaupungissa. Sen takia meidän täytyy miettiä, miten me

9.9.2009

järjestämme kaupungin tärkeitä palveluita uudestaan ja paremmin.

Sosialidemokraattisen kaupunginhallitusryhmän puheenjohtajana tuen totta kai sitä esitystä, joka meillä tänään on täällä pöydälle. Perusteet ovat ne, että näen erittäin tärkeänä kaupunkilaisten kannalta sen, että me pidämme kaupungin työntekijät töissä, me pidämme heidät kaupungin palveluksessa, me pidämme ruokahuollon kaupungin omana työnä, me emme kilpailuta sitä, me emme yksityistä sitä. Me turvaamme täten ainakin pitkällä aikavälillä, ehkä jo paljon nopeammin, tämän palvelun laadun ja hinnan. Se oikeasti onnistuu parhaiten tukemalla ja vahvistamalla sitä yksikköä kaupungissa, joka tähän ruokahuoltoon nimenomaisesti on perehtynyt. Me pystymme tukemaan tällaisessa isommassa yksikössä ammattitaidon kehittymistä, mahdollista tutkimusta ja muuta kehitystyötä, mihin mm. valtuutettu Puoskari ravintoterapeutti-heitollaan viittasi ansiokkaasti.

Toinen asia, mikä minua tässä vähän harmittaa kaupunkilaisena on se, että Palmiasta annetaan minusta pikkuisen väärä kuva – Palmiasta, joka on osa kaupunkikonsernia. Jos ajattelen, kun ollaan puhuttu yksityisistä palveluista, niin tuntuu siltä, että yksityisistä palveluista sanotaan, että on nopeaa ja maukasta, kun puhutaan ruokahuollosta. Oma henkilöstö, nykyinen henkilöstö, joka olisi siis täysin samoin ehdoin siirtymässä nyt Palmian palvelukseen, on lämmin ja huolehtiva, parhaimmillaan pullantuoksuinen – kiitos ja kumarrus. Palmia taas on kasvoton ja joustamaton ja byrokraattinen. Palmian henkilökunta on kaupungin omaa henkilökuntaa, konsernihenkilökuntaa. Siellä on 2 200 ihmistä töissä, joista 218 on vammaisia ja vajaakuntoisia. Se on kanssa arvo, mitä kaupunki pystyy tällä tavalla toteuttamaan. Siellä on 33 % henkilöstöstä yli 53-vuotiaita eli porukkaa, joiden työllistymisestä ja työssäolosta on pidettävä entistä parempaa huolta näinä aikoina, itse asiassa vaikeassa tilanteessa olevana, ja se on paljon minulta sanottu.

Mitä tässä nyt tapahtuu? Meillä on aikaa vuosi, jos puhutaan nimenomaan päiväkotien ruokapalveluista. Tämä päätös toteutuisi 1. elokuuta 2010. Meillä on aikaa kehittää näitä palveluita, ennaltaehkäistä niitä ongelmia, jotka me todella tiedämme, ja kiitos kaupunkilaisten, me olemme saaneet sitä palautetta ja me olemme kuulleet niistä asioista ja ymmärrämme myös ne asiat. Jos ne asiat eivät silti toimi, meidän on laitettava sinne lisää rahaa, meidän on muutettava niitä toimintatapoja ja mietittävä niitä uudestaan, keskusteltava johdon kanssa ja vaikka vaihdettava johto, jos niihin asioihin ei pystytä puuttumaan ja jos niitä asioita ei pystytä korjaamaan. Se on totta kai kaikkien kaupunkilaisten etu. Eli näin ollen uskon, että Palmian vahvistaminen ja tämän esityksen tukeminen on nimenomaan helsinkiläisten lasten etu, vaikka sitä onkin välillä vaikea perustella.

9.9.2009

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aivan ensiksi kannatan valtuutettu Kati Peltolan hylkäysesitystä. Hän esitteli erittäin hyvin ja perusteellisesti ne syyt, miksi tämä esitys tulee hylätä.

Nappaan kiinni tästä valtuutettu Pajamäen puheenvuorosta. Olen aivan samaa mieltä, että tässä tilanteessa ei ole mitään syytä aliarvioida tai mollata Palmiaa. Lähtökohta täytyy olla se, että me mietimme sitä lasten ruokahuollon kannalta sen järjestelmän kautta, mikä meillä nyt on ollut, eli sosiaalivirasto on sen järjestänyt ja se on ollut meidän päiväkodeissamme, ja se on tunnustettu kustannuksiltaan hyväksi, se on ollut hyvää laatua ja siihen on oltu erittäin tyytyväisiä. Miksi tällainen järjestelmä pitää purkaa? Tämä on mielestäni se keskeinen asia, eli täytyy tarkastella siitä näkökulmasta, että tämä ruokahuolto on osa lasten kasvatusta ja hoivaa. Tämä asiahan tunnustetaan myös tässä pohjaesityksessä muiden sosiaalipuolen palvelujen kohdalla. Eli ei ole todellakaan sillä tavalla perusteltua siirtää tätä Palmian tehtäväksi.

Kustaankartanon vanhuskeskuksen ruokapalvelut kannattaa säilyttää myös omana palveluna. Me tarvitsemme vertailutietoa, eli sitä, millä tavalla meidän esimerkiksi Palmiasta tilaamamme palvelut toimivat. Silloin on ihan yhtä hyvä lähtökohta, että tämänlaatuinen ja -kokoinen yksikkö kuin Kustaankartano on olemassa meillä vertailutiedon lähteenä.

Palaan vielä tähän päätöksentekoprosessiin ylipäänsä, niin tässähän on tapahtunut sellainen, että tätä on ajettu kuin ”käärmettä pyssyy”. Valtuutettu Peltola viittasi tähän, tästähän on edelliseltä kaudelta jo sosiaalilautakunnan kielteinen näkemys, eli asiantuntijalautakunta ei tätä pitänyt hyvänä. Ja tällä kaudella sosiaalilautakunta ei päässyt siihen sanaansa sanomaan. Eli tämä päätöksentekoprosessi, päinvastoin kuin valtuutettu Rätty sanoi, ei ole mielestäni ollut huolellinen eikä sillä tavalla perusteltu. Tässä olisi ilman muuta, kun tätä päätöstä on tehty, asiantuntijalautakuntaa kuultava, etenkin, kun tehtiin tällainen esitys, joka oli päinvastoin asiantuntijalautakunnan näkemystä.

Työntekijöiden kuuleminen tässä on ollut aika luokatonta, jos tiedot siitä pitävät paikkansa – ja uskon, että pitävät paikkansa – että esimerkiksi joillakin keittäjillä on tieto ollut lehdistä luettavissa, että he siirtyvät

9.9.2009

Palmian palvelukseen. Tällainen esitys on olemassa. Kyllä se kertoo jotain siitä valmistelukulttuurissa, mitä meillä tässä on ollut. Eli sillä tavalla sitä ei voi millään perusteilla hyväksyä.

Vielä ihan lyhyesti sitten jatkoa ajatellen, että minä toivon todellakin, että täällä tänään päätetään hylätä tämä esitys. Ja tässä todellakin haluan korostaa sitä, että meillä Vasemmistoliiton valtuustoryhmässä keskusteltiin myös Palmian tilanteesta, ja lähtökohtana ei ollut se, ettemmekö uskoisi siihen, että Palmia kykenisi tekemään tätä ruokahuoltoa, vaan nimenomaan on se lähtökohta, että miksi purkaa hyvät järjestelmät ja miksi työyhteisöä rikkoa kahdella työnantajalla, kuten Kati Peltola hyvin totesi, että lähtökohta on meillä tämä ollut.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Onneksi puheenjohtaja kuitenkin pysyi siinä tuolillaan.

Tähän esitykseen lasten päiväkotien ja Kustaankartanon vanhustenkeskuksen keittiöiden siirtämisestä liittyy monia kyseenalaisia piirteitä. Ne koskevat sekä asian valmistelua, sisältöä että esityksen suhdetta kaupunginvaltuuston itse hyväksymiin periaatteisiin. Tässä valmistelussa on sivuutettu niin palvelujen käyttäjät, henkilöstö kuin asianomainen asiantuntijalautakunta. Eikä vain sivuutettu, vaan tässähän yritetään ajaa kaupunginhallituksen konsernijaostoa hyväksikäyttäen läpi esitys, jota ei saatu läpi asianomaisessa lautakunnassa ja jota ei olisi todennäköisesti saatu läpi kaupunginhallituksessakaan, jos asia olisi ollut julkisessa keskustelussa ennen päätöksentekoa. Konsernijaoston esityksiähän ei ennalta julkisteta asukkaille.

Lisäksi valmistelussa on sivuutettu yhteistoimintamenettelyn mukainen henkilöstön kuuleminen. Henkilöstötoimikunta joutui jo aiemmassa vaiheessa, kun tätä pari kolme vuotta sitten yritettiin ajaa läpi, toteamaan, että esitystä ei oltu käsitelty niiden työntekijöiden kanssa, joita asia koskee. Nyt konsernijaoston kautta tuotua uutta esitystä ei käsitelty edes henkilöstötoimikunnassa. Vielä vähemmän turvattiin lain ja kaupungin tekemän sopimuksen yksiselitteinen velvoite, jonka mukaan jokaisella työntekijällä on oikeus osallistua häntä itseään koskevien muutosten valmisteluun. Kaupunki on siis työnantajana rikkomassa tässä itse tekemänsä sopimuksen ja myös lainmukaisia

9.9.2009

velvoitteita.

Päiväkotien osalta esitystä perustellaan kustannussäästöillä. Muistuttaisin tästä myös valtuutettu Pajamäkeä ja valtuutettu Puoskaria. Koko perusteltu on kustannusten säästäminen. Kaikki muu on sitten päälle liimattua kaunistelua. Päätöksen liitteenä olevassa selvityksessä ei kuitenkaan kyetä osoittamaan, mistä nämä säästöt itse asiassa tulevat. Päinvastoin selvityksessä, siis liitteessä 1 sivulla 10 todetaan, että tuotantotavalla ei ole kovin suurta merkitystä kustannuksiin.

Kyseenalaisten säästötavoitteiden sijaan pitäisikin minusta kysyä, onko oikein, että Helsingin kaupunki, jolla meille tänään jaetun uusimman talouden raportin mukaan on tileillä määräaikaistalutuksissa yli 800 miljoonaa euroa, yrittää niin sanotusti säästää, vähentää menoja, lasten ja vanhusten hyvinvoinnin kustannuksella. Onko oikein, että taas kerran tavoitellaan säästöjä vähentämällä muutenkin liian vähäistä sijais- ja varahenkilöstöä päiväkodeissa ja vanhustenkeskuksissa? Onko oikein, että kaikkein pienipalkkaisimpien työntekijöiden työtaakkaa pyritään tällä esityksellä entisestään lisäämään?

Yksipuolinen pyrkimys menojen vähentämiseen sivuuttaa myös sen täällä jo aiemmin hyvin esille tuodun seikan, että ruokakulttuuri ja keittiöiden työntekijät ovat todella olennainen osa päiväkotien kasvatuksellista ja hoidollista toimintaa. Sosiaalivirastossa on kehitetty Palmiaa paremmin päiväkoteihin soveltuva toimintamalli. Samalla kun ruuan valmistuksella on tärkeä merkitys lastenkin toiminnassa, on päiväkodeissa voitu jakaa tehtäviä ja kehittää joustavaa yhteistyötä työntekijöiden kesken.

Kustaankartanon ruokapalvelut ovat nekin olennainen osa hoidon, ravitsemuksen ja yhteisöllisyyden kehittämistä. Joustava yhteistoiminta on siellä tukenut kodinomaisuutta, kun vanhainkotosastot ovat voineet tilata erilaisia välipaloja, järjestää sään salliessa grillaushetkiä ulkona ja työntekijöiden osallistuessa yhteiseen ateriointiin. Palmialla ei ole tällaisia joustavia toimintamalleja, ja Palmian hinnoilla niiden järjestäminen tulee selvästi kalliimmaksi. Kannatan täällä Vasemmistoliiton taholta tehtyä esitystä, että valtuusto hylkää tämän ehdotuksen.

Lopuksi haluan muistuttaa valtuutettu Rätystä siitä, että valtuusto ei ollut yksimielinen strategiaohjelmaa käsiteltäessä. Vastustin myös silloin tällaista niin sanottua säästämistä lasten, vanhusten ja matalapalkkaisten kaupungin työntekijöiden kustannuksella.

9.9.2009

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämä Kustaankartanon vanhustenkeskuksen ja lasten päiväkotien keittiöiden siirtäminen Palmian hoidettavaksi, tämä asiahan on erittäin hankala ja vaikea, ja sen takia on hyvä, että käymme tästä nyt tänään täällä perusteellisen keskustelun. Sehän on tullut nyt selväksi kaikille sekä jo edellisellä kerralla että nyt tässä keskustelussa, että Helsingissä on selvästi päiväkotien ja nyt esimerkiksi Kustaankartanon ruokahuolto hoidettu hyvin, koska niin paljon kaupunkilaisia on liikkeellä nyt ja suurella tunteella puolustamassa näitä palveluja, kun pelätään, että ne jotenkin heikkenisivät. Selvästi on nyt se tunnustus näille palveluille annettu. Ja meidän emme halua niitä heikentää, mutta kuitenkin on mietittävä asioita vähän pidemmällä aikavälillä.

Sen, minkä minä olen tässä prosessin aikana oppinut – ainakin joitain asioita – on se, että kun tässäkin puhutaan ja siinä valtuuston strategiapäätöksessä oli näistä tukipalvelujen keskittämisestä, niin täälläkin nyt puheenjohtajana istuva Rakel Hiltunen muistutti ihan oikein siitä, että ruoka ja ruokailu ei ole mitään tukitoimintaa näissä. Jos me ajattelemme vaikka päiväkotia, niin kyllähän se on ihan olennainen osa sitä hoitoa ja hoivaa. Emmekä me voi ajatella, että se on jotakin vain siinä ohessa tapahtuvaa työtä. Sille on annettava se arvo, ja on todella hienoa, että nyt näyttää siltä, että päiväkodeissa esimerkiksi tämä asia on ymmärretty ja annetaan ruokahuoltohenkilöstölle se arvo, mikä kuuluu, ja että nähdään, että kaikki se työ, mitä he tekevät, on tärkeää.

Tässä on nyt puhuttu aikaisemmissa puheenvuoroissa aika paljon säästöistä. Nehän ovat tässä nyt vähän ristiriitaisia. Lyhyellä aikavälillä on hirveän vaikea nähdä, mistä säästöjä tulisi. Se, miksi minä olen kaupunginhallituksen jäsenenä ollut tämän esityksen takana ja olen edelleen, lähtee siitä, että mielestäni nyt ollaan suurella vedenjakajalla kaupungissa monen palvelun osalta ja tässä on yksi, että mikä palvelu säilytetään tulevaisuudessakin kaupungin omana toimintana ja mikä on aina vaarassa siirtyä kilpailutuksen kautta pois meidän omasta toiminnastamme. Minä perustelen pääasiassa tätä kantaani, sitä, että olen tämän esityksen puolella, juuri sillä, että siirtämällä ja rakentamalla Palmiaan myös pienten lasten ruokapalvelukonseptin voimme taata sen, että se palvelu on tulevaisuudessakin kaupungin omaa toimintaa.

Tämä asia on tietenkin vaikea, ja ymmärrän ne, omassakin ryhmässä on muunlaisia perusteluja. Kyllä minä nyt vetoaisin täälläkin ihmisiin, ja varsinkin haluaisin vedota tätä kautta näihin lasten vanhempiin, jotka

9.9.2009

ovat olleet meihin yhteydessä mutta myös tähän ruokapalveluhenkilöstöön, että niin kuin täällä on todettu, niin ei ole olemassa mitään valmista Palmian konseptia näille palveluille, kun se on tarkoitus rakentaa tämän tulevan vuoden aikana, niin tulkaa mukaan tekemään sitä. Tehdään yhdessä sellainen palvelumalli, joka täyttää niitä toiveita, mitä tässä on esitetty. Sitä kautta me voisimme löytää sen yhteisen, kun selvästi nyt on tänäänkin otettu valtuuskuntia vastaan ja muuta, niin on paljon tehty työtä ja vanhemmat esimerkiksi ovat listanneet erilaisia asioita, mitä he pitävät tärkeitä, niin niitähän on nyt hyvä ottaa jatkovalmistelussa huomioon ja löytää silloin sellainen optimaalinen malli.

Muutenkin koko tämän valmistelun ajan, kun tässä esimerkiksi Yrjö Hakanen kovasti moitti sitä, että tämä on jotenkin salassa valmisteltu, niin tämähän on, minä olen itsekkin vähän pahoillani siitä, että tämä tuli heti kesän jälkeen niin tuli vähän sellainen käsitys, että asia olisi jostakin yks kaks pompannut esille. Kun meillä nyt kuitenkin on vuosi aikaa rakentaa sitä mallia päiväkotien osalta, niin käytetään se aika nyt yhteiseen hyvään ja tehdään se malli. Minä olen ainakin omalta osaltani ja olen ihan varma, että oma ryhmäni on valmis kuuntelemaan ja kirjaamaan niitä toiveita, mitä tässä keskustelussa on tullut esille.

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja muut läsnäolijat.

Sosiaalilautakunnan lausunnossa päivähoidon ruokahuolto on päivähoitoon liittyvää sosiaaliviraston ydintoimintaa, ja olen itse edelleen sitä mieltä kuin olen sosiaalilautakunnassa ollut kokouksessa sitä lausuntoa tekemässä. Muutenkaan en ymmärrä sitä, että miksi muuttaa sitä, mikä toimii. Kun kaupungilla on palvelu, josta tulee hyvää palautetta niin vanhemmilta kuin käyttäjiltä, niin miksi sitä pitää muuttaa? Minä ymmärrän, että sitten kun joku ei toimi niin sitä pitää muuttaa.

Sosiaalivirasto on myöskin koko ajan kehittänyt ja parantanut tätä ruokahuoltotoimintaa, ja näin on myös tullut säästöjä. Ja kun säästöt ovat tässä selkeästi se keskeinen kriteeri, niin uskoisin, että myös sosiaaliviraston toimintana päivähoidon ruokahuolto edelleenkin voitaisiin myös saada säästöjä ilman, että tarvitsisi muuttaa toimijaa.

Kaupunginvaltuuston strategian mukaan keskitetään tukipalveluja,

9.9.2009

mutta onko välttämätöntä kaikki keskittää päivähoidossa tällä kiireellä? Nyt on tietääkseni kolmessa päiväkodissa kokeilu, jossa Palmia on mukana. Mutta niitä kokeilujen tuloksia ei ole raportoitu eikä niistä ole tunnuslukuja. On hämmentävää, että tässä kiireellä tehdään päätöstä ilman, että tämä kokeilu on selkeästi loppunut. Tämä on minusta hyvin hämmentävää.

Uskon kyllä, että Palmiassa osataan tehdä ruokaa. Se ei minua huolestuta, etteikö sitä osata. Erityisesti pienissä päiväkodeissa toivotaan edelleen ruokahuollon henkilöstöltä, ja varmaan täällä moni muukin kuin minä ja Vihreät toivoo, että ruoka- ja siivoushuollon henkilöstö on joustavasti käytettävissä myös näissä päivähoiton ruuhkatilanteissa ja yllättävissä tilanteissa. Mutta tälle joustolle myös tulee hinta. Voi sanoa, että en kyllä ihan jaksa uskoa, että se 2 miljoonan säästö on niin varma kuin miten siitä täällä on puhuttu. Kun se on kuitenkin se keskeinen kriteeri tässä siirtoajatuksessa, mistä tänään päätetään.

Jos mietitään kurapukujen pesua, niin onhan se lastentarhanopettajien palkka tietenkin enemmän ainakin tällä hetkellä kuin ruokahuollon tai siivoushuollon henkilöstön, että miten sitten käytetään henkilökuntaa joustavasti näissä? Kaikella on hinta, ja ne täytyy tietenkin neuvotteluissa selkeästi huomioida, mutta tuleeko sitten niitä toivottuja säästöjä, kun kaikki tämä huomioidaan, niin se jää vielä nähtäväksi. Jos se perustuu siihen, niin kuin perustuvatkin nämä säästöt, että on vähemmän ihmisiä kuin nyt, kuinka paljon enemmän nykyiset voivat oikeasti tehdä työtä samassa ajassa ja kuitenkin olla joustavia? Minusta tämä yhtälö ei vielä olisi ollut valmis ratkaistavaksi ilman näitä kokeiluja ja niiden tunnuslukuja.

Myös mietin sitä, että kun yksi strategia on se, joka liittyy siihen, että päivähoidosta tehdään esiselvitys sen hallinnonalasta ylipäätään, niin toivoisin, että saataisiin se esiselvitys ja sitten kun näitä kokonaisuuksia katsellaan, niin mietittäisiin sitten yhdessä asioita uudelleen. Mutta nyt tässä mennään kiireellä ratkaisuun, jota en ainakaan itse tässä vaiheessa osaa kannattaa.

Valtuutettu Mänttari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Päiväkotien ruokapalvelut toimivat tällä hetkellä erittäin hyvin: lapset ovat tyytyväisiä, vanhemmat ovat tyytyväisiä ja henkilöstö viihtyy. On erikoista lähteä muuttamaan hyvin toimivaa tilannetta.

9.9.2009

Päiväkoti- ja ruokapalvelut ovat olennainen osa päiväkotien varsinaista toimintaa. On erittäin tärkeää, että keittiöhenkilökunnan ja päiväkotien muun henkilöstön yhteistyö toimii ja työnjako on tarvittaessa joustavaa, kuten se tällä hetkellä on. Keittiöhenkilökunnalla on tärkeä rooli päiväkotien kasvatuksellisessa tehtävässä ja tärkeä rooli myös lasten silmissä, heillä on tärkeä siinä, että päiväkoti on turvallinen ja kodinomainen paikka, jossa kaikilla on hyvä, niin henkilöstöllä kuin lapsilla. Näen, että mikäli esitys toteutuu, on tämä yhteisöllisyyteen vaikuttaminen vaarassa ja tämä kasvatukselliseen tehtävään osallistuminen on myös vaarassa.

En pidä esityksen mukaista siirtoa Palmiaan toiminnallisesti enkä myöskään taloudellisesti perusteltuna. Siirto heikentäisi olennaisesti nykyistä palvelutasoa. Kummastuen suhtaudun myös siihen tapaan, miten henkilöstö on tässä asiassa sivuutettu. Ja vaikka nyt kaikki pitävät tätä asiaa hyvin positiivisena, niin siihen nähden on erityisen kummallista, että henkilöstöä ei ole tähän asiaan otettu mukaan ja asiassa on suoranaisen hätiköiden tällä kertaa edetty. Kannatan myös asian hylkäämistä.

Kiitos.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Haluaisin kiinnittää muutamaan asiaan tässä vaiheessa huomiota. Ensinnäkin väitetään Hakasen puheenvuorossa lähinnä, että konsernijaosto salassa valmistelee, antoi tällaisen kuvan, mutta nyt täytyy sanoa, että ainakin ne kaikki meidän esityslistamme ja asiakirjamme löytyvät netistä, että ei se nyt kovin salaista varmaan silloin voi olla.

Sitten toinen asia. Täällä on puhuttu, että tässä ulkoistetaan henkilöstöä. On vaikea nähdä, että kaupungin sisällä, jos siirretään organisaatiosta toiseen, niin siinä henkilöstö ulkoistettaisiin. Siitä ei varmastikaan ole kyse.

Sitten täällä valtuutettu Ingervo kiinnitti huomiota siihen, että tätä on kiireellä tehty. Tämä on jo toista kertaa tietysti käsittelyssä, se oli pöydällä kaupunginhallituksessa, sinä aikana käytiin erilaisia keskusteluja, niin en näe, että tätä olisi mitenkään hätiköidysti tai kiireellä tehty. Tämä on aika perusteellisesti tehty kaikki nämä

9.9.2009

laskelmat, joita tässä on, ja jopa tuon esityslistan lukemalla huomaa, että siinä on muistakin asioista kyse kuin pelkästään taloudellisesta hyödystä. Ne ovat toki myös mukana tässä koko kuviossa.

On tietysti selvää, sen myönnän, että nyt kun me teemme päätöksen tänään, toivottavasti myönteisen päätöksen, niin sen jälkeen eivät heti nämä hyödyt tästä tule esille, mutta pidemmän ajan kuluessa tässä tuotetaan parempaa palvelua. Minun mielestä sekä Rädyn, valtuutettu Puoskarin että Pajamäen puheenvuorot ovat olleet erinomaisia. Sieltä löytyy se juju, mistä tässä on kysymys. Tämä ei ole myöskään mitään maailmanluokan juttua sillä lailla, että olisi ensimmäistä kertaa tämäntyyppiset ratkaisut meillä pöydällä ja päätöksiä tehtäisiin. Muissakin organisaatioissa, missä vastaavanlaisia päätöksiä tehdään, nämä hyödyt ovat olleet vähintäänkin senkaltaisia, mitä tässä nyt esitetään, myös ruokapalveluiden osalta.

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiireellä viittaa siihen, että kokeilun tuloksia ei ole raportoitu ja tunnuslukuja tuotu näkyviin.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ruokahuollon siirtäminen lasten päivähoidosta sosiaalivirastolta Palmialle on herättänyt erittäin paljon kirjeenvaihtoa ja puhelinsoittoja, joihin kaikki olemme joutuneet ottamaan kantaa. Vanhemmat ovat lähinnä olleet huolestuneita siitä, että lapset saavat joko vanhaa ruokaa tai epäsovivaa ruokaa tai se on kaikki tehty Puolassa tai tämäntyyppistä ja että keittiötädit häviävät täältä päiväkodeista. Tämä huolenaihehan on aivan selvä, että tällaista syntyy, mutta se on täysin aiheetonta, sillä Palmiahan on luvannut, että ihan ne samat keittiötädit jatkavat niissä päiväkodeissa ja voidaan leipoa pullaa ja tehdä lettuja. Ei missään tapauksessa ole tarkoitus muuttaa tätä keittiötätien konseptia.

Lisäksihän Palmia on todellinen ruuanlaiton osaaja, ja he kyllä ihan varmasti osaavat tehdä näitä dieettiruokia ja allergikkojen ruokia. Mutta vertailuna voin esittää teille sen, mitä tapahtui noin 20 vuotta sitten kirurgisella osastolla HYKSissä, kun kaikki sairaala-apulaiset, jotka

9.9.2009

aikaisemmin olivat osastonhoitajan alaisena, siirrettiin siivouspalvelun alaisuuteen. Silloin tapahtui niin, että nämä meidän entiset työtoverimme erkanivat meistä, he eivät enää tulleet samoihin kahvihuoneisiin meidän kanssamme, vaan heillä oli ihan oma kahvipaikka ja he eivät enää suostuneet hoitamaan siinä mielessä niitä potilaita ja vastaamaan potilaiden kysymyksiin kuin aikaisemmin, koska he olivat toisessa organisaatiossa. Se aiheutti heille tämän erkaantumisen. Nyt tilanne on tietenkin jo 20 vuodessa parantunut. Sen vuoksi on erittäin tärkeää, että Palmia ja sosiaalivirasto huolehtivat siitä, että ne ihmiset tekevät niitä samoja tehtäviä kuin ovat tehneet tähänkin saakka. Tämän vuoksi esittäisinkin seuraavan toivomusponnen:

Helsingin kaupunginvaltuusto edellyttää, että sosiaaliviraston ja Palmian välisessä sopimuksessa huomioidaan, että päiväkodeissa Palmian ruokapalveluhenkilöstö suorittaa samoja aputehtäviä kuin tähänkin asti lasten kasvatuksessa ja hoitamisessa.

Lapsiahan täytyy esimerkiksi opettaa syömään siististi.

Valtuutettu Kolbe

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Meitä kaikkia ilahduttaa tämä valtava voi sanoa liikehdintä ja se emotionaalinen ja konkreettinen palaute, jonka tämä päiväkotien ja Kustaankartanon ruokahuoltoasia on saanut. Tulkitsen sen itse sellaiseksi, että kysymys on rakkaudesta lapsiin ja meidän jälkeläisiimme. Haluamme taata heille parhaan mahdollisen hoidon ja hoivan, se on tavattoman tärkeää.

Silti haluaisin jatkaa vähän siitä, mihin valtuutettu Pajamäki ja valtuutettu Kantola viittasivat, eli pohtia tätä, että miksi meillä on Palmiasta niin käsittämättömän huono kuva julkisuudessa, semminkin kun tiedämme, että Helsingin kaupungilla, jos millä instituutiolla Suomessa tai Euroopassa, on valtava ja vahva osaaminen ruokahuollosta. Sillä on pitkä ja kunniakas historia tässä kaupungissa.

Jäin miettimään sitä, että olisikohan tämä nimiasia jollakin tavalla sellainen, joka vaikeuttaa tämän asian sulattamista, että me muutimme aikoinaan hienon Keskuskeittolan, joka oli siis vanha nimi, ensiksi Palvelukeskus Palmiaksi ja sitten epämääräiseksi Helsinki Cateringiksi, ja sitten nämä pantiin yhteen ja tuotettiin Palmia Catering. Tämähän on

9.9.2009

suurin piirtein samanlainen kuin Itella tai Polar tai Silja Line tai joku tällainen hyvin epämääräinen käsite, joka ei kerro meille mitään kaupungin pitkästä osaamisesta tällä alalla. Kannattaakin ryhtyä pohtimaan, että olisiko nimenmuutos paikallaan. Esimerkiksi tämä hieno "Keskuskeittola" on tavattoman kuvaava tässä asiassa. Tähän liittyy mielikuvia jostakin ulkopuolisuudesta ja pelko persoonattomuudesta, joka nyt tuntuu kalvavan monia. Ja se perustuu ilmiselvästi siihen, että tämä tilanne ei kokonaisuudessaan nyt oikein ole hahmottunut henkilöille, jotka meille palautetta ovat antaneet.

Muutos herättää aina huolta, sen me tiedämme kuntakentällä, mutta me valtuutetut todella toivomme, että Palmia vaalii nyt näitä olemassa olevia käytänteitä. Niistä tärkein liittyy siihen, että päiväkodeilla on oma keittiö ja henkilökunta on siellä läsnä lasten arjessa. Palautetta päiväkodin toiminnasta antavat välittömimmin tietenkin suoraan lapset vanhemmilleen kotiinsa. Siksi olisi erittäin tärkeää, että vanhempien ääntä kuultaisiin osana asiakaspalautetta, että vanhemmat voisivat olla enemmän läsnä päiväkodin arjessa, ideoida yhdessä sitä, mitä syödään ja miten syödään. Siksi esitänkin ensimmäisen ponnin:

Hyväksyessään tämän esityksen valtuusto edellyttää, että tutkitaan mahdollisuuksia luoda sellainen palaute- ja vuorovaikutusmuoto, jolla Palmia Catering saisi selvitettyä perheiden näkemyksen ruokapalvelusta.

Toinen asia, joka täällä on puhuttanut, on kysymys siitä, miten voidaan ottaa huomioon erikoisruokavaliot, allergiat tai eettisen vakaumuksen mukaiset palvelut. Monilla on huoli siitä, että ruoka tulee jostakin epämääräisestä Puolasta tai Ranskasta. Haluan vain huomauttaa, että molemmat maat ovat suuria gastronomian keskuksia Euroopassa, että tällainen ruuan nationalisointi ei ole tätä päivää yhteisessä isänmaassamme Euroopassa. Silti on tärkeää, että oma keittäjä valmistaa ikään kuin sitä lähiruokaa. Tämä tietysti liittyy keskusteluun suomalaisen ruuan merkityksestä ja paikasta. Haluankin esittää toisen ponnin, joka kuuluu seuraavasti:

Hyväksyessään nyt käsillä olevan esityksen valtuusto edellyttää, että tutkitaan mahdollisuuksia ns. lähiruuan suosimiseen. Se merkitsisi kotimaisten vihannesten, hedelmien ja marjojen suosimista.

Ehkäpä tämän puheenvuoron myötä on selvinnyt se, että Keskustan valtuustoryhmä Helsingissä on asettunut nyt käsillä olevan esityksen taakse siitä yksinkertaisesta syystä, että emme näe tätä uhkana vaan mahdollisuutena juuri jatkaa tätä Helsingin vahvaa ruokahuolto-

9.9.2009

osaamista ja nostaa se nyt uudelle tasolle nimenomaan päivähoidon ja vanhustenpalvelujen osalta.

Kiitos.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Kolbe niin kuin monet muutkin puhuivat tästä ulkopuolisuuden uhkasta. Minä ainakin tarkoitin tällä ulkoistamisella sitä, että keittiöhenkilökunta päiväkodeissa pistetään toiseen organisaatioon, heidän lähijohtonsa ja koko organisaatio muuttuu siitä yhteisöstä, jossa he tällä hetkellä ovat, paljon suuremmaksi ja nimenomaan ulkopuoliseksi organisaatioksi. Heidän lähijohtonsa tulee olemaan kaukana. Myös Palmian lähijohdon näkökulmasta tilanne tulee olemaan hankala, koska Palmian organisaatioväellä tulee olemaan iso määrä pieniä yksiköitä, joissa on yksi tai kaksi työntekijää johdettavana. Se ei ole mikään helppo tilanne, ja kuitenkin varmaan käytännön ruokasuunnittelu ja tilaukset tehdään edelleen päiväkodin henkilöstön ja keittäjän kesken, sitten niille vain pitää hakea siunauksia ja toteuttamismahdollisuuksia päivähoidon ja päiväkodin ulkopuolelta.

Valtuutettu Puura

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettujen Kolbe ja Asko-Seljavaara tekemiä toivomusponseja. Kannatan myös tätä esitystä, vaikka asia on todella monitahoinen. Näen, että esitys on parantunut sekä sisällöllisesti että perusteiltaan matkan varrella.

Palmiaan tekee jo nykyisellään ruokaa hyvin monille lapsille ja vanhuksille Helsingin eri palveluissa. Omatkin lapseni ovat sekä päivähoidon että koulun puolella Palmian ruuan varassa, ja täytyy sanoa, että suurempia valituksia ei ole tullut. Palmian väki on Helsingin työntekijöitä aivan siinä kuin sosiaalitoimenkin väki. Nähdäkseni tässä ei todellakaan ole kyse ulkoistamisesta, vaan kyse onkin oman palvelutoiminnan kehittämisestä, ja sitä minun mielestäni Helsingin kaupungin tulee nyt ja tulevaisuudessakin harjoittaa. Kyse ei ole siis yhtiöittämisestä tai yksityistämisestä, joita todella vastustaisin.

Jos tämä Palmia-esitys menee läpi, omaa palvelutoimintaa voidaan kehittää mm. siten, että yhdistetään esimerkiksi samalla alueella olevien päiväkotien ja koulujen ruoka-aineiden ostoa ja kuljetusta sekä

9.9.2009

parannetaan sijaisjärjestelyjä. Samalla voidaan myös vähentää turhaa ympäristön kuormitusta vähentämällä liikennettä. Pidän erittäin tärkeänä sitä, että päiväkotien ruuan laatu turvataan ja pienten lasten ruokatarpeet otetaan huomioon ja että joustavat työjärjestelyt ovat myös jatkossa mahdollisia.

Päivähoidon ruokapalvelujen tuottaminen tapahtuisi jatkossakin pääosin päiväkotien omissa keittiöissä, ja tämä on tärkeää. Lopuksi haluan todeta sen, että Palmiaa tulee kehittää liikelaitoksena, joka keskittyy nimenomaan kaupungin omaan palvelutuotantoon. Uskon, että Palmialla on siihen hyvä kyky ja halu.

Kiitos.

Valtuutettu Pelkonen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Puheenjohtaja varoitteli ennen kokousta provosoitumasta, mutta kun tätä keskustelua on kuunnellut, niin tässä pakostikin vähän provosoituu. Monelta tuntuu nimittäin unohtuvan se tärkeä fakta, että sosiaaliviraston tehtäviin ei kuulu ruuan valmistaminen, sen sijaan tehtäviin kuuluu monia, monia muita erittäin tärkeitä asioita kuten lapsista huolehtiminen. Palmian tehtäviin sen sijaan kuuluu juuri ruuan valmistaminen.

Kaikki tietävät, miten vaikeassa taloudellisessa tilanteessa tällä hetkellä ollaan, joten tästä siirrosta saatavat taloudelliset säästöt tulisi ainakin minun mielestäni ottaa erittäin positiivisesti ja iloisesti vastaan. Työnteon järjeistämässä ei muutenkaan luulisi olevan mitään vastustettavaa. Monen vanhemman ykköshuolenaiheena tuntuu olevan saadun palautteen ja lehtien perusteella se, että pullien leipominen nyt loppuu ja muutenkaan lapset eivät enää pääse tutustumaan ruuanlaittoon tai muutenkaan tutustumaan kotiruokaan. Tästä herääkin sitten kysymys, että onko ensisijaisesti päiväkodin tehtävä opettaa lapsille näitä asioita, vai olisiko se kenties mahdollisesti vanhempien omalla vastuulla kotona opettaa näitä asioita. Ja yritetäänkö tässä mahdollisesti taas siirtää vanhempien omaa vastuuta yhteiskunnalle? Eikö tärkeintä ole se, että lapsilla on vatsa täynnä ja lapset ovat ravittuja ja tyytyväisiä eikä se, että kuka ruuan on valmistanut ja missä?

Yhtään väheksymättä ruuan laadun merkitystä on huoli ruuan laadun alentumisesta ja ruuan tulosta ulkoa hieman outo, nimittäin kaikki tietävät, fakta on se, että aika monessa nykykodissa kotiruokaa

9.9.2009

monestakin eri syystä ei ehditä tehdä ja lapsille syötetään valmisruokaa miltei päivittäin. Tämähän on tullut tänään esille jo monta kertaa, että tässä siirrossa kyse ei missään nimessä ole ulkoistamisesta vaan ruokahuollon keskittämisestä, eikä muutenkaan ole mitään syytä epäillä, miksei Palmiassa osattaisi tehdä hyvää ruokaa.

Helsinki on ainut suurista kaupungeista, jonka ruokahuolto ei ole merkittävältä osin keskitetty. Ja kun unohdetaan tunnesyyt, tämä siirto on enemmän kuin järkevä.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Äskeisen puheenvuoron johdosta minäkin hieman provosoiduin. Meillähän ei ole missään jaetussa asiakirjassa osoitettu täsmällisesti, mistä tämä väitetty ehkä puolen miljoonan, miljoonan tai puolentoista säästö tulee. En usko, että yhdessäkään firmassa näin epämääräisellä, pelkällä yhdellä lauseella voitaisiin todistaa yhtään mitään budjettiasioita. Toisekseen, työtä tuskin järkeistetään missään sellaisella tavalla, että sivuutetaan työntekijät silloin kun mietitään, miten työtä järkeistetään. Toistan vielä, että tätä esitystä ei ole lainkaan valmisteltu henkilöstön itsensä kanssa. Se on kaikkea muuta kuin työn järkeistämistä.

Lopuksi, mitä tulee kasvatukseen, toivon, että valtuutettu Pelkonen miettisi, onko ruokailu todellakin vain tapahtuma, jossa on ihan samantekevää, mistä se ruoka tulee. Eikö siihen liity siellä päiväkodissa yhtään mitään kasvatusta? Kotonako se pelkästään tapahtuu? En halua vähätellä kotona tapahtuvaa kasvatusta, mutta en käsitä tällaista vastakkainasettelua lainkaan.

Valtuutettu Männistö

Arvon puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsinki on, niin kuin me kaikki toivottavasti hyvin tiedämme, ennennäkemättömien taloudellisten haasteiden edessä. Tässäkin päätöksessä, niin kuin niin monissa tämän valtuuston tekemisissä, on

9.9.2009

kyse loppujen lopuksi verovarojen käytöstä. Meillä on tässä tilanteessa, jossa verovarot, etenkin yhteisöveron tuotto, vähenee ennennäkemättömän alhaiselle tasolle, kaksi vaihtoehtoa: me voimme lähteä etsimään todellisia säästöjä ja rakenteellisia uudistuksia sieltä, mistä niitä järkevästi voi löytää, tai me voimme työntää jänöjussin tavoin pää pensaaseen ja toivoa, että paha tilanne vain häviää. Itse kannatan tätä ensimmäistä vaihtoehtoa.

Nyt käsittelyssä olevan asian mietintään ja arviointiin vaikuttaa mielestäni kolme asiaa: Ensinnäkin nyt esitettävän ruokahuollon keskittämisen kautta saatavat säästöt. Talous- ja suunnittelukeskuksen laskelmat, jotka ovat meilläkin siellä liitemateriaalissa, ovat hyvin selviä ja konkreettisia siinä, että ne vertailevat hyvin eri kustannuksia nykyisten tuotantomallien välillä ja selkeästi osoittavat, että keskittämällä voidaan saada skaala- ja synergiaetuja ja voidaan järkeistää työtä ilman, että laatu siitä heikkenee tai henkilöstö yhtäkkiä vain häviää, joten kehotankin valtuutettu Hakasta nyt perehtymään siihen liitteeseen vielä vähän tarkemmin, jos näitä laskelmia ei sieltä äsken löytynyt.

Toinen asia, joka täytyy ottaa huomioon, on ruuan laatu. Tässä, kuten aikaisemmin on monta kertaa sanottu, Palmia on helsinkiläinen todellinen ruokahuollon ammattilainen ja asiantuntija. Meidän pitää muistaa, että Palmia tuottaa tällä hetkellä jo ruokaa paitsi moneen, moneen päiväkotiin koulujen yhteydessä, myös useisiin sairaaloihin. Itse asiassa vain alle 40 % ruokahuollosta Helsingissä on virastojen omaa tuotantoa, Palmian osuus on yli 50 %, joten jos me nyt tuomitsemme Palmian tuottaman ruuan huonolaatuisena tai otamme vastaan nämä tunnepohjaiset uhkatekijät, niin samalla me ikään kuin sanomme, että yli puolet Helsingin ruokahuollosta on jotenkin pielessä, ja näinhän ei suinkaan ole, koska Palmian ruuasta saadaan varsin hyvää palautetta ja kouluissa ja sairaaloissa ruokahuolto toimii.

On toki totta, että sitten edelleen, kun toimeenpanoon lähdetään, niin sopimuksissa ja puitesopimuksissa tulee määritellä tämä laatu ja se, mitä toivotaan tuotettavan, hyvin tarkkaan. Tätä pitää myös valtuuston seurata. Mutta ei voida sanoa, että laatu nyt yhtäkkiä jostain heikkenee, jos tämä päätös tehdään. Kolmas asia, johon kehottaisin valtuustoa kiinnittämään huomiota, on nyt nämä täältäkin puhujan pöntöstä usein esiin tuodut, muutoksen aiheuttamat uhat ja pelot. Näitä on esitetty paitsi täällä tänään niin myös mediassa, varsin tunneperäisiä lausuntoja.

On ihan ymmärrettävää, että muutokseen liittyy pelkoja ja uhkakuvia ja niihin pitää vastata ja niitä pitää arvioida. Meillä on kuitenkin

9.9.2009

kokemuksia Palmian ruokahuollosta. Meillä on kokemuksia jopa juuri päiväkodeille tuotetusta Palmian ruokahuollosta, ja näille koulujen yhteydessä hoidettaville päiväkodeille nämä riskit eivät ole realisoituneet. Siellä on keittäjiä, siellä leivotaan pullat aivan samalla tavalla kuin muuallakin. Siitä syystä on hirveän vaikea nähdä, että yhtäkkiä tilanne olisi toinen muiden päiväkotien osalta. Keittäjätäti tulee jatkossakin olemaan tämän päätöksen jälkeenkin läsnä, ja pullat tullaan leipomaan, kun tämä nyt päätettävänä oleva muutos toteutetaan oikein ja huolellisesti.

Minä peräänkuuluttaisin rohkeutta tältä valtuustolta nyt todellakin tässä taloudellisen taantuman myllerryksessä ja vähenevien verotulojen keskellä tehdä näitä rakenteellisia uudistuksia varsinkin silloin kun löydetään tällainen kohta niin kuin nyt, jossa voidaan samaan aikaan kenties jopa parantaa sitä palvelun laatua ja kiistämättä ja selkeästi osoitettavista kohdista löydetään taloudellinen järkevyyys eli kustannusten lasku.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Toistan vielä, että meille jaetussa selvityksessä sivulla 10 todetaan yhteenvedonomaisesti, että eri tuotantotavoilla ei ole merkittävää vaikutusta kustannuksiin. Mitä muuten tulee tähän kysymykseen säästämistä ja kustannuksista, ihmettelen edelleen sitä, minkä takia erityisesti Kokoomus ja Vihreät, jotka istuvat hallituksessa, jostain syystä sosialidemokraatitkin, löytävät laman hetkellä nimenomaan lapset, vanhukset ja matalapalkkaiset työntekijät sellaiseksi kohderyhmäksi, josta ensimmäisenä pitää löytää säästöjä. Eikö olisi hieman parempi, että hallituspuolue Kokoomus olisi katsellut esimerkiksi pääomaverotusta tässä yhteydessä.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin hieman hälventää huolia, joita täällä jo joissain saamissamme viesteissä on esitetty Palmian hoitaman ruokapalvelun osalta. Meillä on opetustoimessa pitkä kokemus yhteistyöstä Palmian kanssa, ja meillä on myös sosiaalitoimen kanssa yhteistoimitiloja eli päiväkotia ja koulu -yhdistelmiä, joissa 17:ssä Palmia on hoitanut ruokapalvelun. Siitä, miten ruoka tuotetaan samoin kuin

9.9.2009

ruokalistaista, kaikesta tarpeellisesta on pystytty sopimaan, ja kouluissa myös johtokunnat ovat olleet mukana suunnittelussa. En näekään mitään syytä siihen, etteikö ruokapalvelu sujuisi Palmian hoitamana muissakin päiväkodeissa ja etteikö kaikista avustavista tehtävistä, kuten lasten pukemisesta ja kasvatuksellisista tehtävistä, joita Palmian henkilöstön siinä yhteydessä halutaan suorittavan, pystyttäisi sopimaan. Samat ihmisethän sinne jäävät.

Valtuutettu Asko-Seljavaara esitti erinomaisen ponnin, jolla kyetään varmistamaan, että näin myös käytännössä tapahtuu, ja haluaisinkin kannattaa sitä.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Halusin opetuslautakunnan jäsenenä osallistua tähän keskusteluun tai kommentoida lautakunnan puheenjohtaja Pia Pakarisen repliikkiä, koska hän sanoi, että opetustoimen puolella meillä on kokemusta siitä, että on tehtäviä annettu Palmialle ja se on sujunut hyvin. Tähän täytyy sanoa, että viime kaudella valtuusto päätti, että luovutaan vakituisista opetustoimen alaisuudessa olevista kouluisännistä ja tilataan kouluisäntäpalvelut Palmialta. Kaikkihan, jotka opetuslautakunnassa istuvat, tietävät, että siitä on seurannut hirveän paljon polemiikkia ja tyytymättömyyttä. Nykyään on niin, että lapset eivät tunne kouluisäntiä, he koko ajan vaihtuvat, kouluisännät eivät tunne kouluja, ja kun puhutaan paljon kouluturvallisuudesta ja sen takaamisesta, niin senkin nimissä on todettu, että olisi hyvä saada takaisin nämä kouluisännät, jotka ovat rehtoreiden ja opetusviraston alaisuudessa.

Itse asiassa kouluisäntien kohdalla tapahtui sama asia kuin on tapahtumassa nyt tässä, eli kouluisäntien läsnäolo koululla puolittui. He eivät ole samalla tavalla koko päivää siellä kuin aikaisemmin olivat. Tässä ollaan tekemässä vastaavaa päätöstä, eli nämä päiväkotien keittäjät eivät olisi siellä koko hoitopäivää vaan he olisivat sen ajan, mitä nyt menee, kun lämmitetään ruoka, joka tulee jostakin keskuskeittiöltä. Eli sanokaan minun sanoneen, niin kohta ollaan siinä tilanteessa, että varhaisen puuttumisen nimissä jne. haikaillaan takaisin näitä keittäjiä päiväkoteihin ja todetaan, että huono päätös mutta tulipa tehtyä, mutta perutaan se.

Valtuutettu Pakarinen (vastauspuheenvuoro)

9.9.2009

Kiitos, puheenjohtaja.

Tuossa kouluisäntien tapauksessa ongelmat aiheutuivat pikemminkin siitä, että määrää vähennettiin ja nimenomaan kouluisännät puolitettiin. Heidän työnsä on tietenkin sellainen, että olla aina paikalla, kun jotain tapahtuu, ja sehän tapahtui aina silloin kun tämä puolikas ei ole paikalla. Joten ehkä nämä kaksi työtyyppiä eivät ole ihan verrattavissa toisiinsa.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Ärade herr ordförande, fullmäktige, mina damer och herrar.

Frågan om överföringen av Gustavsgårds och barndaghemmens kök till Palmia har varit en lång körare. SFP-gruppen har hittills motsatt sig överföringen av olika orsaker. Vi har inte ändrat åsikt trots att ärendet nu förefaller att vara klappat och klart. Det skall erkännas att förslaget vi har framför oss idag bättre än tidigare betraktar och beaktar frågan om personalens beredskap att hjälpa till i vardagen på daghemmen, och att man har avstått från att överföra köket i alla socialverkets enheter, såsom handikapp- och ungdomsenheterna. Det här är en bra sak. Det är också sant, att helhetsekonomi i stan klart försämras, och det är sant att personalen såsom förut skulle finnas i köken på daghemmen. De skulle vara lite färre.

Den diskussion som fördes här innan av ledamöterna i utbildningsnämnden, Pia Pakarinen och Outi Alanko-Kahiluoto, håller jag med till. Jag håller med båda på sitt sätt, därför att frågan om vaktmästarna är snarlik den här situationen. Vi har nu kommit till en situation, där vi saknar en vaktmästare i skolor. Vi har en halv vaktmästare. Men vad gör man när vaktmästaren inte är på platsen, om det är någon som kommer in som inte skall komma in? Det här gäller framförallt mindre skolor, och vi har många av dem i Helsingfors. Beslutsförslaget är otydligt vad gäller de ekonomiska inbesparingarna. Det är osannolikt att utgå från att daghemsföreståndaren skulle spara tid. Vem är det som ska förhandla med Palmia om barnens specialbehov och specialdieter? Rektorerna i en del av skolorna har använt en hel del tid i förhandlingar med Palmia. De har inte alltid varit lätta, och det har förekommit att Palmia ensidigt ändrat tillredningskök till uppvärmningskök. Därtill finns ett principiellt problem.

On olemassa rakenteellinen ongelma tämän päätöksen suhteen. Ruokahuollon siirtäminen Palmialle ja siten päiväkodin toimintojen eriyttäminen johtaa pidemmällä aikavälillä siihen, että päiväkodin ovet

9.9.2009

avautuvat aivan toisille yrityksille. Mikäli kaupungin on EU-vaatimusten mukaan yhtiöitettävä liikelaitoksensa ja Palmia siten yhtiöitetään, on toiminta kilpailutettava. Silloin olemme tilanteessa, jossa keittiöhenkilökunta on selkeästi eri organisaatiossa kuin päiväkodin muu henkilökunta.

Ruokahuollon siirtäminen Palmiaan olisi helpompaa, mikäli organisaation maine olisi asiakaslähtöisempi. Palmian kilpailutetut ruokapalvelut kouluille on koettu selvästi parempilaatuisiksi kuin ne, joita ei ole kilpailutettu. Mikä onkaan nyt se motivaatiotekijä, joka ajaa organisaation luomaan uutta osaamista vielä säästöjä saavuttaen? Entä miten sosiaalilautakunnan tai opetuslautakunnan luottamushenkilöt yleensä voivat vaikuttaa ruokapalveluihin, ellei niitä ole kilpailutettu?

Det motstånd beslutsförslaget inneburit har att göra med en allmän oro för att vardagen på daghem och institutioner för åldringar skulle försämrans. Det är förståeligt, eftersom Palmia inte i denna dag har någon kompetens och organisation för att sköta den här saken. Som ledamoten Kantola sade är maten inte sekundär i daghemmens eller åldringsvårdens institutioner. Tvärtom, för den som tillbringar all sin tid, eller som dagisbarnen, största delen av sin vakna tid, har institutionsmaten en helt annan roll än den skolelev som tillbringar kanske 4 till 5 timmar av dagen i skolan. Våra dagisbarn är mera på dagis, längre tid på dagis än tillsammans med sina föräldrar. De är beroende av närande och mångsidig mat.

Helsinki on palveluiden suhteen ollut edelläkävijä, koulutuksen ja päivähoidon laatu on koettu erittäin hyväksi. Aivan näin hyvin ei ole ollut ruokailun suhteen, joten ruokahuollon kehittäminen on siten tärkeä asia. Siksi esitän seuraavat toivomusponnet:

Päättyessään Kustaankartanon ja päiväkotien ruokapalveluiden siirtämisestä Palmiaan kaupunginvaltuusto edellyttää Palmian tutkivan haitallisen lisäaineen E621 natriumglutamaatti käytöstä luopumista tai käytön vähentämistä varsinkin päiväkotikäisten ruokahuollossa.

Toiseksi:

Päättyessään Kustaankartanon ja päiväkotien ruokapalveluiden siirtämisestä Palmiaan kaupunginvaltuusto edellyttää, että Palmia selvittää mahdollisuuden käyttää myös lähellä tuotettuja

9.9.2009

elintarvikkeita ruokahuollossaan.

Kiitos.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Pia Pakarinen huomautti, että kouluisäntien kohdalla puolitettiin se isäntien läsnäolo, mutta sikäli kuin olen ymmärtänyt, että niistä ne arvioidut 2 miljoonan euron säästöt tulevat, niin tässähän on aikomuksena tehdä jokseenkin sama. Ei ole ajatus, että päiväkotien keittäjät olisivat jatkossa läsnä sen ajan, jonka he tähän saakka ovat olleet.

Valtuutettu Näre

Kiitos.

Jatkaisin vielä vähän valtuutettu Alanko-Kahiluodon esiin tuomasta ongelmasta tuossa aikaisemmassa puheenvuorossa. Kun ollaan tekemisissä ihmisten kanssa, kuten vanhusten ja lasten kanssa, erityisen tärkeää on työsuhteiden jatkuvuus ja myös pituus, tai päivän pituus, että tutut työntekijät ovat toimessaan mahdollisimman pitkään muutenkin. Ruokahuollon siirtäminen Palmialle merkitsee työntekijöiden altistumista jossain vaiheessa kilpailutukseen, jolla henkilökunta saattaisi tulevaisuudessa vaihtua liian tiheään. Minä en itse ainakaan halua olla tukemassa tämänkaltaista julkisen sektorin purkamista, jota keittiöiden siirtäminen Palmialle edistäisi.

Valtuutettu Sumuvuori

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Rehellisyyden nimissä täytyy heti alkuun tunnustaa, että yritin kovasti saada itseni kannattamaan tätä pohjaesitystä, koska suhtaudun hyvin vakavasti tähän taloudelliseen tilanteeseen, missä Suomi ja koko maailma on tällä hetkellä, ja siihen, että tällä tavalla oltaisiin voitu säästää hieman rahaa. Mutta sitten kun kävin Jaakobin painia tämän päätösesityksen kanssa ja mietin ihan sydämessäni ja kävin läpi myös erilaisten ihmisten kokemuksia päiväkodeista ja henkilöstön kokemuksia, niin en sitten kuitenkaan pystynyt saamaan itseäni

9.9.2009

kannattamaan tätä pohjaesitystä.

Täällä on aika monesta ryhmästä, melkein kaikki ryhmät ovat ainakin jonkin edustajan suulla myöntäneet sen, että kukaan meistä ei osaa itse asiassa sanoa, millä tavalla nämä suunnitellut säästöt ovat toteutumassa, sen sijaan hirveästi puhutaan vain ikään kuin yleisenä toiveena, että nyt saadaan lisää kustannustehokkuutta. Ja tästä kustannustehokkuudesta on tullut, tämä on ollut oikeastaan jo pitkään sellainen mantra, mitä on aina hoettu, kun on haluttu muuttaa jotain asiaa. Sen kustannustehokkuuden sijaan minun mielestäni pitäisi kyllä puhua siitä, että erityisesti huonoina aikoina, kun lama on käsillä tai meneillään, pitäisi tukea perheitä, koska perheissä voi olla haasteellisia aikoja, kun yhteiskunnassa menee yleisesti ottaen heikommin. Silloin kannattaa tukea ja turvata lasten palvelut ja niiden laadukkuus ja toimivuus, ja siihen suhteutettuna nämä säästöt eivät tunnu niin merkittäviltä kuin se, mitä tällä nykykäytännön jatkamisella voidaan turvata.

Sitten tästä, että onko tämä ydintoimintaa vai ei. Kyllä pikkuisen pisti järkyttämään valtuutettu Pelkosen toteamus, jossa hän totesi, että ei sosiaalivirastolle kuulu lasten ruokahuolto vaan lapsista huolehtiminen. Kyllä valtuutettu Pelkoselle haluaisin todeta, että lasten ruokkiminen on lapsista huolehtimista ja on ollut tähänkin asti sosiaaliviraston tehtävänä. Varmasti se käytännössä, että miten paljon päiväkodeissa keittiöhenkilökunta pystyy vaikuttamaan lasten arkeen ja olemaan ikään kuin auttavina käsipareina, vaihtelee eri päiväkodeissa. Itse kyllä olen siinä käsityksessä, että monelle päiväkodille keittiöhenkilökunta on osa työyhteisön aikuisia, joista on ollut apua myös kasvatuksellisissa tehtävissä, kun muu henkilökunta on saattanut olla kiireinen ja lujilla.

Sitten yksi sellainen seikka, mikä itselleni on kyllä hyvin tärkeä, on se, että uskon vahvasti siihen, että motivoitunut henkilöstö on kaupungille rahan arvoinen voimavara. Se, että henkilöstölle tulee sellainen tunne, että he kuuluvat työyhteisöön, ovat osa sitä ja osa ikään kuin samaa porukkaa, niin se kyllä on motivaatiota ylläpitävä tekijä ja vaikuttaa myös välillisesti näiden lasten turvallisuuden tunteeseen ja siihen, millä tavalla se päiväkodin kokonaisuus toimii. Eli tämä henkilöstön huomioiminen, kuuleminen ja motivointi ei ole mitenkään vähämerkityksellinen seikka tässä asiassa.

Nämä säästöpaineeet toki ovat todellisia, mutta säästöjen toteutuminen on epävarmaa, kuten täällä on monta kertaa sanottu. Sen lisäksi olen itse miettinyt tässä viime päivinä, kun tätä asiaa olen pohtinut, että onko varmasti selvitetty, ettei toimintojen kustannustehokkuudella nimellä toteutettavaa järkeistämistä olisi voinut tehdä jossain muualla

9.9.2009

kuin sellaisessa asiassa, joka jo toimii hyvin, jonka asiakastyytyväisyys on hyvää ja joka koskee pienten lasten palveluita. Tämä on vain kysymys. Nyt ollaan muuttamassa käytäntöä, joka toimii ja josta on tullut hyvää palautetta ja jota sosiaalivirasto on koko ajan ansiokkaasti kehittänyt eteenpäin.

Haluan korostaa tässä yhteydessä, että jos nyt tehtäisiin huono päätös, mikä ilmeisesti opetusviraston osalta näiden kouluisäntien kohdalla havaittiin, että tuli tehdyksi, niin sen purkaminen on kyllä hyvin hidasta, ellei jopa mahdotonta. Sen takia mielestäni tämän päätöksen, toivon, että jokainen harkitsee sitä omalta osaltaan, että mitä tulevaisuus voi tuoda tullessaan. Käykö meille niin kuin kouluisäntien tapauksessa kävi, että joudutaan harkitsemaan uudelleen ja palaamaan vanhaan systeemiin?

Lopuksi vielä yksi pieni ihmetys siitä, minkä sosiaalilautakunnan puheenjohtaja otti esille, eli minkä takia todella ei sitten ole, kun on nyt ollut tämä kokeilu, että muutama päiväkotitoiminta, ilmeisesti kolme kappaletta, on ollut mukana tässä kokeilussa, jossa ruokapalveluita on tilattu jo Palmialta, minkä takia tästä ei ole esitetty mitään raportointia tai kokemuksia tai tunnuslukuja, jotka olisivat voineet antaa jonkinlaista osviittaa siitä, ovatko palvelut toimineet ennen kuin rysäytetään kaikkien päiväkotien palvelut eri johdon alaisuuteen. Tämä vain kysymys myös, mutta näillä tunneilla ja tiedoilla on vaikea kyllä kannattaa ainakaan tässä vaiheessa tätä pohjaesitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Sumuvuori minusta ilmaisi hyvin tarkasti sen, mistä on kysymys, eli tämän hoitotiimin rikkomisesta. Minä tulin tuossa tarkastaneeksi omassa perheessäni aikuisilta lapsiltani, että mitä he muistavat päiväkotitoimintaa Lumikista. He muistavat kyllä muutamien hoitajien nimen, mutta molemmat muistavat Helkan, joka oli keittäjä siellä. Tämä on aika tärkeä näkökohta tämä tiimissä mukana olo henkilökunnassa. Jos tässä nyt olisi valmistelussa ihan puhtaat jauhot pussissa, niin miksei tätä tehty yhdessä henkilöstön kanssa? Minkä kumman takia johonkin vuoden 2006 päätöksiin viitaten esimerkiksi todettiin se, että asia on käsitelty lain puitteissa? Tämä on minusta käsittämätöntä, ja ihan suoraan sanoen tämä hieman tuoksuu tämä homma.

9.9.2009

Valtuutettu Näre (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Sumuvuori otti esiin lasten ja perheiden tarpeiden ensisijaisuuden, ja halusin tähän lisätä, että kyse on sosiaalisesta pääomasta, siitä, että siihen ei tule sellaisia murtumia, jotka pitkässä juoksussa tuottaisivat sellaisia taloudellisia kustannuksia, jotka tulevat maksamaan mahdollisesti paljon enemmän kuin tämä kustannustehokkuudesta lähtöisin oleva ajattelu tuottaisi. Eli sosiaaliseen pääomaan panostaminen on aina taloudellisesti kannattavaa.

Valtuutettu Hellström

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Itselläni on nyt mahdollisuus käsitellä tätä asiaa kolmatta kertaa, koska olen ollut kaksi kertaa kaupunginhallituksessa asian äärellä ja nyt täällä valtuustossa. Aikaisemmin olisin ollut tämän valmis hylkäämään, ja olen sitä mieltä, että jos asiaan saadaan uusia näkökulmia, niin mielipidettäni voi myös muuttaa. Nyt ei kuitenkaan mitään sellaista ole esitetty, ja kannatan edelleen asian hylkäämistä. Tässä on kyseessä palvelu, joka tällä hetkellä toimii, on olemassa toimiva palvelukonsepti. Päivähoidon tai sosiaaliviraston taholta ei ole noussut tarvetta muuttaa nykyistä systeemiä, ei myöskään päiväkotien henkilöstön tai meidän, vanhempien, osalta ole esitetty mitään tarvetta, että ruokailu ei olisi tällä hetkellä hyvää.

Mielestäni päiväkotitoimi on yksi kokonaisuus, jossa kaikki siellä olevat aikuiset ovat kasvattamassa ja hoitamassa lapsia, jotka siellä ovat, ja kaikilla niillä aikuisilla pitää olla vastuu päiväkodin hoitamisesta, vaikka sitten kullakin on omat tehtävänsä siellä. Tämä sopii hyvin siihen, että kaikki myös toimivat yhden johdon alaisuudessa.

Ihan varmasti saadaan säästöä, jos ruvetaan hankkimaan valtavan isoja eriä, mutta ihan varmasti saadaan myös huonompaa tavaraa. Toisaalta uskon, että on myös mahdollisuuksia saada säästöjä nykyisin olevassa toiminnassa, jossa on motivoitunut henkilöstö, joka miettii, millä tavalla ruokahuolto tässä meidän päiväkodissamme hoidetaan ja mitä kulloinkin hankitaan. Tätä mahdollisuutta ei vain nyt sitten ole kokeiltu. Silloin kun alun perin on lähdetty tekemään tätä siirtoa, ei ole tehty säästöjä, silloin on ollut muut tavoitteet, mutta tietysti nykyisessä taloudellisessa tilanteessa säästöt ovat nousseet päällimmäiseksi.

9.9.2009

Toki itsekkin jouduin pohtimaan sitä, että onko tämä sellainen asia, joka olisi pakko tehdä, mutta minä en luota saamieni tietojen tai meille esillä olevien tietojen perusteella siihen, että säästöjä ei voisi hankkia tarvittaessa muutoin tai siihen, että säästöt olisivat sen arvoisia, että kannattaisi ruveta tekemään. Kuten valtuutettu Sumuvuorikin sanoi aikaisemmin, niin minun mielestäni päiväkodissa ruokahuolto on ydintoimintaa.

Täällä on esitetty, että eineksiähän syödään jo kotonakin ja sen takia se nyt ei haittaa, vaikka sitten olisi valmisruokaa päiväkodissakin. Minä olen itse asiassa tismalleen päinvastaista mieltä. Ainakin meillä syödään kotona äitien tekemää ruokaa, ja minusta on ilahduttavaa, että lapseni saavat päiväkodissa jotain muuta. Toinen, mitä on esitetty, on se, että eihän tässä mikään muutu, kaikki tehdään niin kuin tähänkin asti. Jos ei mikään muutu, miksi sitten muutetaan yhtään mitään? Jatketaan niin kuin tähänkin asti ja kehitetään tätä nykyistä systeemiä niiltä osin kuin se on tarpeen.

Eli toivon, että emme tee tyhmyyksiä tässä taloudellisessa tilanteessa. Kyllä täältäkin vielä noustaan. Huonoja päätöksiä on hankalampi purkaa kuin olla niitä tekemättä.

Valtuutettu Moisio

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämä päätös on ollut ainakin omalta kohdaltani hyvin vaikea, minä olen lukenut hyvin tarkkaan kaikki saapuneet kirjeet ja sähköpostit ja käynyt ihmisten kanssa keskustelua siitä, mikä oikeastaan on olennaista ja mitkä asiat muuttuvat, jos päätetään niin kuin nyt kaupunginhallituksen esityksessä on. Suurinta huolta omassa pohdinnassani on aiheuttanut se, että onko konsepti siitä, että miten nämä asiat toteutetaan Palmiassa, valmis. Onko niin, että ne huolenaiheet, jotka liittyvät juuri siihen kaikkeen, mitä täällä on tullut esille, voiko se olennainen osa kasvatushenkilökuntaa, jota minunkin mielestäni ruoka- ja siivouspalveluihmiset ovat, pystyvätkö he jatkossakin tekemään sitä samaa tehtävää, jota he tekevät päiväkodeissa? Pystyvätkö he auttamaan siellä arjen tilanteissa, pukemaan kurahaalareita ja niistämään neniä siinä vaiheessa, kun tarvitaan, jos vaikka muussa henkilökunnassa on vajetta?

Meillä oli ryhmässä kuultavana Palmian ihminen, joka kävi läpi tämän konseptin. Ainakin minä kuuntelin hyvin tarkkaan sitä ja olin samaa

9.9.2009

mieltä hänen kanssaan siitä, että näin tapahtuu, että tällä saralla mikään ei päiväkodin arjessa muutu. Eli tällä päätöksellä ei vaaranneta sitä tilannetta, joka tällä hetkellä päiväkodeissa tämän asian suhteen on. Sen sijaan tällä voidaan saavuttaa jotakin muita asioita. Ja vaikka täällä nyt on väheksytty niitä säästöjä, joita esityslistalla arvioidaan tai mietitty sitä, että noinkohan ne toteutuvat täysimääräisesti, niin ne ovat kuitenkin aika merkittävä asia myös. Niitä ei revitä sen henkilöstön selkänahasta tai lasten hyvinvoinnista, vaan se saadaan siitä, että pystytään tekemään pieniä asioita keskitetympin ja paremmin. Samat ihmiset voivat silloin, kun heitä ei tarvita esimerkiksi kouluilla, tulla päiväkodeille.

Kuljetukset on yksi merkittävä tekijä, jolla voidaan saavuttaa merkittävää säästöä. Se, mikä mielestäni jossain aikaisemmassa puheenvuorossa tuli ilmi, niin voidaan jopa tehdä asioita paremmin, kun on isompi yksikkö, jossa esimerkiksi on ruuan asiantuntijoita, jotka suunnittelevat sitä toimintaa ja pystyvät myös esimerkiksi ottamaan allergialasten tarpeet paremmin huomioon.

Kaupunginhallituksessa meidän ehdotuksestamme lisättiin tähän päätökseen se lause, että päiväkotien ruokapalvelukonsepti ottaisi huomioon myös päiväkotien tarvitsemat lisäpalvelut. Eli periaatteessa tässä päätöksessä on nyt sekä perustelutekstissä että itse päätöstekstissä yritetty varmistaa sitä, että näin todellakin tapahtuu. Täällä esitetty Sirpa Asko-Seljavaaran ponsi itse asiassa on se sama asia, joka on jo esitystekstissä näin ollen mukana.

Minä haluaisin ehkä käsitellä tätä myös yhtenä suurempana kysymyksenä, joka on se, että mikä on Palmian tulevaisuus tässä kaupungissa, mihin me valtuutetut päättäjinä haluamme Palmiaa viedä. Täällä on nyt esitetty äsken näkemys siitä, että liikelaitos on jo pakko yhtiöittää, ja se ei kyllä pidä paikkaansa. Toinen vaihtoehto on aina se, että sisäisillä toimilla toimiva liikelaitos, joka on sisäinen palveluyksikkö, voidaan tarvittaessa palauttaa takaisin kunnan omaksi yksiköksi. Palmiaa ei missään olosuhteissa ole pakko yhtiöittää, tällä hetkellä se on enemmän sisäinen palveluyksikkö kuin ulkoisilla markkinoilla toimiva yksikkö. Ja mielestäni sen pitäisi jatkossa nimenomaan kriittisesti tarkastella sitä, mihin ulkoisiin kilpailuihin se osallistuu ja keskittyä enemmän siihen sisäiseen palvelutoimintaan. Silloin kun näin ajatellaan, tämä päätös itse asiassa vahvistaa Palmian asemaa sisäisenä yksikkönä. Se on ihan meidän kaupunkimme omaa toimintaa, johon me itse pystymme vaikuttamaan. Ja tämän päätöksen yksi tarkoitus on vahvistaa myös sitä.

9.9.2009

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kahteen asiaan puuttuisin. Eli valtuutettu Hakanen ainakin, mahdollisesti muutkin, kysyi tästä yt-menettelystä, niin totean siitä, että tämän asian kohdalla yt-menettely on toteutettu vuonna 2006 säännösten ja määräysten mukaisesti, kun asiaa on valmisteltu. Nyt käsillä oleva ehdotus on sama kuin silloin, joten menettelyn toistamista ei edellytetä.

Toinen asia on, valtuutettu Björnberg-Enckell esitti väitteen siitä, että Palmian kilpailutettu palvelu toimii paremmin kuin ei-kilpailutettu. Tästä olen kyllä eri mieltä. Jokainen valtuutettu voi tuolla ruokalan puolella käydä maistamassa, kuinka hyvää on Palmian tuottama ruoka, jota ei ole kilpailutettu. Meidän Palmiamme tuottaa, esimerkiksi monet teistä ovat olleet valtiovierailuiden lounailla, Palmia tuottaa aivan huippuluokan ruokaa näille, josta voimme vain olla ylpeitä. Se ruokapalvelu, mitä siellä tuotetaan, sitä ei ole kilpailutettu eikä tullakaan kilpailuttamaan.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Nyt yhteistoimintamenettely on sellainen, jonka selvänä tarkoituksena on taata jokaiselle työntekijälle mahdollisuus osallistua häntä itseään koskevien päätösten tai ratkaisujen valmisteluun, käsittelyyn. Vuoden 2006 jälkeen meillä on osittain eri työntekijät, osittain eri päiväkodit ja monta muuta asiaa, joiden perusteella ei mitenkään voi tulkita, että kaksi tai kolme vuotta sitten tapahtunut yt-menettely olisi sellainen, jolla on turvattu kaikkien työntekijöiden oikeus osallistua asian valmisteluun.

Toiseksi, kaupunginjohtaja Pajunen nyt kertoo, että tämä esitys on täsmälleen sama. Kaupunginhallituksen jäsenet puolestaan ovat, ne, jotka ovat tätä esitystä kannattaneet, kertoneet, että tämä on parempi kuin silloin. Toivon, että joko kaupunginhallituksen jäsenet nyt tunnustavat, että tämä ei ole yhtään parantunut tai kaupunginjohtaja Pajunen uskoo kaupunginhallituksen jäseniä, että tämä ei ole täsmälleen sama esitys. Joka tapauksessa yt-menettelyä ei voida tulkita sillä tavalla työelämässä, että joku neuvottelu, joka on käyty silloin, jonka tuloksena päätösesitys hylättiin, olisi muka edelleen voimassa 3 vuotta myöhemmin.

9.9.2009

Valtuutettu Suomalainen

Puheenjohtaja, hyvät kollegat. Hyvää iltaa.

Paljon on puhuttu niistä eduista ja hyödyistä ja niistä riskeistä, mitä käsillä oleva esitys voi saada aikaan. Itse haluaisin puhua kahdesta asiasta, nimittäin henkilöstöasiasta, ja toinen, laatuksymyksestä.

On tietysti ihan oikein, kun on sanottu näin, että lyhyellä tähtämellä henkilöstöasioissa välttämättä mikään ei tule muuttumaan, eli ne keittäjätädit voivat siellä jatkaa työtään, kylläkin Palmian palveluksessa ja tavallaan pysyvät lasten lähellä ja voivat osallistua eri toimiin päiväkodeissa. Mutta keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ihan selvästi tietenkin tarkoituksena on saada aikaan niitä säästöjä. Mielestäni on tärkeää huomioida se, että minkä takia ne säästöt keskipitkällä ja pitemmällä aikavälillä ovat ihan oleellisia. Yhtäältä tietysti sen takia, että me saamme sen rahasäästön, joka voi olla esimerkiksi jopa puolitoista miljoonaa euroa vuodessa. Toisaalta kiinnittäisin huomiota, tämän päivän Helsingin Sanomissa esimerkiksi oli tällainen iso juttu Palmia-asiasta ja pari kuvaa, oikein vähän sydämeen käyvää, lapsi, joka syö näkkäriä ja toinen, kaksi vanhempaa rouvashenkilöä. Kun tätä kuvaa katselin, niin mietin, luulisi, että nämäkin rouvat ovat aika pian jäämässä eläkkeelle. Eli mitä tehdään 3–5 vuoden kuluttua, kun rouvat siirtyvät eläkkeelle?

Tässä puhuttiin aiemmin siitä suuresta ikäkysymyksestä, mikä meillä Helsingissä ja koko Suomessa tulee olemaan, eli meillä on paljon työvoimaa, joka ikääntyy ja eläköityy lähitulevaisuudessa. Meillä ei välttämättä ole työvoimaa kaikkiin niihin paikkoihin. Jo senkin takia mielestäni on ehdottoman tärkeää, että sitten Anni Nyman ja Eila Saarelainen voivat siirtyä eläkkeelle halutessaan. Ehkä sinne tarvitaan sitten, koska ruoka voi tulla puolivalmiina Palmiasta tuotettuna, toivon mukaan kaikkien laatuksymyksen mukaan, joista puhun kohta, niin voivat sitten se puolitoista henkilöä, yksi henkilö, kuka tänne jää, keskittyä myös muihinkin asioihin.

Toisena asiana nostaisin esiin tämän laatuksymyksen. On ihan totta, että Palmian ruoka on laadukasta varmasti. Kuten on todettu, Palmia nyt jo toimittaa 17 toimipisteeseen kouluihin ja päiväkoteihin ruokaa, 14 vanhustenkeskukseen ja vanhustentaloihin ja lisäksi palvelukeskukseen ja vastaanottokeskukseen, ja kuten kuultiin, myös valtiovierailuille. Minä itse en ole suoraan sanottuna valmisruuan ystävä ja en Amican, Sodexon enkä välttämättä kaupungin Palmian ruuan ystäviä. Tietysti siinä tulee haasteita, ei ehkä sen makumieltymyksen suhteen mutta siinä, että miten pystytään juuri

9.9.2009

pienien lasten erityistarpeet ottamaan huomioon, allergia ja muut ruokavaliot huomioon ja etenkin se, että miten se ruoka pystytään toimittamaan sinne lämpimänä ja sellaisessa kunnossa, että se on nautinto syödä sitä eikä välttämättömyys.

Tässä samaisessa Helsingin Sanomien jutussa tänään kerrottiin Espoon esimerkistä, se tehtiin kilpailutuksen kautta, mutta missä tämä ruokapalvelujen tuottaminen kaupungin ulkopuolelta oli aika haasteellista ja ongelmallista. Juuri tämän takia, jotta välttyttäisiin sellaisilta ongelmilta ja haasteilta tässä alussa, mitkä liittyvät erityisesti laatuun, minusta olisi tosi tärkeää, että me heti kiinnitetään ja nostetaan Palmian erityiseen huomioon se laatuksymys, jotta he voivat sitten lähteä ensimmäisestä päivästä lähtien tuottamaan sellaista palvelua ja sellaista ruokaa, joka on maittavaa ja joka on siellä päiväkodeissa lämpimänä. Sen vuoksi esitän seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään esityksen päiväkotien keittiöiden siirtämiseksi Palmian hallintaan valtuusto edellyttää, että Palmia turvaa päiväkotien ruokapalveluille vähintäänkin nykyisen laatuksen niin ruuan ravintosisällön kuin tarjoilukunnan ja tarjoilulämpötilan osalta ja että Palmia sisällyttää toimittamaansa ruokapalvelukonseptiin laadun turvaamiseen tarvittavat toimenpiteet.

Kiitos.

Valtuutettu Vesikansa

Hyvät valtuutetut.

Tänään aamiaisella perheemme tokaluokkalainen ihmetteli, miksei hyvä Palmia, koulun keittiö, voisi olla myös hyvä ruuan tuottaja päiväkodissa. Totta kai se voisi. En halua mystifioida tätä hyvään pullantuoksuun tai siihen, että Palmia on paha. Mutta en myöskään halua kutistaa tätä päätöksentekoa pelkoihin tai muutosvastarintaan, vaan nyt mietimme, onko strategiassa sovittu tukipalveluiden keskittäminen järkevää ja etsimme rationaliteettia meille esitetystä muodosta. Onko se siis järkevää toiminnallisesti, kustannustehokasta, tuoko se niitä todellisia säästöjä, ja onko meillä päätöksenteon tukena riittävästi tietoa näistä vaikutuksista? Mielestäni mikään näistä ehdoista ei riittävästi täyty.

Kouluihin verrattuna päiväkodeissa ruokaillaan paljon. On aamiainen, välipala, lounas. Se on ydintoiminto, jonka jokainen taaperoikäistä

9.9.2009

ruokkinut tietää, puhumattakaan vuorovaikutuksesta ja yhteisöllisyydestä, mistä täällä on paljon puhuttu. Itselleni tässä päätöksen rationaliteetin miettimisessä tärkeintä oli se, mitä se vaikuttaa työyhteisön dynamiikkaan. Jos keittäjät, päiväkotiapulaiset ja siivoojat eivät toimi päiväkodin johtajan alaisuudessa, muuttaa se työyhteisön perusteita. Sisäisen tilaajakytkyn tuominen ei toimi työyhteisössä, jossa erityisesti pienet päiväkotiyksiköt toimivat nyt hyvin ja toiminnallisesti tehokkaasti juuri sen takia, että työntekijöiden toimenkuvat joustavat. Tällä esityksellä en usko, että saadaan todellista toiminnallista tehoa tai toivottuja säästöjä, vaan henkilökunnan vaihtuvuus lisääntyy ja päivähoidon johdon tilausreklamaatiot kulkevat Palmian keskukseen, kun enää ei voi kävellä viereiseen huoneeseen ja antaa keittäjälle suoraa palautetta.

Voisin ajatella eri tavalla, jos koulujen ja Palmian yhteistyö olisi täysin saumatonta jo nyt. Itselläni ei ole tällaista käsitystä ala-asteen johtokunnan jäsenenä. Päiväkotien, joista täällä on puhuttu paljon, Palmia-kokeiluja, joita on ollut kolmessa päiväkodissa, ovat olleet käynnissä vasta vuoden alusta, eikä päätösehdotuksessa ole esitetty sitä toivottua tietoa, arviointitietoa päätöksenteon tueksi. Jos nämä asiat olisi huomioitu, että olisi suunniteltu yhdessä sosiaalitoimen kanssa eikä päätöksentekoa pitäisi perustaa vuoden 2006 tietoihin, voisin ajatella tästäkin eri tavalla.

Täällä on myös sanottu, että mikään ei muutu. Jotain väistämättä jätetään tekemättä. Palmialle siirtymisen suunnitelmissa suurin säästöpotentialiaali tulee henkilöstövähennyksistä. Epäilen, että hygieniasäädösten Suomessa häviäjiä tässä yhtälössä ovat lapset ja työyhteisö. Lattiat kyllä hinkataan ja puolivalmiit perunat, joita tälläkin hetkellä päiväkoteihin tulee, toimitetaan kuten nytkin.

On suunnitelmassa hyviäkin puolia: yhteistilaukset ja koulujen keittiöhenkilökunnan hyödyntäminen kesäsjaisina ovat aivan järkeviä asioita. En ymmärrä, miksei kaupunki voi toimia rationaalisesti ja parantaa toimintaansa nykyisellä toimivalla konseptilla. Itse haluan olla mukana tekemässä ratkaisua, joka toimii erityisesti näissä päiväkodin pienissä yksiköissä, jotka ovat toiminnallisesti hyvin erilaisia kuin helsinkiläiset suuret koulut. Olen esityksessä kaupunginhallituksen vähemmistön kannalla eli en kannata tätä esitettyä.

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisa valtuusto.

9.9.2009

Päivähoidon ruuanvalmistuksen siirtyminen Palmialle on mielestäni huono ratkaisu, vaikka meidän baaristamme saa hyvää ruokaa, varsinkin jäätelöä. Palmian siirtoa vastustavat sadat lasten vanhemmat ja opettajat kuten myös lastentarhojen henkilökunta. On väärin mielestäni laitostuttaa nyt hyvin toimivaa kodinomaista keittiötoimintaa. Se yhdistää kuitenkin lapset ja aikuiset korvaamattomalla tavalla. Nykykiireen keskellä oma keittiö luo kodinomaisen tunnelman moneen lastentarhaan. Ruoka on ajallaan, ja se on yksivuotiaallekin lapselle hyvää ja ravitsevaa. Lastentarhojen oma ruokatuotanto on kustannuksiltaan kilpailukykyinen. Kilpailukykyinen, se on aika älytön sana.

Miksi Palmia olisi parempi vaihtoehto? Se ei ole kyennyt selvittämään reseptiään laadusta ja säästöistä. Uutta väkeä tulisi palkata, ja johtoportaan ilmestyisi uusia pönöttäjiä kovalla palkalla. Kuljetukset, pakkaukset ynnä muut tsydeemit lisäävät kuluja. Ruuan laatu pysyisi kyllä laitosmaisena. Vatsaa ei pidä täyttää perunalla ja soosilla. Tärkeitä ravintoaineita sisältävät liha ja kala olisivat säästelyn kohteena. Kalapuikkoteoria, jonka Palmia omaksuu, on kouluissa jo nyt. Kokemusta on: olimme esiintymässä eräässä helsinkiläisessä koulussa, jossa meille tarjottiin kalapuikkoja. Se oli neljä per oppilas.

Palmia on työnantaja, okei, ja pysyköön siinä. Mutta onko poliittinen voitto tai hyöty eri puolueille jees? Politikointi on väärin tässä asiassa. Tätä asiaa ei voi mitata rahalla ja vallalla. Minä en ymmärrä sitä, että kenelle loppujen lopuksi tämä hyöty tulee ja minkä takia tämä asia on taas nostettu esille. Tässä on tavallaan jollakin mehevää lehmää...

Mennään takaisin Palmiaan. Minun mielestäni kansalaisten mielipide ratkaisee. Minä olen täällä sitä varten, että minä kuuntelen kansaa, ja minä katson lehtiä ja kuuntelen livenä kaduilla, busseissa, metroissa, mitä jengi sanoo ja mitä niillä on minulle asiaa. Minä yritän tuoda epäkohdat esille. Kysymys on myös lapsista ja heidän opettajistaan ja työpaikoistaan.

Uskon, että budjetti noteeraa edelleen inhimillisen työn, joka tapahtuu lastentarhojen keittiöissä. Toivon, että kunnanvaltuutetut äänestävät omakeittiöiden puolesta Palmiaa vastaan. Ja sanon vielä sen, että Palmia saa jatkaa, totta kai, ja tekee hyvää työtä sairaaloissa, mutta pitää olla kunnan resepti, millä hoitaa skidit ja nämä systeemit. Minulla on vastaehdotus:

Esitän, että kaupunginvaltuusto päättää asiakohdassa 5 olla siirtämättä sosiaaliviraston lasten päiväkotien ruokailupalvelutehtäviä ja niitä nykyisin hoitavaa henkilökuntaa Palmiaan. Muilta osin yhdyn

9.9.2009

kaupunginhallituksen ehdotukseen asiakohdassa 5.

Kiitos.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut.

Ensimmäiseksi kannatan Nina Suomalaisen tekemää ponsiehdotusta.

Tämä kaupunginhallituksen esitys siirtää suurin osa sekä lasten että vanhusten palveluiden keittiöistä Palmialle on minusta tässä nykyisessä taloudellisessa tilanteessa ihan perusteltu. Lisäksi on yleensä hyvä, että samantyyppisillä hoitoyksiköillä on yhtenäiset toimintaperiaatteet, koska sillä yleensä tuotetaan tasaisinta laatua kaupungin sisällä. Näistä vanhustenkeskuksista Kustaankartano on tähän saakka ollut ainoa, joka ei ole vielä Palmian hoidossa. Sikäli toivonkin, että sinänsä tässä tärkeässä kahden vuoden kuluttua tehtävässä arvioinnissa kuullaan erityisesti Kustaankartanon henkilöstöä. Kustaankartano isona yksikkönä tuottaa varmasti aikanaan arvokasta tietoa tämän muutoksen vaikutuksista.

Vanhusten palveluissa ravintopalveluilla on erityisen merkittävä rooli. Hyvä ravitsemustila on kaiken toimintakyvyn lähtökohta, ja ruokailuhetki on parhaimmillaan tärkeä kohokohta hoitoyksikön arjessa. Sikäli ruuan sisältö ja ruokailuhetken tunnelma ovat tärkeitä. Lisäksi monet näistä iäkkäistä asukkaista ovat niin heikkoja, etteivät he jaksa syödä riittävästi niin sanottua tavallista ruokaa, jotta ravinnon tarve tulisi tyydytettyä. Joillakin on nielemisvaikeuksia ynnä muita ongelmia syömisessä. Ruuan on siten oltava sisällöltään erilaista kuin työikäisten tai lasten ruuan. Vanhustenkeskusten asiakkaista monet tarvitsevat energiatiheää ravintoa ja monta ateriaa päivän mittaan, monet tarvitsevat myös välipaloja ja täydennysravintovalmisteita. Tämä on todettu viime vuosina tehdyissä useissa tutkimuksissa Helsingin vanhustenhoitoyksiköissä. Niinpä ruokailukustannuksiakin pitää tarkastella vanhusten palveluissa kokonaisina ateriapäivinä, ei yksittäisinä aterioina, ja näiden ateriapäivien pitää sisältää myös välipalat ja muut vanhusten erityistarpeet. Kaikkiaan iäkkään ihmisen hyvä ravitsemus ylläpitää terveyttä, toimintakykyä ja elämänlaatua. Hyvä ravitsemus nopeuttaa myös sairauksista toipumista ja tukee itsenäistä toimintaa. Jos ravitsemus ei ole asianmukaista, niin sillä saatetaan aiheuttaa paljonkin haittaa ikäihmisille ja kunnan romahtamisen kautta jopa lisää kustannuksia kunnalle tai kaupungille.

9.9.2009

Edellä mainitun johdosta teenkin nyt ponsiehdotuksen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Kustaankartanon vanhustenkeskuksen ruokapalvelutehtävien ja niitä hoitavan henkilöstön siirtyessä Palmialle Palmia valmistelee yhdessä sosiaaliviraston asiantuntijoiden kanssa vanhustenhoitoyksiköille oman ruokapalvelukonseptin, jossa otetaan huomioon vanhusten ravitsemukselliset ja ruokailutilanteiden erityistarpeet.

Kiitos.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kannatan ensiksi valtuutettu Seija Muurisen tekemää toivomuspontta.

Todetut hyödyt ovat pitkälti laskennallisia, ja niiden toteutuminen vaatii hyvää toimintojen organisointia. Hankkeen haasteet ovat varsin kattavasti lueteltu, itse pidän suurimpana hankaluutena sitä, että pienissä päiväkodeissa on kahden eri organisaation henkilökuntaa. Mahdollisuudet vaikeisiin henkilösuhteisiin ovat ilmiselvästi olemassa.

Kaupunginhallituksen vähemmistön näkemystä, että ruokapalvelut nimenomaan päiväkodeissa liittyisivät olennaisesti yksikön kasvatukselliseen toimintaan, en ainakaan täysin voi hyväksyä. Tässä esitettyssä ratkaisussa osa ruokatuotannosta siirtyy Pakkalan einestehtaalte. Kysyisinkin kaupunginjohtajalta, että kun kansalaiset ovat huolestuneesti kirjeissä maininneet Pakkalan tehtaan saneeraustarpeen, mikä tilanne on. Kunnostetaanko tämä vanha tehdas, vai rakennetaanko kokonaan uusi, ja miten se mahdollinen saneerausprojekti vaikuttaa Palmian tuotantoon?

Valtuutettu Virkkunen

Hyvä puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Päiväkoti on nimensä mukaisesti lasten päiväsaikainen koti. Lapsi saattaa viettää siellä leikki-ikästään suuremman osan kuin vanhempiansa luona iltakodissaan. Ruuanlaitto iltakotona ei ole mikään vanhempien lapsiinsa kohdistama tukipalvelu. Se on osa arkea.

9.9.2009

Syöminen iltakotona ei ole osa mitään ruokapalveluprosessia, se on kotona laitettun tai lämmitetyn ruuan syömistä. Lapset eivät ole vanhempiansa asiakkaita eivätkä vanhemmat iltakodin kasvatushenkilökuntaa. Miksi päiväkodissa siis pitäisi olla toisin? Kaikki päiväkodissa työskentelevät aikuiset ovat saman työyhteisön jäseniä, päiväkodin aikuisia. He ovat siellä töissä lapsia varten yhdessä, myös keittiö- ja siivoustyöstä huolehtivat. Mielestäni on siksi luontevaa, että he toimivat saman esimiehen alaisuudessa ja tasavertaisina oman työyhteisönsä jäseninä.

Meille tuodun esityksen liitteenä on talous- ja suunnittelukeskuksen organisaatioyksikön vanha esitys siitä, kuinka sosiaaliviraston ruokapalvelujen tuotanto voitaisiin eriyttää tilaajapuolesta. Mielestäni sen teksti on otsikkoa myöten hieman elämästä vieraantunutta. Päiväkodin keittäjiä ja siivoojia ei nähdä siinä osana päiväkodin kasvatushenkilökuntaa vaan vain osana ruokapalveluprosessia, josta täytyisi saada kaupungille entistä kustannustehokkaampaa.

Väheksymättä kaupungin säästöpaineita joudun toteamaan, että ruuanlaitto ja siivoaminen tunnetaan kuitenkin päiväkodissa paremmin nimellä "päiväkodin arki". Ei siitä voida erottaa irrallisia toimintoja. Ruokahuolto ei ole arjesta irrallista enempää kuin mikään muukaan, mitä päiväkodin arjessa ja juhlassa tapahtuu. Hölmöjä päätöksiä vaan on helpompi tehdä, jos niitä tehtäessä puhutaan vain prosesseista, ei ihmisistä. Päiväkodin ruuan laittaa kuitenkin jatkossakin ihminen, työskenteli hän sitten sosiaaliviraston tai Palmian alaisuudessa.

Meille tuodun esityksen mukaan nykyinen määrä päiväkotien ruuasta voitaisiin jatkossa valmistaa ja tarjoilla nykyistä vähemmän ihmismäärän voimin. Kuka tahansa vähänkään ajatteleva ymmärtää kyllä, mitä tämä tarkoittaa yksittäisen työntekijän kannalta. Suurin säästö Palmialle keskittämisessä tulisikin juuri siitä, että työntekijöitä voitaisiin käyttää entistä tehokkaammin. Kaupunginhallituksen ehdotuksessa mainitaan nimenomaan "ruokapalvelutyöntekijöiden käyttäminen". Kyseessä ovat toki vain pari sanaa, mutta niiden takana on ikävä asenne. Ihmistä ei käytetä, hänet palkataan tekemään työtä. Ihmisellä pitäisi mielestäni olla oikeus pysyvään työyhteisöön, ja työssä pitäisi olla ihmisen tahti, ei koneen.

Pienten päiväkotien nykyinen kyky joustoihin sijaisjärjestelyissä on ollut mahdollista juuri siksi, että päiväkodin keittiö- ja siivousväellä on ollut kouluissa työskenteleviä väljempi mitoitus. Nyt tähän mitoitukseen olisi tulossa kiristyksiä. Palmialta päiväkotien osalta nyt edellytettävälle lisäpalveluille ei ehkä oikeasti jääkään käytännössä työntekijän aikaa, päinvastoin, helsinkiläisten päiväkotilasten määrä on nousussa. Pelkkä

9.9.2009

palvelukonsepti ei riitä, sen toteuttamiseen täytyy myös olla käytännön välineet. Näitä meille ei ole esitelty.

Uskon myös, että joltain työntekijältä jatkossa edellytettävä valmius hypätä kesken päivän työpisteeltä toiselle tulee muun työtahdin kiristymisen ohella johtamaan työntekijöiden rekrytointivaikeuksiin. Lastenhoitohenkilökunnan puolella näitä vaikeuksia on jo nyt. Päiväkodit eivät tarvitsisi enää minkäänlaisia lisävaikeuksia motivoituneen ja pysyvän työvoiman saamisessa.

Päiväkotilasten vanhempien keskuudessa on esiintynyt huolta siitä, pystyykö Palmia käytännössä vastaamaan pienten lasten erityisruokavaliotarpeisiin. Minä uskon, että varmaankin pystyy, ainakin sitä hommaa harjoiteltuaan, mutta aina, kun ruuan valmistava tai lähettävä taho on kaukana sieltä, missä ruoka syödään, riski vahingoista kyllä kasvaa. Ihminen se on siellä lähettävässäkään päässä. Kun pienen päiväkodin oma keittäjä tuntee lapset, joilla on ruuan suhteen erilaisia tarpeita, hän myös tuntee erilaista vastuuta siitä, että tuttu pikkuväki saa varmasti vain sitä ruokaa, joka pikkuväelle oikeasti sopii.

Haluan tarkentaa, etten suinkaan halua parjata Palmiaa. Palmia ja sen työntekijät tarjoilevat omille koululaisillenenikin varsin hyvää ruokaa varsin sujuvasti. Ymmärtääkseni Palmia onkin hoitanut kouluruokailun pääosin hyvin ja ruokaan ollaan pääosin tyytyväisiä, ehkä jopa entistä tyytyväisempiä. On siis varmasti periaatteessa täysin mahdollista, että Palmia selviytyisi kaikkien Helsingin päiväkotien lasten ruokkimisesta hyvinkin. Käytännössä päiväkotit vaan on varsin erilainen paikka kuin koulu, ja päiväkodeissa on eroja.

Päiväkotien ruokahuollon keskittämisestä Palmialle voi olla vaikutuksia, jotka eivät koske kouluja. Nämä vaikutukset voivat olla laajempia kuin nyt ymmärrämme tai meidän annetaan ymmärtää. Uskon, että kaikki nämä vaikutukset päiväkodin ja niiden työntekijöiden arkeen eivät olisi hyviä. Näin on tässä kaupungissa uskottu aiemminkin, viimeksi viimevuotisessa sosiaalilautakunnan lausunnossa, jonka mukaan ruokailu on osa kouluikäisten lasten varhaiskasvatusta.

En myöskään usko, että keskittämisestä saatavat säästöt olisivat kaupungin kokonaistalouden kannalta nyt esitetyn laajuisia, siksi en kannata päiväkotien ruokahuollon keskittämistä. Mitä tulee Kustaankartanon ruokahuoltoon, se toimii nyt hyvin eikä sen keskittämisestä Palmialle saataisi selvityksen mukaan merkittäviä säästöjä. Siksi senkään keskittäminen ei mielestäni ole perusteltua.

9.9.2009

Kannatan esityksen hylkäämistä, ja lopuksi ihmetystä, jos vain ehdin. Minäkin haluan ihmetellä samaa kuin valtuutetut Ingervo ja Sumuvuori, eli sitä, että kokeilupäiväkotien kokemuksia ei odotettu tai esitellyt ehdotuksen tueksi ja myös sitä, että meille tämän kauden valtuutetuille jaettiin taustatiedoksi vain vanhoja selvityksiä.

Kaupunginjohtaja Pajunen totesi tänään, että nyt tehty esitys on sama kuin aiemmin ja siksi yt-menettelyksi riittää vuoden 2006 yt-menettely. Miksi täällä sitten on niin vahvasti viitattu siihen, että tehty esitys olisi parantunut? Toivoisin tähän vastausta ennen äänestystä. Ja lopuksi ihan viimeinen ihmetys: tällä päätöksellä saavutettavien säästöjen määrä tuntuu olevan jonkinlainen uskonasia. Itse toivoisin näin isoja säästöpäätöksiä tehtäessä, että niitä tehtäisiin jonkin muun kuin vaihtelevan uskon perusteella. Varma tieto olisi kyllä aika paljon parempi perustelu.

Kiitos, ja anteeksi ajan ylittämisestä.

Valtuutettu Urho

Hyvät valtuutetut ja virkamiehet.

Olen käsitellyt tätä asiaa valtuustossa yli 10 vuoden aikana useita kertoja. Kouluissa oli koulukeittola, ei ihan valtuustokaudellani mutta koulutyöni alkaessa, ja meillä oli keskuskeittiö Kalliossa. Perustettiin Helsingin Catering Pakkalaan. Opetusvirastossa oli ruokapalvelukeskus, ja ruokapalvelukeskus ja Helsinki Catering yhdistettiin Palmiaan. Koko ajan on ollut epäilyjä siitä, että juuri siinä vanhemmassa järjestelmässä tehty ruokalista, ruoka, ruokailun valvonta, ruokailun opastus, erikoisruokavaliot nyt sitten viime vuosina, niin se olisi ehdottomasti parempi säilyttää kuin tehdä mitään uutta.

Olen seurannut tätä opetuslautakunnan puheenjohtajana, palvelukeskuksen puheenjohtaja, olen Palmian kh:n edustajana. Viime kaudella 2006, kun tämä selvitys, joka nyt on jaettu valtuutetuille, valmistui, siellä oli muutamia selvittämättömiä kohtia, niin kuin täällä nyt pyydetään, että selvitetään lisää, luodaan uusia konsepteja, tarkistetaan, varmistetaan. Sinne on selvitetty sekä päivähoito että ruokahuollon työtä päiväkodissa tekevän henkilöstön asemaa ja mahdollisuuksia ja turvattu. Minulla on kaikki syyt uskoa, että ruuan, ruokailun, ruokalistojen, ravitsemuksen ja sen osalta, että päiväkodissa itse ruokailu on osa lasten kasvamista ja olemista, säilyy hyvin. Tämähän on sovittavissa sen pysyvän henkilöstön kanssa.

9.9.2009

Sinne päiväkodin keittiöön ei nytkään muu henkilöstö tai lapset mene tekemään ruokaa. Pulla leivotaan muualla. Siihen joukkoruokailun tekemiseen tarvitaan terveystosit ja tarkastukset. Ja siihen, että nämä sotkettaisiin nämä roolit kaikki, että meillä siellä kotikeittiöissä kaikki käyvät, niin siihenhän meillä ei ole hygieniasyistä ja ruuan turvallisuuden kannalta mahdollisuuksia.

Täällä viitattiin kouluisäntiin. Palmialla on ollut vaikeuksia myös turvapalvelujen kanssa, ja sitä ei kannata tähän sotkea, jos kouluisäntäpalvelut eivät ole onnistuneet. Ruokahuollosta Palmialla on pitkä kokemus, myös Palmian ammattilaisilla. Se tapa, jolla täällä on lähes mollattu sitä osaamista, mitä Palmian keittiöhenkilökunnalla kouluissa tai Pakkalassa valmistavalla henkilökunnalla tai Palmian ruokahankinnoista vastaavilla ihmisillä ja ruokalistan suunnittelijoilla on, se on käsittämätöntä, nimittäin Palmiassa toimii ammattilaisia. He osaavat suunnitella yhdessä päiväkotien, päivähoidon, sosiaaliviraston kanssa ruokahuollon varmasti sujuvaksi. Se on ihan sitä yhteistyötä, että ruokalistat suunnitellaan 1–7-vuotiaille lapsille sopivaksi. Päiväkotikohtaisesti sitten riippuu, miten emännät sen tarjolle panevat ja perunan kuorimisen opettavat.

Palmia oppii, Palmia opettelee, neuvottelee, sovittelee, ja varmasti tapahtuu virheitä. Kouluisäntäpalveluissa on tällä hetkellä paljon tehostamista, mutta se onkin aika uusi alue Palmian toiminnassa. Työnjohtoa tarvitaan jokaisessa työyhteisössä, niin päiväkodeissakin. Toivon todella, että päiväkodin johtamisesta vastaavat henkilöt eivät hylkää keittiötä erilleen sen takia, että mahdollisesti tämän päätöksen jälkeen keittiöhenkilökunta saa koulutuksen ja varsinaisesti sen palkanmaksun hoitaa Palmia.

Ainoa asia, mihin ehkä olisi pitänyt tässä vuoden 2008 jälkeen, jolloin sosiaaliviraston eli päivähoidon ruokapalvelujen siirto Palmiaan jätettiin tekemättä, mihin olisi pitänyt panostaa, on tietysti tiedotus. Olen ihan samaa mieltä, että ei ole omien työtehtävien siirrosta tai taustalla olevista virastoista kiva lukea Helsingin Sanomista. Sitä paitsi Helsingin Sanomat on ollut yhtenä valtamediana kovin provosoiva tässä asiassa. Ruokaa ei ole haluttu nähdä osana päivähoitoa, se on haluttu nähdä enemmänkin ehkä riidan kappaleena.

Kannatan esityksen tekemistä nyt, ja niille, jotka ihmettelevät, että mistä voidaan väittää, että säästöjä tulee: yhteiset hankinnat eivät tarkoita suurempia bulkkierä, vaan se, että hankintasopimukset laaditaan yhdessä kouluille menevän ruuan kanssa Palmiasta, tuottavat varmaan ammattitaitoisen, hyvän johdon alaisena hyvän tuloksen. Palmia kehittää kaikkia niitä konsepteja tulevan vuoden

9.9.2009

aikana, mitä päiväkodit edellyttävät. Pidetään huolta päiväkotien ruokahuollosta, ruokailusta, kasvatuksellisista tavoitteista, ja tehdään sitä yhteistyössä. Minkään näköistä syytelyn ja vastakkainasettelun hetkeä ei nyt ole, meidän täytyy todella hakea myös päivähoidon puolelta jonkin näköisiä säästötoimenpiteitä, ja mieluummin näin, että se tapahtuu siinä ruuan jakelussa, joka on Palmian yhteisesti tilaamaa, tuottamaa. Siinä saadaan säästöjä aikaan, jakelukustannuksissa, hankintatoiminnoissa ja ehkä sitten henkilöstön kouluttamisessa, motivoinnissa ja mahdollisesti sijaistamisessa.

Kiitos.

Valtuutettu Rantanen

Hyvät ystävät.

Asia ei ole mustavalkoinen, mutta minä tulen itse äänestämään hylkäyksen puolesta. Peruste on oikeastaan se, että kahdessa asiassa en ole yrityksistäni huolimatta saanut sellaista vastausta, joka minua tyydyttää. Toinen koskee nimenomaan päiväkotien arkea, etenkin pienissä päiväkodeissa, ja toinen liittyy tähän Palmian strategiaan ja siihen, mihin kaikkeen sitoudumme avatessamme keskittämisen tien siinä muodossa kuin se nyt tässä yhteydessä on tapahtumassa. Sen sijaan en usko, että ruuan laatu tulee tämän projektin kautta heikkenemään. Joissakin kohdissa se voi olla helpompaa, niin kuin vaikka on puhuttu näistä allergioista ja erityisruokavalioidista. Uskon, että luultavasti isompi keittiö kykenee valmistamaan kerralla isompia eriä näitä erikoisruokavalioidia, ja tässä suhteessa asia jopa helpottuu.

Ja sanotaan vielä tämä, että isoissa päiväkodeissa, niin kuin esimerkiksi meillä Roihuvuoressa kesku päiväkotia, joka sama keittiö huolehtii myös läheisen palvelutalon ruokailusta, niin minusta on järkevää ja tiedän, että päiväkodissakin ajateltiin niin, että se keittiön keskittäminen Palmialle on mielekästä, koska sitä ei kannata pitää nimenomaan päiväkotiorganisaation sisällä, kun sen tehtävistä jopa suurempi osa menee sinne palvelutalon puolelle. Tällaisissa yksiköissä se keskittäminen on minusta erittäin perusteltua. Niissä isoissa yksiköissä yleensä työ on vielä jäsennelty niin, että keittiöväellä ei ole niin selkeää ja suoraa kontaktia näihin lapsiin, joten tässä suhteessa ei ole ongelmaa. Voi olla yksittäisissä paikoissa, mutta noin pääsääntöisesti olen optimistinen ja toiveikas, että näiltä osin se toimii hyvin.

Mutta pienissä päiväkodeissa, missä ylipäänsä on ongelmia, ne ovat

9.9.2009

haavoittuvia sen takia, että kun lastentarhanopettajat, lastenhoitajat ovat kipeinä, sieltä puuttuu vakituinen väki, osa voi olla tilapäisillä työntekijöillä tai siellä voi olla vajuusta, jota ei voi välittömästi tyydyttää sijaisilla, siinä työprosessissa, siinä työyhteisössä keittiöväki on aina mielletty osaksi sitä samaa tiimiä, samaa yhteisöä. Ja nyt me rakennamme ikään kuin kaksi linjaorganisaatiota pienen tiimin sisään.

Ja siinä käy oikeasti sosiaalipsykologisesti sitten kuten valtuutettu Asko-Seljavaara täällä kertoi, kuinka terveystalolla oli käynyt, kuinka nämä eri organisaatioon joutuneet hoitajat kävivät kahvilla eri huoneessa. Tässä tapauksessa ne eivät käy kahvilla ehkä, ne ovat pienessä tilassa edelleen, mutta niitä ohjeistuksia, työnjakoja ja muita ei voi tehdä muuten kuin että tämä johtaja soittaa sille Palmian aluepäällikölle ja sitten ne sopivat keskenään, että kuinkas tänään tämä keittäjä tekisi vähän enemmän täällä meillä. No kuinka se voisi tehdä, kun se rationalisaatio, josta ne säästöt tulevat, liittyy siihen, että kun se on saanut ne hommansa siellä kokonaan tehtyä niin se menee sinne kouluun tekemään lisää ruokaa. Että eihän se joustovara, jota se yksi aikuinen siihen tiimiin sitoutuneena ihmisenä on pystynyt siihen yhteisöön tuomaan, enää ole käytettävissä. Tai jos se olisi käytettävissä ja se ostettaisiin Palmialta myöhemmin sovittavan sopimuksen mukaan, silloin se tietysti maksaisi aina se ylimääräinen työ. Ja silloin menetetään se säästö, mihin tämä koko projekti säästöpuolella perustuu.

Tämä on minusta ongelma. Nyt kun tämä todennäköisesti menee läpi joka tapauksessa, seuraava vaihe oikeasti pitää olla se, että sosiaalipuolella nyt sitten mietitään päiväkotikohtaisesti, että millä kustannuksilla tätä lisätyötä joko hankitaan Palmialta ostopalveluna tai sitten kuinka sinne resursoidaan lisähenkilö sosiaaliviraston normaalihenkilöstön kautta. Ja tämä yhtälö tulee paljastamaan, että ne säästöt eivät tule missään tapauksessa olemaan sitä luokkaa kuin nyt, ja kun päälle ottaa vielä sen henkilöstökitkan, joka johtuu siitä, että ne ovat kahdessa eri organisaatiossa, niillä on eriväriset paidat eivätkä nämä kuulu meidän porukkaan, mitä siitä seuraa, niin tämä on minusta huonosti hoidettu oikeasti. Tämä olisi selvinnyt, jos tämä prosessi olisi vähän paremmin mietitty yhdessä sen työntekijäportaan kanssa. En ajattele täällä pelkästään työntekijän oikeuksia vaan sitä, että me saisimme arjen mukaan siihen peliin.

Minusta on tosi hölmöä, että valtuutettu Urho sanoi, että tämä on tiedotusongelma, ettei kerrottu, jotkut luki lehdestä. Eihän se niin ole, vaan silloin kun tämä prosessi on suunnitteluvaiheessa niin silloin pitää käydä sen arjen kautta läpi, että miten me sitten homma hoidetaan. Tehdään siitä paperit ja sen perusteella selvitykset, ja sitten ruvetaan

9.9.2009

katsomaan. Mutta kun minä rupesin kysymään sitä päiväkotipuoleltakin laajemmin, että missä ne on ne suunnitelmat, miten tämä arki nyt jäsennetään tämän projektin jälkeen, niin minulle sanotaan, että sitten kun tämä on mennyt läpi, niin sen jälkeen ruvetaan miettimään. Onko ihme, jos tulee kitkaa? Onko ihme, jos työntekijät eivät motivoitu tähän muutokseen? Jos ne eivät motivoitu muutokseen niin silloin menetetään sekin hyöty, mikä tällä ehkä muuten oltaisiin saatu. Tämä on minusta tässä hommassa mennyt pipariksi.

Sitten jos sanotaan vielä tämä isompi asia, joka liittyy strategiaan ja Palmiaan, josta ei ole puhuttu riittävästi. Meillähän valtuustostrategiassa puhutaan siitä, että selvitetään sen tuleva tila, että onko se yhtiö vai mikä se on. Jos me etenemme tässä järjestyksessä, että ensin keskitetään ja sitten katsotaan, mitä tapahtuu, sosialidemokraatit uskovat minusta vilpittömästi kylläkin, että nyt jos me keskitämme, niin sitä keskittämistä vastaan, keskittämisen perusteella saamme komission suuntaan argumentti, että me voimme säilyttää tämän inhouse-toimintona ja kaupungin omistamana toimintona. Great, jos näin käy, mutta kun ei tähän ole takeita. Komission kanta voi keskittämisen jälkeenkin olla se, että se on pakko yhtiöittää ja sen jälkeen kaikki toiminnot kilpailuttaa. Moisio sanoi täällä, että siinä vaiheessa me voimme perääntyä takaperin, lopettaa liikelaitoksen ja siirtää kaikki toiminnot takaisin hallintokuntiin. Kuka oikeasti uskoo tänä päivänä, että me pystyisimme tekemään niin, että me lopettaisimme liikelaitoksen ja perääntyisimme takaisin hallintokuntiin? Hei, herätkää, ei näin käy!

Jos komission kanta tulee olemaan se, että se pitää yhtiöittää, niin se yhtiöitetään. Sen jälkeen tämä koko toimialue, missä nyt keskitetyksi Palmia toimii, täytyy kilpailuttaa klönttinä, ja sen seurauksena voi meitä Palmian omistajina kaupunkia, jos Palmia häviää sen kilpailun. Sen jälkeen meillä on 2 300 työntekijää, joista suurimmalta osalta häipyy työ, mutta me emme voi niitä poiskaan potkia. Mikä taloudellinen ongelma siitä seuraa? Onko mietitty, ei ole mietitty. Ja kun tätä kysyy, vastauksia ei saa. Tämä on minusta huonosti hoidettu.

Toinen seikka on sitten...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Aha, no.. Tämä on kuitenkin ihan sanoisinko...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Minä vedän ne ponnet. Muistakaa, että vaikka komissio ei estäisi meitä

9.9.2009

pitämästä tätä liikelaitoksena, niin esimerkiksi Kokoomus julkisesti haluaa, että se liikelaitostetaan ja kilpailutetaan. Meillä on vielä valtuustossa ? kantaa, että me teemme tämän strategisesti siksi, että saataisiin pitää tämä omassa omistuksessa. Ja nyt tulee ponnet, ja nämä liittyvät näihin samoihin asioihin, mitkä nostin. Valtuusto edellyttää:

1:

Kaupunki varmistaa, että ruokapalvelujen keskittämisestä seuraava keittiöhenkilöstön toimenkuvien muutos ei pienissäkään päiväkodeissa vähennä lapsille tarjolla olevaa aikuisten ohjausta ja hoivatukea.

Tätähän kaikki ovat täällä vakuutelleet, mutta minä haluaisin, että myös valtuusto ottaa sitten sen kannan ja kaikki kokoomuslaisetkin kannattavat.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Okei, ja ponsiesitys 2:

Kaupunki varmistaa, kuinka se hallitsee Palmiaan kohdistuvan merkittävän taloudellisen riskin, joka seuraa siitä, jos tukipalvelujen keskittämisen jälkeen kaupunki joutuu esimerkiksi EU-normien pakottamana avaamaan nämä keskitetyt tukipalvelut avoimeen kilpailuun.

Kiitos.

Valtuutettu Sademies (vastauspuheenvuoro)

Kävin tuolla ryhmähuoneessa lukemassa kaupungin purnaussivulta erään keittäjän purnauksen, jossa hän toteaa, että Palmia mainostaa työnhaussa alan parhaista lomaeduista. Sosiaaliviraston työntekijä saa 15 vuoden palvelusajan jälkeen 38 lomapäivää. Palmialla lomapäivät nousevat maksimissaan 30 päivään. Sosiaaliviraston alainen menettää silloin myös lomarahaa, eli tämä on nyt sellainen kikkatekijä, joka varmasti ei innosta työntekijöitä tähän yhteisöön.

Kiitoksia.

Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)

9.9.2009

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Rantanen oli ehkä hieman skeptinen tässä Palmian tulevaisuuskuviossa. Minun on vaikea kuvitella, että EU:sta voisi tulla sellaista päätöstä Palmian suhteen, ettäkö nämä nyt ns. kilpailuneutraliteettiongelmat, veroetuudet ja konkurssisuoja haittaisivat siinä tilanteessa, jos Palmia päättää tämän keskittämisen ja muun jälkeen vetäytyä kahdella vaihtoehdolla: joko niin, että sillä ei ole lainkaan muuta kuin Helsingin kaupungin sisäistä toimintaa tai sitten tämä toinen vaihtoehto, että sitä on alle 15 % ja sen lisäksi se pohtii sitä, että se jättäisi osallistumatta esimerkiksi niihin kilpailuihin. Silloin se on täysin sellaista toimintaa, että minun on vaikea kuvitella, että mikään komissio voisi todeta sen muuksi kuin ihan kunnan omaksi järkeväksi toiminnaksi. En tiedä, miten tämä tulee menemään tässä suhteessa, mutta käytännössä kysymys on silloin siitä, että haluaako valtuusto enemmistö avata sitten lisää näitä palveluita kilpailuille. Sosialidemokraatit ainakaan ei, Vihreistä en tiedä. Jos Vihreät Rantasen johdolla eivät sitä halua, niin mitään riskiä ei ole.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Ensinnäkin kannatan näitä Tuomas Rantasen esittämiä ponsia mutta olen itse pitkän pohdinnan jälkeen äänestämässä tämän pohjaesityksen puolesta. Haluaisin kuitenkin nostaa esiin muutaman seikan tähän ruokahuollon keskittämiseen liittyvässä keskustelussa, johon liittyy paljon ei niin yksioikoisia kysymyksiä, eikä kaikkiin ole ratkaisuja.

Mm. tässä ihan aluksi valtuutettu Laura Rätty esitti, että selkeitä kustannussäästöjä esitetään näissä asiakirjoissa, mutta en ole ihan samaa mieltä tästä väitteestä. Laskelmissa on kyllä mm. arvioitu, miten päivähoidon johdolta säästyy 40 minuuttia per viikko ruokahuollon henkilöstöhallinnan tehtävien poistuesssa ja tällä tavalla säästettäisiin yhteensä 100 000 euroa. Näissä laskelmissa ei kuitenkaan ole käsittääkseni huomioitu, että kuinka paljon lisää aikaa ja rahaa vastaavasti uusi organisointitapa vie. Päivähoidon johdolla varmasti kuluu aikaa Palmian kanssa asioimiseenkin, jolloin käsittääkseni nämä uudet kulut tulisi vähentää esitetyistä säästöistä. Ainakaan en saanut vastausta kaupungin päivähoidon johtavilta virkamiehiltä, mm. Paula Kokkoselta, onko nämä uudet kulut huomioitu säästöjen laskelmissa. Jos jollain muulla on tähän vastaus, kuulisin sen mielelläni.

9.9.2009

Osa valtuutetuista on kritisoinut täällä tunnepohjaisten uhkakuvien levittelemisestä. Samalla olisi toivottavaa, ettei vastaavasti levitetäisi ja puhuttaisi keskittämiseen liittyvistä tunnepohjaisista eduista. Yleensä mitä monimutkaisempien palveluiden tuottaminen siirretään organisaatiosta toiseen, sitä monimutkaisempia haasteita liittyy tähän toimintaan mm. sen vuoksi, että hiljainen tieto ja osaaminen ei siirry suoraan organisaatiosta toiseen, kuten hyvin tiedetään.

Myös palvelusopimusten laatimiseen liittyy hyvinkin tunnettuja haasteita. Monista asioista voidaan sopia, mutta on mahdotonta kirjata ylös kaikkia eri osapuolten toiveita ja tarpeita ja erilaisia käsityksiä. Toisinaan tällaisista organisaatiomuutoksista on kiistatta hyötyä, toisinaan ongelmia on enemmän kuin hyötyjä ja toivottuja kustannussäästöjä ei saavuteta.

Myöskään kysymykseeni siitä, millaista vuoropuhelua on käyty vanhempien ja lasten tai vanhusten kanssa asian valmistelun yhteydessä, en saanut vastausta. Moni on puhunut, että ruokapalvelujen toimivuus päiväkotilasten ja vanhusten näkökulmasta on ensisijainen tavoite. Se huomioiden on yllättävää, miten pienimuotoisesti asiakasnäkökulmaa ja -palautetta näissä meille toimitetuissa asiakirjoissa on selvitetty. Esimerkiksi kun on tehty arvioita vahvuuksista ja haasteista verrattaessa eri vaihtoehtoja, ei ole eritelty asiakashyötyjä ja -haittoja, vaan on keskitytty henkilökunnan organisoinnin ja esimiesten näkökulmaan. Moni on maininnut myös, että henkilöstöä ei ole kuultu riittävästi esityksen valmistelussa. Itse haluaisin sen lisäksi painottaa asukkaiden tai asiakkaiden kuulemista.

Parhaimmillaan palvelusuhde kaupungin ja asukkaan välillä on vuorovaikutussuhde, eli kumpikin osapuoli oppii siinä toisiltaan. Tietoa catering-palvelujen käyttäjien tyytyväisyydestä hankitaan esityslistan mukaan, mutta muutosehdotuksia on kuitenkin aika hankala saada irti, jos tyytyväisyyttä mitataan asteikolla 1–5 kerran vuodessa. Haastavaa on mm. se, että edellä mainitun kaltainen tieto heijastaa menneisyydessä tapahtuneita muutoksia asenteissa, tai parhaimmillaan ne kertovat käyttäjien nykytarpeiden kehityksestä mutta ei tulevista tarpeista.

Tämän takia esitän seuraavan ponsiehdotuksen, joka näyttää olevan osittain samassa linjassa Laura Kolben esittämän toivomusponnen kanssa:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Palmian tulee yhdessä Helsingin kaupungin sosiaaliviraston kanssa kehittää asiakastiedon eli päiväkotilapsien, vanhempien ja

9.9.2009

vanhuksien hyödyntämistä ruokapalvelujen kehittämisessä, jotta Palmia pystyy tuottamaan joustavia, asiakastarpeisiin vastaavia palveluita.

Vuosittain tehtävää asiakastyytyväisyyskyselyä ei voida pitää riittävänä asiakastyytyväisyyden eikä palvelulaadun mittarina, vaan tarvitaan tiiviimpää vuoropuhelua palveluntarjoajan ja asiakkaiden välillä.

Kiitos.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En nyt tiedä, että onkohan minulle jaettu eri materiaali kuin näille kaikille muille kommentoijille, koska aivan selvästi tässä materiaalissa olevassa sosiaaliviraston ruokapalvelujen ? tilaajan puolesta liitteestä sivulta 9 alkaen on eritelty kustannukset nykyisessä tuotantotavassa. Ja täällä voidaan ihan selvästi vertailla nykyisiä kustannuksia päiväkotien ruokapalveluiden tuottamisesta, ja yksi näistä vaihtoehtoista on ihan selkeästi tämän nykyisen vertailun perusteella edullisin, siis nykytilassa on nimenomaan tämä kohta D, yhteistoimitilat, joihin ruokapalvelut tuottaa Palmia. Ja tästä näkökulmasta en ymmärrä nyt ollenkaan, miten muut valtuutetut, lähinnä Vasemmiston ja Vihreiden suunnalta ei huomata tätä kustannuseroa.

Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Lyhyenä repliikkinä valtuutettu Männistölle toteaisin, että hänen mainitsemansa selvitys nykytilanteesta on päivätty heinäkuulle 2006.

Kiitos.

Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Minun mielestäni on aika selvää, että esityslistoista myös käy ihan ristiriitaista tietoa selville, eli siellä myös todetaan, että ei ole esitettävissä mitään täysin todettuja tietoja siitä, että kustannussäästöjä

9.9.2009

olisi tiedossa. Nämä kaikki luvut ovat tulkinnallisia, ja jos tosiaan on niin, että on arvioitu myös se, kuinka paljon aikaa kuluu Palmian kanssa asioimiseen tällä päiväkodin johtajalla, jolla nyt kuluu 40 minuuttia sen ruokahuollon järjestämiseen, viikossa, niin olisi sitten ihan hyvä, jos se lukisi siellä myös, että kuinka paljon tämä uusi järjestelmä vie aikaa.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä on taas tullut muutamia kysymyksiä, niin ajattelin näihin kokoamiini vastata. Valtuutettu Koskinen kysyi Pakkalan tehtaasta, niin se on todella niin, että siellä on todettu peruskorjaustarve ja sitä nyt suunnitellaan sen peruskorjauksen toteuttamista, mutta sillä tähän nyt päätettävissä olevaan asiaan ei ole mitään vaikutusta. Valtuutettu Rantanen puhui tästä kilpailutusasiasta, siihen valtuutettu Pajamäki vastasikin, eli Palmian kohtalosta päättää Helsingin kaupunginvaltuusto, näin vahvasti uskon.

Valtuutettu Holopainen kysyi kulujen huomioon ottamisesta, niin ne on parhaan osaamisen mukaan otettu kyllä huomioon. Sitten vuorovaikutus valmistelun kuluessa vanhempien kanssa, niin voin sanoa, että niin kuin on todettu, tämä asia on ollut vireillä varsin pitkään, yli kolme vuotta, niin vuorovaikutusta sinällään on tapahtunut hyvin monella tasolla, varmaan monet valtuutetut ovat olleet osansa niin kuin kaupunginjohtajakin. Eli keskustelu on ollut vireillä, sitä kautta on tullut vuorovaikutusta, mutta tällainen sanottaisiinko kaupunkisuunnitteluviraston virallinen osallistumisprosessi, sentyyppistähän meillä ei ole näissä asioissa käytössä. Ja sen asian pohdiskelu mielestäni liittyy sitten valtuuston hyväksymän strategiaohjelman Kansanvalta -hankkeeseen, että miten jatkossa voisimme kehittää kansanvaltaa, demokratiaa, niin, että parhaalla mahdollisella tavalla myös vuorovaikutusta kehitettäisiin. Mutta tässä asiassa niin mediassa kuin itse kukin on kyllä voinut osallistua vuorovaikutukseen.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Todella tämä valtuuston hyväksymän strategiaohjelman alkuosan periaatteet asukkaiden ja henkilöstön osallistumis- ja demokraattisista

9.9.2009

vaikutusmahdollisuuksista olisi syytä ottaa vakavasti. Vuorovaikutusta ei, kaupunginjohtaja Pajunen, mielestäni ole se, että lähes sataprosenttisesti kielteinen palaute, jota me olemme saaneet tästä kaupunginhallituksen enemmistön esityksestä, nollataan ja sitä ei oteta lainkaan huomioon.

Valtuutettu Helistö

Kiitos, puheenjohtaja.

Otin alun perin puheenvuoron esittääkseni pontta, koska minuakin on huolestuttanut keittiöhenkilökunnan asema tulevaisuudessa päiväkodeissa. Mutta valtuutettu Asko-Seljavaara teki kyllä niin hyvän ponnen, että en rupea tekemään kilpailevaa versiota sille. Sirpan ponnessa näkyy myös se meikäläisen pelko. Sen sijaan kannatan Mari Holopaisen juuri äsken tekemää pontta.

Valtuutettu Kuikka (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Oli tuohon äskeiseen kommunikaatioon repliikki, että mielestäni se on kyllä huonoa kommunikaatiota, kun Helsingin Sanomien mielipideosastolle huolestunut äiti kirjoitti mm. näistä allergia-asioista, joista täällä valtuustossakaan ei olla kovin huolissaan, niin Palmian edustaja ei ainakaan minun käsittääkseni vastannut tähän puoleen tai koko kirjoitukseen millään tavalla.

Valtuutettu Urho

Kiitos, puheenjohtaja.

Ravitsemustieteestä yliopistotutkinnon tehneenä ja ravitsemustieteen ohjausta paljon tehneenä joukkoruokailussa minun on nyt todettava näistä allergioista ja erikoisruokavalioista, että Palmia osaa erikoisruokavalioiden toteutuksen. Paljon huolestuneempi kuin siitä, että saavatko päiväkodin lapset riittävän tarkat erikoisruokavaliota noudattavat ohjeet, olen siitä, että pikkulapsilla pidetään tarkkoja, tiukkoja erikoisruokavaliorajauksia liian pitkään testaamatta, että onko heidän suolistonsa jo kasvanut siihen mittaansa, että hyväksyy myös vieraita tai uusia proteiineja ruokavaliossa. Tällaiset eliminaatiodieetit tekevät köyhän ravitsemuksen ja sitä kautta jopa aliravitsemustilan.

9.9.2009

Olkaa tosi tarkkoja, ettei turhan päiten mitään erikoisruokavalioita toteuteta lapsilla. Tarkat ohjeet kun on, Palmia pystyy sen ohjeistuksen mukaan siinä missä varmasti päiväkoditkin nykyisellään erikoisruokavalioita toteuttamaan.

Valtuutettu Kuikka (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Minäkään en ollut huolissani näistä allergioista vaan tästä kommunikaatiosta. Tässä valtuustossa varmasti on luja usko Palmian kykyyn hoitaa allergiat, mutta tämä oli minusta huonoa kommunikaatiota, että Palmian edustaja ei vastannut huolestuneen äidin kirjoitukseen.

Kiitos.

Valtuutettu Lahti

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä tuntuu siltä, että nyt tämä koko sali on provosoitunut tällaisen yhden tapauksen, ei mitenkään vähäteltävän, mutta kuitenkin yhden tapauksen kohdalla keskustelemaan vakavasta asiasta, josta näkyy nyt vain toinen puoli kiinnostavan. Ilman muuta se on selvää, että ihmisten tarpeet erityisesti ruokahuollon osalta, lapset ja vanhukset ovat erittäin tärkeitä. Ja vaikka siellä suhtaudutaankin asioihin tunteella, ne täytyy ottaa tosissaan ja koittaa hoitaa asiat niin, että kaikki näkisivät kokonaisuuden ja sitä kautta voisivat osaltaan hyväksyä ne ratkaisut, jotka ovat välttämättömiä.

Me kaikki tiedämme, että Helsingin kaupungin talous on nyt sellaisessa tilassa, jossa se ilmeisesti ei historian mittaan koskaan ennen ole ollut tai tule olemaan. Siinä tarvitaan kaikki mahdollinen säästöpotentiaali, joka on käyttöön otettavissa. Kun puhumme ruokahuoltoketjusta, sen eri osista, niin tänä päivänä teknologian nopea kehitys, logistiikan kehitys ovat muuttaneet täysin toimintatapojaan. Ja se on varmaa, että näiden toimintatapojen myötä myös kilpailutilanteet tulevat muuttumaan. Näiden asioiden hyödyntäminen on nyt välttämätöntä, koska ne tuovat enemmän jatkossa säästöpotentiaalin ja paremman kilpailukyvyyn kautta saatuja tuloja, jotka helpottavat Helsingin kaupungin taloutta. Se puolitoista miljoonaa, joka siellä on ylärajana, on näin teoreettisesti laskettu, mutta se, jota ei voida laskea vaan johon

9.9.2009

täytyy vain uskoa ja luottaa, että oikean kehityssuunnan valitseminen tuo todellakin merkittäviä tuloja ja säästöjä.

On paljon puhuttu myös hankinnan osaamisesta. Se on erittäin keskeinen asia. Sitä ei voida hoitaa hajallaan, vaan se on pakko pitää keskitettynä, niin kuin moni muukin syvällistä eksperttiä edellyttävä asia edellyttää. Näin ollen ihmettelen vähän sitä, että tässä ollaan nyt yhden asian ympärillä katsomatta kokonaisuutta ja kehitystä. Helsingin kaupungin ruokahuoltotarpeesta Palmia kattaa tällä hetkellä 1/3. Siis potentiaali on merkittävästi. Ja jos me sallimme Palmian kehittyä ja kehittää itseään, varmuudella se hoitaa ne kilpailukykyisimmin kilpailuttamisen kautta ja tuo tällä tavalla varmimmin myös tulosta Helsingin kriittiseen talouteen juuri oikealla hetkellä, kun näytämme sille suuntaa.

Valtuutettu Valtonen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät ystävät.

Täällä on käyty monipuolista keskustelua tästä aiheesta, minä en halua pitkittää tätä iltaa. Minulla on vain kaksi asiaa mielessä tämän esityksen osalta. Ensimmäinen on se, että jos näin selkeässä asiassa, näin hyvin valmistelussa asiassa ja näin pitkään valmistellussa asiassa ei saada kaikkia meitä helsinkiläisiä hyödyttävää muutosta läpi, niin haluaisin kysyä teiltä, että mitä me teemme, kun joudumme ensi vuonna talouden koko kovuuden eteen, jos edes näin selkeässä asiassa ei pystytä tekemään tällaista päätöstä.

Toinen huomio: olen ajatellut, varsinkin nyt kun olen kuunnellut tätä keskustelua, että minä luulen, että yksi meidän iso ongelma on se, että helsinkiläisiltä näyttää puuttuvan kriisitietoisuus, taju siitä, että hirveän monen asian on pakko muuttua, jotta me ylipäänsä selviämme ensi vuonna.

Kiitoksia.

Valtuutettu Karu

Kiitos, puheenjohtaja.

Näin hyvin valmisteltua ja selkää asiaa on helppo kannattaa. Palmia tehköön entistä parempaa ruokaa ja kustannukset pienemmiksi.

9.9.2009

Valtuutettu Mäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olin sosiaalilautakunnan jäsen viime valtuustokaudella ja olen sitä edelleen. Siksi haluan todeta seuraavaa: esillä olevan asian liitteenä oleva kustannusvertailu on tehty vuonna 2006, kuten täällä on aikaisemminkin todettu, joten laskelmat eivät mielestäni ole ajan tasalla olevia. Minulle on kyllä kerrottu, että olennaisia muutoksia kustannusvertailuihin ei ole tullut. Päätöksiä ei kuitenkaan pitäisi tehdä mutu-tuntumalla, niiden pitäisi pohjautua tämän päivän faktoihin.

Sosiaalilautakunta totesi 3.10.2006 tekemässään lausunnossa kaupunginhallitukselle mm. seuraavaa: ”Organisaatioyksikön raportissa ei ole esitetty kaikilta osin tasapuolisia kustannusvertailuja. Esimerkiksi vanhuspalvelujen vastuualueella sosiaaliviraston ja Palmian toiminnan välisessä vertailussa on perusteettomasti vertailusta poistettu Riistavuoren vanhustenkeskus, joka on vertailuaineiston kallein yksikkö. Sen tilalle on otettu terveystakeskuksen toimialaan kuuluva Suursuon sairaala. Uutta vertailua ei ole tehty.”

Lisäksi sosiaalilautakunta totesi tuolloin, ettei päivähoidon osalta raportti sisällä lainkaan taloudellisia vertailuja päivähoidon nykyisen ruokapalvelun järjestämistavan ja kaavaillun uuden välillä. Niitä ei ole nytkään tehty. Totesimme myös tuolloin, että vaikka ruokapalvelu ei ole päivähoidon ydintoimintaa, nykyinen toimintatapa, jossa keittiöhenkilökunta on päiväkodin johdon alaisuudessa ja keittiöt pääasiassa valmistuskeittiöitä, on ollut taloudellista, laadukasta ja tukenut henkilöstön hyvinvointia. Sijaisjärjestely on hoidettu käyttäen hyväksi ruokapalvelu- ja siivoushenkilökunnan moniammatillisia taitoja. Asia on edelleenkin näin.

Esityslistan mukaan siirrolla Palmiaan voidaan henkilöstömäärää vähentää ja siten saada säästöjä. Tämäkään ei pidä paikkaansa. Sosiaalivirastossa joudutaan joka tapauksessa palkkaamaan lisää hoitohenkilökuntaa. Kuulun itse kaupungin henkilöstöön, ja huoleni henkilöstön hyvinvoinnista on suuri etenkin tässä tapauksessa, kun päätökset tehdään henkilökuntaa ja henkilöstöedustajia kuulematta. Ei ole sama asia, kuullaanko henkilöstöä ja henkilöstön edustajia tänä päivänä vai onko heitä kuultu vuonna 2006.

En kannata siirtoa Palmiaan mutta olen syönyt Palmian ruokaa viimeiset 6 vuotta ja syön sitä edelleenkin. Se on hyvää ja monipuolista, siitähän tässä ei ole kyse.

9.9.2009

Valtuutettu Autti

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Itse olen ehdottomasti kunnallisten palvelujen kannattaja ja tietysti myös niiden toimivien palvelujen. Nyt meillä on tässä käsillä erittäin hyvin toimivat palvelut: päiväkodin ruokahuolto ja Kustaankartanon vanhusten ruokahuolto. Sen takia en ole missään tapauksessa kannattamassa tätä ehdotusta. Jos ajatellaan vielä sitä, mistä nämä kustannukset, mistä niitä ollaan leikkaamassa, niin on henkilöstön pienentäminen. En myöskään hyväksy sitä, että pienipalkkaisten naisten selkänahasta otettaisiin jälleen kerran se kustannustehokkuus, mitä täällä puhutaan.

On itsestään selvää, että mikään ei pysy samanlaisena kuin ennen, koska täällä sivulla 19 todetaan, että henkilökuntaa tullaan supistamaan, ja silloinhan se tarkoittaa sitä, ettei ruuanvalmistus voi pysyä samanlaisena kuin se on tällä hetkellä. Eli myös ne puheet, kun on mietitty sitä, miten sovitaan Palmian kanssa siitä, miten tämä vuorovaikutus, miten nämä työtehtävät jakautuisivat, kuinka paljon jouduttaisiin tekemään kokouksia, tekemään sopimuksia, kuka valvoo niitä, kun meillä on jo tällä hetkellä sosiaalihuollossa valvonnan paikkoja, joita ei voida kuitenkaan täyttää? On toiveajattelua, jos ajateltaisiin, että nämä kokoukset ja muut ovat ilmaisia. Jokainen henkilö, joka käy siellä kokouksessa, hän on pois ydintehtävistään. Ei se ole mitään. Meidän pitäisi joskus laskea se, kuinka paljon meillä on turhia kokouksia, kun ajatellaan, että meillä on jo toimiva palvelu, joka on saanut kiitosta niin kuntalaisilta kuin sitten, että ei ole tullut moitteita edes täältä sisältä, että tämä palvelu olisi ollut huonoa.

Tuomas Rantanen sanoi, että herätkää, ja itse ainakin olen ollut hereillä ihan samalla tavalla kuin hän ja ajattelen kyllä ihan lähtökohtaisesti samalla tavalla, että tämä on ensimmäinen askel siihen, että näitä palveluja ollaan yksityistämässä rajulla tyylillä. Nyt yritetään tässä saada sitten tällaisella, että meillä olisi muka toimiva palvelu ja se tekisi sitä tehokkaammin kuin tällä hetkellä kunnan työntekijät tässä perus-, ettei liikelaitosmuodossa tekevät, jos me avaamme nyt portin siihen, niin meillä on edessä se, että me joudumme ehkä menettämään kaikki kunnalliset työpaikkamme. Sitä en voi olla kyllä tässä päättämässä. Vastustan jyrkästi tätä esitystä.

Valtuutettu Rätty (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

9.9.2009

Komentiksi äskeiseen, että nyt eivät aivan kaikki termit tässä puheenvuorossa olleet kohdallaan. Kyse ei ole siis tämän palvelun ulkoistamisesta tai siitä, että Palmian työntekijät eivät olisi kaupungin työntekijöitä. Kyse on siitä, että tämä palvelu tai nämä ihmiset, jotka työskentelevät ruokapalveluiden piirissä sosiaalivirastossa, siirtyvät työskentelemään Palmiassa, joka on kaupungin sataprosenttisesti omistama liikelaitos, ei mikään yksityinen palvelutuottaja, ei kilpailutettu, ei mikään ulkopuolinen. Mielestäni tämä asia on tämän illan aikana jo aika moneen kertaan käyty läpi, mutta tämä vielä muistutukseksi.

Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Aivan kuten valtuutettu Rätty äsken sanoi, minuakin hämmästyttää tämä, että täällä varsin monen valtuutetun puheenvuorossa rinnastetaan tämä päätöksenteko siihen, että olisimme jotenkin ulkoistamassa tai yksityistämässä toimintoja. Tästä ei ole lainkaan tässä kysymys. Kuten valtuutettu Rätty sanoi, Palmia on täysin kaupungin omistama liikelaitos ja Palmian työntekijät ovat siis kaupungin työntekijöitä, vaikka ovatkin Palmian palkkalistoilla, mutta Palmian omistus on kaupungin omistusta. Minun mielestäni on varsin harhaanjohtavaa kaupunkilaisiakin kohtaan, että tätä samaa käsitteistöä on sekoitettua mediassa ihan yhtä lahjakkaasti kuin täällä valtuutetut tuntuvat sekoittavan. Ja julkisuudessa kun on käyty viime vuosina varsin paljon tätä yksityistämisen- ulkoistamiskeskustelua, niin siitä on tullut sellainen suuri peikko, jolla yritetään näköjään monia asioita mustamaalata täysin aiheettomasti.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Kiitoksia, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tarkastelen tätä esitystä kolmesta näkemystä, ensinnäkin prosessin kannalta, toiseksi päivähoiton näkökulmasta ja kolmanneksi koskien tätä tukipalveluiden keskittämistä, josta täällä on puhuttu. Itse en kannata tätä esitystä ja vastustin sitä jo viime kaudella, kun asiaa käsiteltiin sosiaalilautakunnassa ja siitä oli paljon täällä keskustelua. Pidän oikeastaan hämmästyttävänä sitä, että sen jälkeen, kun viime kaudella tämä asia melko perinpohjaisesti käsiteltiin ja silloin sosiaalilautakunta otti tähän kielteisen kannan, niin nyt tällä kaudella

9.9.2009

tämä sama asia tuodaan kaupunginhallitukseen, joka tekee siitä melko pikaisen päätöksen kuulematta lainkaan päiväkodin hoitohenkilöstöä tai päiväkotien keittiöhenkilöstöä.

Tämä sama asia tuodaan meille melko pikaisella valmistelulla, ja olen kyllä eri mieltä siitä, että tämä valmistelu olisi ollut jotenkin hyvää ja perinpohjaista ja aukotonta. Minusta kummallista jopa, että täällä ihmetellään sitä, että miksei näin hyvin valmisteltua asiaa voida päättää. Tämä ei ole ollenkaan hyvin valmisteltu asia, ja siihen seuraavaksi.

Päivähoidon näkökulman huomioiminen puuttuu minun nähdäkseni tästä esityksestä. Esimerkiksi ei ole kysytty sitä, mikä keittiöhenkilöstön rooli päivähoidossa on. Tietysti voi ajatella, että eipä ihme, kun ei ole kysytty, että mikä on keittiöhenkilöstön rooli päivähoidossa, kun ei ole kuultu näitä kasvatusalan henkilöitä, jotka päiväkodeissa työskentelevät. Jos heitä olisi kuultu, oltaisiin ehkä kiinnitetty sitten huomiota siihen, mihin kaikkeen päiväkodeissa keittiössä työskentelevät henkilöt osallistuvat, oltaisiin huomattu, että se ruokailu on osa päivähoidon arkea. Päiväkodeissa on liian vähän henkilökuntaa, ja usein on niin, että jos äkkiseltään hoitaja sairastuu niin silloin keittäjä on se, joka osallistuu muutta mutkitta siihen päiväkodin arkeen. Tiedän tämän hyvin omakohtaisesta kokemuksesta seurattuani lasteni kautta vuosikausia sitä, mitä päiväkodeissa tapahtuu.

Minusta on jokseenkin loukkaavaa ajatella, että ruuan valmistaminen olisi pelkästään lämmittämistä tai että ne tädit, jotka siellä, siteeraan nyt monia puhujia, että ne tädit, jotka siellä ovat, eivät sieltä mihinkään häviä. On mielestäni loukkaavaa puhua ensinnäkin tästä keittiöhenkilöstöstä tai tästä ammattikunnasta vähän tällä tavalla halveeraten, että täti kuin täti, että samahan se on, tuleeko se täti sieltä Palmiasta vai mistä se täti tulee. Kyllä siellä on osaavaa ja ammattitaitoista henkilökuntaa siellä päiväkotien keittiöissä tälläkin hetkellä. Se mikä on monesti otettu tässä esille, että jatkossa voitaisiin paremmin huomioida lasten allergiat ja erityisruokavaliot ja niin edelleen, niin jos tässä on tällä hetkellä jotain puutteita, mitä nyt en usko, koska en hirveän paljon tällaista ole kuullut, niin silloinhan me voisimme kehittää päiväkotien henkilöstön osaamista tälläkin hetkellä. Ei se allergioiden huomioiminen vaadi tämän tyyppistä esitystä laisinkaan.

Itse näen tämän esityksenä, jolla pyritään tekemään nimenomaan niitä säästöjä. Eli kyse on siitä, että halutaan tehdä 2 miljoonan euron säästöt, mutta minun nähdäkseni tässä ei ole huomioitu sitä, että miten paljon tämä uudistus kasvattaa päiväkotien hoitohenkilöstön taakkaa ja

9.9.2009

kuinka paljon joudutaan lisäämään henkilöstöä hoivan puolelle, kun keittiössä ei ole enää sitä kokopäiväistä keittäjää. Myöskään en pidä hyvänä ajatuksena sitä, että päiväkodeissa henkilöstö jakautuisi kahden linjaorganisaation alaisuuteen. Monet päiväkodit Helsingissä ovat niin pieniä, että on sen työyhteisön ja yhteispelin kannalta tärkeää, että työskennellään saman esimiehen tai esinaisen alaisuudessa.

Vielä tästä valmistelusta sen verran, että ihmettelen todella niitä, jotka väittävät, että tässä on valmisteltu hyvin, koska tästä puuttuu nimenomaan kaikki laskelmat siitä, että mitä se sitten maksaisi, kun Palmian henkilöstölle räätälöidään sellainen toimenkuva, joka pitää sisällään mahdollisen osallistumisen lasten pukemiseen tai lasten saattamiseen tien yli viereiseen puistoon, mitä tällä hetkellä keittiön henkilöstö tekee. Eli me tulemme luultavasti olemaan sellaisessa tilanteessa, jos tämä esitys hyväksytään, että uudelle henkilöstölle räätälöidään työsopimukset, sopimukset tehdään tapauskohtaisesti mutta myös hinta tulee arvattavasti olemaan aika tapauskohtainen. En usko siihen, että samalla hinnalla kuin nyt tullaan saamaan samaa palvelua. Eli hyvin vaikea on ennakoida sitä, minkälainen lasku koituu siitä, että suunnitellaan se työnkuva uudestaan sillä tavalla, että Palmian keittiöhenkilöstö suostuu tekemään myös työtä sosiaalipuolelle. Eli tällainenkin kannattaisi ottaa huomioon silloin kun puhutaan 2 miljoonan euron säästöistä ja sitten syyllistetään niitä, jotka näihin säästöihin eivät niin kovin usko.

Valtuutettu Autti (vastauspuheenvuoro)

Haluan tässä tuoda esille, että tiedän kaupungin työntekijänä, että Palmia on Helsingin liikelaitos ja siellä on kaupungin työntekijöitä, mutta halusin tuoda tässä esille, että jaan saman huolen kuin Tuomas Rantanen, että tässä ollaan yhtiöittämisen tiellä ja sitä kautta palvelujen yksityistämässä.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Toivoisin, että tässä keskustelussa lopetettaisiin sellaisen näkökulman esiintuominen, että keittiöhenkilökunta ei voisi toimia hyvin, jos se kuuluu johonkin toiseen organisaatioon. Täällä valtuustossa on kaiken aikaa keskusteltu siitä, miten kaupungin eri hallintokuntien pitää voida tehdä yhteistyötä riippumatta siitä, missä organisaatiossa ne ovat. Näin ollen en voi kyllä millään tavalla allekirjoittaa sellaista, mitä Outi Alanko-

9.9.2009

Kahiluoto äsken juuri sanoi, että suostuu tekemään työtä sosiaalipuolelle. Kaupungin palkolliset ovat velvollisia tekemään yhteistyötä niiden tavoitteiden mukaan, mitä täällä valtuustossa ja hallintokunnissa asetetaan. Ilman muuta on selvää, että ei pidä asettaa tällaisia barrikadeja, että jos Palmian henkilökunta on päiväkodeissa töissä ja he kuuluvat Palmian henkilökuntaan, niin he eivät voi millään tavalla ottaa huomioon päiväkodin työoloja ja siellä tapahtuvaa työnohjausta ja työyhteisöä. Se on ilman muuta selvää, että näin pitää tehdä, eikä sellaista asennetta pidä edes täällä edistää valtuustossa.

Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kommenttina valtuutettu Anttilalle, että totta kai keittiöhenkilökunta voi toimia hyvin vaikka minkä alaisuudessa, mutta kyse on nyt tässä siitä, että annetaanko keittiöhenkilökunnalle siihen kunnon edellytykset, eli suomeksi sanottuna, onko heillä siihen enää aikaa?

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto (vastauspuheenvuoro)

Ehkä ymmärsit hieman väärin sen, että olisin tarkoittanut, että Palmian henkilökunta ei suostuisi tekemään sosiaalipuolen töitä. Totta kai he suostuvat, jos kaupunki nämä palvelut tilaa ja niistä maksaa, mutta kysehän on siitä, että Palmia on kaupungin liikelaitos, joka tietysti toimii tiettyjen tavoitteiden, ja tässä on tarkoitus nimenomaan tehostaa toimintaa ja tehdä samat hommat kuin aikaisemmin mutta pienemmässä ajassa, niin silloin se on aika selvää, että Palmia kyllä laskuttaa kaupunkia siitä, jos keittiöhenkilöstö osallistuu pukemiseen tai nenän niistämiseen jne., että kyllä sieltä lasku valitettavasti perässä tulee. Sen vuoksi minun mielestäni pitäisi realistisesti suhtautua siihen, että minkälaisia säästöjä tällä toimenpiteellä oikeasti tullaan saamaan.

Ledamoten Thors

Värderade ordförande, värderade kolleger.

Kyllä tulee mieleen Hamlet täällä tänään: "to be or not to be". Eli onko toteutettu yhteistyömenettelyä? Merkitseekö tämä muutos keskittämistä tai ei? Merkitseekö tämä yhtiöittämisen riskiä tulevassa lainsäädäntökehikossa tai ei? Meillä on aika erinäiset käsitykset tästä asiasta. On aika mielenkiintoista, että todellakin viitataan yt-

9.9.2009

neuvotteluihin, kuitenkin on kyseessä eri esitys. Tämä vaikuttaa kyllä lainsäädännöllisesti ja lain käytön mukaisesti aika erikoiselta, jos viitataan eri esitykseen, jonka nojalla on ollut yt-menettelyä.

På samma sätt så är det väldigt olika uppfattningar, medför det här en centralisering eller inte av matjänsterna. De som hänvisar till att vi kan nå fördelar genom specialisering, det betyder ju de facto att det är fråga om en centralisering. Jag kan bara hänvisa till ? tidningen Nya Åland, som igår har noterat i en insändare, att i Sverige har man på många orter åter börjat bygga tillbaka de kök, som på 90-talet revs ner och centraliserades. Där har man insett, att kvalitetsmässig, god mat stöder barnens utveckling och deras livskvalitet. Centralisering leder många gånger till att näringsvärdet sjunker vid transport, vid uppvärmning och varmhållning.

Eli tässä on taas näitä esimerkkejä siitä, että keskittäminen todella merkitsee myös ruoka-arvon huononemista. Mutta me olemme ilmeisesti eri mieltä siitäkin. Ja samassa ryhmässä esiintyy erilaisia kantoja, mitä merkitsee tulevaisuudessa EU-kehikko näille liikelaitoksille. Ainakin valtion taholtahan me olemme miettimässä uutta yhtiömuotoa Destialle ja muille EU-kehikon johdosta.

Haluaisin myös tässä todeta Maija Anttilalle, että ammattirajat ovat kyllä kaupungin toiminnassa aika merkittäviä, jos miettii, että mitä kukin voi tehdä. Ammattirajat ja professioiden rajat ovat ehkä enemmänkin kuin lainsäädäntö este kaupungin ja kuntien toiminnan järjeistämiseksi. Mutta se, mikä puuttuu ja mihin valtuutettu Björnberg-Enckell ja jotkut muut ovat puuttuneet, on myös lähiruoka. Kun me luemme Palmian ympäristöraporttia vuodelta 2008, todetaan, että Palmialla on valmiudet valmistaa luomutuotteita, ympäristön osalta vain se, että on suuria pakkauksia, joita käytetään. Se on heidän ympäristöarvonsa. Ja mitä puhutaan määritellyistä kriteereistä, esimerkiksi tuotannosta, niin laatukriteeri on jokaiselle ruokailijaryhmälle sopiva ruoka. Luomulle sanotaan olevan hyvin vähän kysyntää, koska annoshinta nousee. Eli todellakin lähiruuan ja luomuruuan osalta Palmialla on edelleen paljon tehtävää, ollaan mausta mitä mieltä tahansa.

Det finns alltså mycket i övrigt att önska när det gäller Palmias inställning både till närmät och till ekologisk mat. Tyvärr måste jag säga, efter att ha deltagit i närmatstafetten på lördagen här på Narinkens torg och lyssnat till vad våra grannstäder har gjort för att förverkliga närmaten, lämnar det en del i övrigt att önska, det som sker i vår stad. Bästa vänner, därför också understöder jag fullmäktigeledamot Maria Björnberg-Enckells bägge klämmar, men

9.9.2009

särskilt den som gäller att utveckla närmat. Så att vi kan, såsom regeringen har gått in för, utnyttja god mat vid de säsonger som det finns, utnyttja de möjligheter att stöda närmat, god finländsk mat.

Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Täällä on replikoitu kovasti toiselta puolelta henkilöstön oloista, niin nyt näin elintarviketieteilijänä, ravitsemustieteilijänä lämpenen tälle ruokasialle. Ensinnäkin Astrid Thorsilla näyttää olevan käsitys, että meillä päiväkoteihin kuljetetaan lämmin ruoka tämän jälkeen. Tukholman alueella pienet päiväkodit saavat tosiaan lämpökuljetetun ruuan. Näin ei ole meillä, että tälläkään ei kannata pelotella. Lähiruokaan: ehkä säästämällä nyt näistä rakenteista, hankintatoimesta ja kuljetuksesta saamme lisää rahaa itse siihen ruokaan päiväkodeissa, että voimme ostaa sitä vähän kalliimpaa luomua ja satsata enemmän lähiruokaan. Palmiaan tekee ja ostaa niillä kilpailuvalteilla, niillä kilpailuehdoilla, mitkä asetetaan sitten kun sosiaalivirasto osoittaa rahat ja budjetit ja ruokalistat.

Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt on pakko kommentoida, että eiköhän tämän päätösesityksen tavoitteena ole nimenomaan säästää rahaa, kokonaisuudessaan säästää rahaa eikä siirtää sitä luomuruuan hankintaan. Minun mielestäni on pikkuisen epäreilua nyt tässä yhteydessä jotenkin vakuutella, että tämän esityksen taustalla olisi se, että saataisiin parempaa ruokaa. Halvemmallahan tässä ollaan tekemässä.

Kiitos.

Ledamoten Oker-Blom

Herr ordförande, arvoisat valtuutetut.

Sinänsä minulle on aika sama, ovatko nämä henkilöt Palmian vai

9.9.2009

sosiaaliviraston palveluksessa, aika sama, miten tämä homma hoidetaan, mutta vastustan tällaisia laatikkoleikkejä, mistä mielestäni tässäkin on kysymys. Enkä hyväksy sitä väitettä, että tässä on kysymys nyt rahan säästämisestä. Koska jos ajatellaan, että rahaa on tarkoitus säästää, sitä säästetään tässä tapauksessa ainoastaan yhdellä tavalla: vähentämällä työvoimakustannuksia, ei millään muulla tavalla. Silloin kysymys tietenkin herää, miksi sitä ei voida tehdä viraston sisällä, miksi tarvitaan Palmiaa siihen, että vähennetään henkilöstökustannuksia.

Välihuuto!

Ei, vaan se on yksinkertaisesti näin, että harvempi työtunti menee asioiden hoitamiseen, jos meinataan säästää rahaa. Se on ainoa tapa saada tämä yhtälö toimimaan. Sinänsä ihan tärkeää, jopa välttämätöntä on säästää rahaa, mutta siihen ei tarvita näitä laatikkoleikkejä. Minun mielestäni on hämäystä nyt ryhtyä sellaiseen keskusteluun, jossa tätä siirretään sen takia muka, että voidaan säästää rahaa muuttamatta mitään muuta. Palvelu ei heikkene, ihmiset eivät kärsi, lapset saavat vähintään yhtä hyvää ruokaa. Se ei ole näin yksinkertaista. Siksi mielestäni vähintään voidaan pyytää sitä, että me kaikki valtuutetut sekä muutkin tähän keskusteluun osallistuvat olemme avoimia sen suhteen, että pakko säästää, pakko säästää nyt varmaan jokaisessa virastossa, jokaisella alueella. Silloin se voi tarkoittaa mm. työvoimakustannusten alentamista, sitä Palmia varmasti harjoittaa liikelaitoksena Helsingin kaupungin sisällä, sitä virastot joutuvat tekemään.

Mutta nyt, ennen kuin äänestätte tässä asiassa, toivoisin, että te hyväksytte ne tosiasiat, mistä tässä on kysymys. Kukaan ei ole vielä minulle kertonut yhtäkään toista syytä, miksi tätä pitäisi tehdä kuin rahan säästämiseksi. Ja kun samalla todetaan, että rahaa voitaisiin säästää myös, vaikka tämä jäisi viraston hoitoon, niin silloin tälle yksinkertaisesti ei ole mitään perusteita, miksi tähän ryhdyttäisiin tässä vaiheessa. Tämä on pelkkää laatikkoleikkiä.

Valtuutettu Kuuskoski

Arvoisa puheenjohtaja.

Tänä iltana on kuultu, että ruoka on tärkeä asia. Se on tärkeä asia meille valtuutetuille, se on myös tärkeä asia vanhoille ja nuorille. Ihminen on sitä, mitä ihminen syö. Täällä on myös todettu, että ruoka ja ruokailu merkitsee paljon enemmän kuin vatsan täyttämistä tai energian saamista. Se on tärkeä sosiaalinen tapahtuma, ja lasten

9.9.2009

kohdalla se liittyy kasvatukseen ja kulttuurin siirtämiseen. Minä haluan tätä valtavaa kiinnostusta tähän asiaan tulkita myös niin, että me valtuutetut olemme halukkaat ja valmiit pitämään huolta siitä, että lapset ja vanhukset saavat Helsingissä ja Helsingin erilaisissa hoivakodeissa ja päiväkodeissa hyvää ruokaa ja riittävästi. Mutta kyllä meidän valtuutettujen on myös pidettävä huolta, että ne tavat, joilla me toimimme, ovat tehokkaista, joustavia ja taloudellisia.

Minä olen pitkään harkinnut tätä asiaa ja päätenyt kannattamaan tätä kaupunginhallituksen esitystä. Siinä on mahdollisuus hyvään tai huonoon lopputulokseen. Mistä sitten riippuu, syntyykö hyvä tai huono lopputulos, se riippuu sosiaaliviraston ja Palmian tekemästä sopimuksesta ja yhteistyöstä. Minä luotan sosiaaliviraston ja sosiaalilautakunnan ja Palmian osaamiseen ja myös haluan tehdä hyvää yhteistyötä. Sillä tavalla uskon, että tästä sitten ehkä pienen opettelunkin jälkeen syntyy hyvä lopputulos.

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin nyt vähän jo ikääntyneenä sanoa, että kyllä maailmassa tapahtuu myös sellaisia muutoksia, jotka ovat positiivisia. Aina ei kaikki mene huonompaan suuntaan, niin kuin me vähän ikääntyneet usein väitämme.

Kiitoksia.

Ledamoten Torvalds

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Opiskelin joskus 70-luvulla Moskovassa, kiinnostuin valtavasti Venäjän ja Neuvostoliiton historiasta. 30-luvulla oli sellainen episodi kuin jättikolhoosit. Minulla on aina sen jälkeen ollut pieni epäily, että rakennetaan tällaisia jättikolhooseja, että Palmiasta tulee juuri sellainen.

Välihuuto!

Ei tämäkään ole ihan markkinataloutta. Niin paljon pitäisi kaupunginhallituksen puheenjohtajankin ymmärtää markkinataloudesta, että tämä ei ole markkinatalousratkaisu.

Toinen asia, joka minua ihmetyttää, kun kaikki tässä vakuuttavat, että mitään ei muutu, että henkilökuntaa on yhtä paljon ja palvelutkin ovat

9.9.2009

yhtä hyviä mutta me säästämme 1,5 miljoonaa. Se on todella ihmeellinen tapa säästää. Minä en ole kuullut yhtään järkeenkäypää selitystä sille, että nämä pennit tulevat ikään kuin taivaasta. Eivät ne aikaisemminkaan ole tulleet.

Kolmanneksi, tässä on kolme vuotta vanha yt-neuvottelu. Minä olin, silloin kun olin vielä töissä, Yleisradion ohjelmatyöntekijöiden hallituksen jäsen. Jos joku olisi kehdannut meille tulla sanomaan, että meillä on kolme vuotta vanha yt-neuvottelu, niin me olisimme sanoneet, että "tavataan oikeudessa", niin kuin tässäkin tulee käymään. Tämä ei ole laillinen esitys. Tämä on esitys, joka kaatuu, jos joku vie sen eteenpäin. Niin paljon järkeä meillä pitäisi olla, ja siitä syystä minua ihmetyttää joidenkin sosialidemokraattien puheet, että tällainenkaan seikka ei saa heitä miettimään, mitä he kannattavat. Jotain olisi pitänyt siinä Hakaniemen torin laidalla oppia näistä asioista.

Meillä on ongelmia, jotka liittyvät liikelaitoksiin. Siitä on jo aikaisemmin puhuttu, en viitsi siitä hirvittävästi puhua. Mutta tämä saattaa päättyä siihen, että joku ilmoittaa meille, että tällainen ratkaisu ei sovi EU:lle. Mitä me silloin teemme ja mitä silloin tapahtuu, minkälaisia ratkaisuja joudumme sitten tekemään, on vakava asia, josta pitäisi tietää ratkaisut ennen kuin me päätämme tätä asiaa. Se on vain sillä tavalla.

Neljäs asia on siinäkin mielessä mielenkiintoinen, tämä liittyy ehdottomasti sellaiseen ihmeelliseen asiaan kuin logistiikka. Palmia joutuu rakentamaan logistisia kykyjä, logistisia järjestelmiä. Ja sen jälkeen kun ne ovat rakentaneet ne logistiset järjestelmät, ne ovat itse asiassa monopolisteja tällä alueella, joka tekee sen kilpailuttamisen ja huomio huomio, kaupunginhallituksen arvostettu puheenjohtaja, markkinatalouden sen jälkeen aika vaikeaksi.

Logistiikkaan liittyy myös erittäin mielenkiintoisia seikkoja: kuoritun perunan kuljettaminen ilman lisäaineita. Kuorittua perunaa ei kuljeteta yli 50 km ilman lisäaineita. Näin paljon kuoritun perunan kuljettamisesta minä tiedän, vaikka ei asia oikeastaan kuulu ihan minun ydinosaamiseeni. Ja teidänkin pitäisi tietää siitä, koska olette tästä päättämässä. Jos te ette tiedä, niin uskokaa sellaista ihmistä, joka sanoo tietävänsä, ja haastakaa.

Välihuuto!

En tiedä, onko sinun lihassasi lisäaineita enää. Voi olla.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

9.9.2009

Eli siinä mielessä vaatimus siitä, että pitäisi olla sellaista toimintaa, joka on tuotettu aika lähellä, on ekologisesti perusteltu ja hyvä.

Sitten sikainfluenssaan, anteeksi, sikainfluenssaohjeisiin kuuluu pestä kädet. Tässä on käsien pesua.

Kiitos.

Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Bryggare

Arvoisa puheenjohtaja.

Tänään on mielenkiintoisia kannanottoja ruuasta ja sen merkityksestä ihmisille kuulunut. Täällä on ollut erinomaisen hyviä puolesta- ja vastaan-kantoja, ja on myönnettävä, että monet niistä hyvin perusteltuja. Kysymys on kuitenkin, oli kysymyksessä sosiaaliviraston tai Palmian työntekijä, kysymys on ihmisistä, kuinka se ihminen siellä päiväkodissa tai Kustaankartanossa toimii. Tämänkin jälkeen, oli ratkaisu sinänsä mikä tahansa, edelleen kysymys on siitä, millä tavalla jokainen henkilö työpaikallaan toimii. Itse olen tietysti hallituksen esityksen kannalla, ja toivoisin, että ymmärrettäisiin tämän mittaluokan tulevaisuuden haasteet.

Tämä tuntuu vähän ihmeelliseltä, jos nyt alan puhua tässä vähän kauemmas tulevaisuuteen, sillä elämme hankalassa tilanteessa noin kunnallistaloudellisesti, olemme aika syvässä laman kierteessä. Mutta olemme kuitenkin jatkossa tilanteessa, jossa esimerkiksi henkilöstön rekrytointi tulee olemaan Helsingissä iso haaste. Nyt puhun luokkaa 10 vuotta, 5 vuotta. Ollaan sellaisissa kulmissa, jossa nimenomaan Helsingin kaupungin alueella elämä muuttuu aika lailla radikaalisti. Entistä useampi henkilö siirtyy pois työelämästä ja työikäisten määrä uhkaavasti vähenee. Silloin nämä mittaluokat muuttuvat toisenlaisiksi. Minä uskon, että tämä toivon mukaan tehtävä ratkaisu antaa silloin parempia vaihtoehtoja vastata siihen kysymykseen.

Puhuttaessa säästöistä uskallan olla monen kanssa samaa mieltä siitä, että ne eivät ole helposti todennettavissa ainakaan ihan parissa vuodessa. Mutta jälleen kerran, ei näitä asioita voida miettiä kahden, kolmen vuoden tähtäimellä vaan pitää nähdä vähän kauemmas eteenpäin. Kaikella kunnialla, minä tosiaan uskon, että se pullan tuoksu, vaikka toivon, että niitä pullia vähemmän paistettaisiin ja syötäisiin enemmän porkkanoita päiväkodeissa, niin se onnistuu varmasti eri nimikkeilläkin.

9.9.2009

Mutta sitten se asia, jonka takia oikeastaan tulisi puhumaan, on Palmian tulevaisuus. Olen ilahtuneena tänään kuunnellut sitä ylistystä, jolla ruokahuolto koetaan hyvin läheiseksi tehtäväksi kaupungin organisaatiossa, lähemmäksi kuin tukipalvelu. Mutta jotkut eivät ihan uskalla pitää sitä ydintoimintona. Minäkin olen sitä mieltä, että se kuuluu siihen johonkin väliin mutta niin lähelle ydintoimintoja, että sitä ei missään nimessä saa ajaa kauas yhtiömalliin. Itse toivon ja me ryhmänä toivomme sitä, että me voimme luoda Palmiasta sellaisen toimijan, joka pystyy vastaamaan näihin kaikkiin tarpeisiin ja tavoitteisiin, joita tänäänkin täällä on lasketeltu. En ole kyllä koskaan kuullut valtuustossa näin valtavaa listaa tarpeista, joilla ruokahuolto pitää järjestää päiväkodeissa. Toivoisin saman listan kaupungin kouluihin ja muihinkin palvelupisteisiin, missä ruokahuoltoa tehdään, tämä on niin tärkeä asia. Sen takia olen tässä rustannut ponnin, jossa vähän mitataan teidän kaikkien kykyä ja halua pohtia Palmian tulevaisuutta. Ponnin sisältö on seuraava:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus tuo valtuustolle esityksen, jossa Palmia pysyy omana liikelaitoksena, vaikka se edellyttäisi Palmian toimintojen karsimista kilpailuneutraaliteettisyistä.

Tällä tarkoitan tietysti sitä asetelmaa, jossa varmasti Palmia tulevaisuudessa on, että me emme voi toimia alueella, jossa on kilpailua ihan EU-lainsäädännön kautta, mutta voimme toimia omana toimintona silloin, kun poistamme Palmian toiminnoista ne toiminnot, jotka ovat nyt kilpailluilla markkinoilla. Se antaa meille mahdollisuuden valvoa huomattavasti läheisemmin, paremmin Palmian toimintaa ja asettaa niitä vaatimuksia, joita me haluamme Palmian tuottavan.

Edelleenkin toivon, että me ymmärrämme sen, että tässä on kysymys ihmisten työstä, miten me pystymme motivoimaan ihmistä tekemään töitä siinä jokaisessa työpisteessä. Enkä ole ollenkaan epäileväinen siitä, että tulevaisuudessa pienissä tai suuremmissa päiväkodeissa ne ihmiset pystyvät ylittämään sen tehtäväkenttensä ilman jokaisen euron jatkuvaa pohdintaa, mitä se maksaa ja mitä ei. Tietysti kysymys on myös siitä, millä tavalla kaupungin sisäisesti tämä laskutus hoidetaan, mutta se on hoidettava. Eli näillä eväillä eteenpäin.

Valtuutettu Sarkomaa

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja läsnäolijat.

9.9.2009

Tosiaankin aina on oikea hetki miettiä, miten asiat voidaan tehdä paremmin. Hyvät ystävät, kun katsotaan tätä taloudellista tilannetta ja sitä haastetta, mikä meillä on ja niitä tavoitteita, joita me yhdessä olemme asettaneet kaupungin strategiaan, niin on aivan selvää, että tämäntyyppisiä päätöksiä, mitä tässä on nyt tehty, että mietitään hyvää toimintaa, mietitään, miten sen voisi tehdä paremmin niin, että voisimme hieman vähemmällä rahalla saada entistä parempaa, sentyyppisiä päätöksiä meidän on tulevaisuudessa tehtävä entistä enemmän, jotta me pystymme toteuttamaan ne lupaukset, joita me yhdessä esimerkiksi kaupungin strategiassa olemme tehneet. Päiväkotien ruoka on todella hyvää tällä hetkellä. Olen päiväkodissa olevan lapsen äiti. Lapseni ovat koulussa. Ruoka on siellä hyvää, ja haluan, että näin on jatkossakin. Mutta haluan myös, että minun lastenlapsilleni ei tule kohtuutonta velkataakkaa, jotta me pystymme todella huolehtimaan sukupolvien välisestä tasa-arvosta ja siitä, että Helsinki ei mene kohtuuttomuuksiin näissä taloudellisissa asioissa, niin meidän tämäntyyppisiä päätöksiä on tehtävä.

Pidän tätä esitystä hyväksymiskelpoisena. Tiedän, että tähän liittyy monia pohdintoja, ja haluan muistuttaa tässä vielä valtuutettuja, että nythän me päätämme siirrosta ja tämä on ikään kuin lähetekeskustelua sille puitesopimukselle, mitä sosiaalivirasto tekee Palmian kanssa. Täällä on ollut huoli siitä, miten voidaan esimerkiksi erikoisruokavalioihin vastata. Mielestäni siihen on hyvä vastaus saatu, ja on hyvin tärkeää, että niissä sopimuksissa on kirjattu, täällä on erinomaisia ponsia siihen liittyen. Samoin on ollut huoli keittiöhenkilökunnasta, että onko siellä jatkossa käsiä apuna. Tämäkin on sopimuskysymys. Toivon, että nämä puheenvuorot, joita täällä on käytetty, ovat todella vakuuttaneet ne valtuutetut, jotka epäröivät.

Itse olen hyvin vahvasti sitoutunut siihen tavoitteeseen, joka strategiassa mainitaan, että me voimme päiväkotien ryhmäkokoja pienentää niin, että siellä on lapsille enemmän aikaa. Jotta tämä tavoite voidaan toteuttaa, toivon, että me olemme rehellisiä itsellemme. Meidän täytyy jossain muualla osata tehdä, toimia sillä tavalla, että rahaa jää näihin toisiin vieläkin parempiin ja tärkeämpiin asioihin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on lähiruoka-asia nostettu esille. Erityisen paljon itse olen saanut palautetta siitä, että kun mennään vähän isompaan yksikköön niin me tiedämme, että se ei välttämättä ole kaunista, mutta tämän esityksen takana on monia asioita, mitä hyviä asioita voidaan saada, että tehdään asioita yhdessä. Toivon, että koko Palmian osalta, ei vain tämän vanhustenhuollon ja päivähoidon osalta, entistä enemmän

9.9.2009

katsottaisiin siinä kilpailutuksessa ja ruokahuollon järjestämisessä sitä, että me voisimme käyttää yhä enemmän luomua ja lähiruokaa.

Sini-vihreä hallitus on, puheenjohtaja, tämä on viimeinen asia, jonka sanon, sini-vihreä hallitus on tehnyt periaatepäätöksen, kestäviä hankintoja ja valintoja koskevan periaatepäätöksen. Siinä todetaan, että tavoite olisi suosia erityisesti luonnonmukaisia, sesongin mukaisia ja kasvisaterioita, että näitä edistettäisiin julkisissa ruokapalveluissa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Teenkin seuraavanlaisen ponnin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että vanhustenkeskuksen ja lasten päiväkotien ruokailua suunniteltaessa ja puitesopimuksia Palmian kanssa tehtäessä on otettava huomioon valtioneuvoston periaatepäätös kestävien valintojen ja erityisesti luonnonmukaisten, sesongin mukaisten ja kasvisaterioiden edistämiseksi ruokapalvelussa.

Astrid Thors nosti esille tässä lähiruokaviestin, ja sitä oli moni tässä salissa vastaanottamassa. Toivon todellakin, että tämä ponsi saa kannatusta. Tätä esitystä kannatan lämpimästi. Erityisesti tuo asia, mikä tässä nostettiin esille, että henkilöstö olisi mukana ja kaikki ne ratkaisut, joita me valtuustossa ja kaupunginhallituksessa teemme, niin on hyvin tärkeää, että henkilöstöjohdosta vastaavat ihmiset myös informoivat, että esimerkiksi päiväkodeissa ja keittiöissä tiedetään, missä mennään. Tässä ilmeisesti on ollut jotakin, ja toivon, että tämä asia jatkossa hoituu.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

En mitenkään voi olla sanomatta valtuutettu Sarkomaalle, että täällä ei ole esitetty minkäänlaisia faktoja, ei myöskään tämän esityksen perusteluissa, sen asian puolesta, että tämä Palmiaan siirtäminen jollakin tavalla helpottaisi päiväkotien ruokahuollon järjestämistä. Tässä on nimenomaan ongelmana se, että Palmia joutuu järjestämään yhden tai kahden ruokahuoltoihmisten ohjauksen, esimiehisyiden, jotka sijaitsevat ympäri kaupunkia eri puolilla. Tämä tulee olemaan aikamoinen logistinen ongelma myös.

Mutta se, että Palmian kautta voidaan hoitaa kuljetuksia ja myös ruokahuollon kehittämistä, se on tietenkin tosiasia, joka voisi

9.9.2009

täsmälleen toteutua nykysysteemissäkin ilman, että sotketaan keittäjien ohjausta ja esimiehisyyttä siirtämällä heidät Palmiaan.

Valtuutettu Kousa

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä on hyvin vaikea kysymys. Täytyy sanoa, että olen kerrankin kuunnellut tätä salikeskustelua todella keskittyneenä avoimin mielin. Tämä monien jakama huoli palvelun laadusta on tunnetasolla hyvin helppo jakaa. Ruokahuolto on myös minun mielestäni osa päiväkotien ydintoimintaa ja lasten hyvinvointi näin taantumassa aivan erityisen tärkeää. Miksi mennä vaihtamaan tai muuttamaan toimivaa käytäntöä? Lasten ei pitäisi jäädä säästöissä jalkoihin.

En kuitenkaan epäile, etteikö Palmia osaisi tarjota laadukasta ruokaa. Tässä on hoivapuoli selkeästi vaikeampi kysymys, kun osaaminen Palmialla on keittiötyössä ja säästöt tavoitteena samaan aikaan. Meille on kuitenkin vakuutettu, että myös tämä puoli on sovittavissa. Se on sopimuskohtainen, sopimustekninen ja toisaalta kiinni ihmisistä, kaupungin työntekijöistä, niin kuin tälläkin hetkellä. En ehkä lopulta kuitenkaan näe syytä epäillä, etteikö tämä onnistuisi, että voitaisiin tuottaa laadukasta palvelua myös Palmian kautta, jos tähän on olemassa aito halu ja edellytykset, mikä vaatii aikaa ja hyvinvoivan henkilöstön. Täällä on tänään käsitelty arvokkaita ponsia, ja niistä kohta äänestetään. Kannatan niistä, jos en kaikkia niin useimpia kuitenkin.

Tämä 2 miljoonaa euroa on lopulta tosi paljon rahaa tässä taloustilanteessa. Minä istun terveyslautakunnassa, jossa tapellaan paljon pienemmistä summista. Tässä olisi mahdollisuus säästää tällä hetkellä parhaan saatavilla olevan tiedon mukaan niin, että palvelun laatu ei kärsisi. Kun taloustilanne paranee, pannaan lisäresursseja sitten vaikka siihen päiväkotien hoitotyöhön.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, virkamieskoneisto ja vielä jäljellä salissa olevat kaupunkilaiset.

Täällä on todellakin puhuttu paljon, on puhuttu tunteella ja ilman

9.9.2009

tunnetta. Ilmeisesti nämä ovat olleet vastapoolit. Täällä on tuotu selkeästi esille se, että monet ihmiset muistavat keittiöhenkilökunnan, joka on lähihistoriaan kuulunut, oli se sitten päiväkodin keittäjä Anni tai koulun emäntä Elli. Joka tapauksessa puhuttaessa Kustaankartanon vanhustenkeskuksen ja lasten päiväkotien ruokahuollon siirtämisestä Palmialle korostetaan keskittämisen tuovan säästöjä mm. henkilömitoitusten, sijaistamisen tai elintarvikkeiden kilpailuttamisen muodossa. Henkilöstökohdassa mainitaan esimerkiksi päiväkotien johtajien neuvottelutilanteiden tuovan säästöjä 4 300 tuntia. Sehän on ihan mieletön määrä, mutta kuitenkin useampi päiväkodin johtaja ei ole kokenut tällaisia keskusteluja keittiöhenkilökunnan kanssa raskaiksi tai saati haluaisi niistä luopua. Kuitenkin he kokevat, että he voivat luottaa siihen, että keittiöhenkilökunta toimii itsenäisesti. He sen sijaan pelkäävät sitä, että paljonko tämä uusi järjestelmä tuottaa heille lisätyötä, mitä ei kuitenkaan mainita tässä esityksessä millään tavalla.

Kaiken kaikkiaan tällainen lähijohtajuus, sehän tiedetään, että se on paljon inhimillisempää verrattuna etäjohtajuuteen, joka on kasvotonta. Lähijohtaja kuitenkin vaikuttaa työhyvinvointiin ja sitoutumiseen siinä työssä. Sirpa Asko-Seljavaara mainitsi HYKS-esimerkin, että kun sielläkin tehtiin erinäisiä siirtoja, niin kyllä siellä ne lasiseinät edelleenkin on eri henkilökuntaryhmien välillä olemassa. Mikä sitten, jos me päätämme nyt, että nämä siirtyvät Palmialle nämä palvelut, ja täällä on vilauteltu osakeyhtiöittämistä, kilpailuttamista tai sitten EU-kriteeristöä, ehkäpä meillä 10 vuoden päästä onkin ranskalainen tuottaja, joka tuo ne perunat ei 50 kilometrin päästä vaan sieltä Puolasta. Oli niin tai näin, ruokahuollon siirron perustelut arveluttavat. Jos on hyötyjä, on myös haittoja. Ja tämä kysymyshän ei ole uskon asia.

Palvelujen laatu ei vakuutteluista huolimatta ole selviö, mutta lasten tai vanhusten ei tule siitä kärsiä. Yhtenäkkään päivänä ruuan tulo ei saa myöhästyä puoltatoista tuntia. Puuttumatta sen enempää kylmä- tai kuumaketjuihin haluaisin kuitenkin kysyä, kumpi on tehokkaampi epidemioiden torjumisessa, keskitetty ruokahuolto vai kaukaa tuotetut päivän annokset, joiden toimitusketju takeltelee. Ovatko syntyvät säästöt todellisia, kun Palmiaan perustetaan uusi lasten päivähuollon ruokapalveluyksikkö, sosiaalivirastossa on seurantaa varten asiantuntijaryhmä, on ruokapalveluneuvottelukuntaa, yhteistyöpalavereja ja liekö lisäpalvelutkaan ilmaisia? Kaikki, mikä paisuttaa hallintoa, on kuitenkin pois perustehtävästä. Tilaaja-tuottaja-malli vaikuttaa raskaalta. Mikä on sen muunneltavuus päivittäin vaihtelevissa tilanteissa? Entä kun tänään paistaa aurinko, saadaanko ne voileivät ja päästään luontoretelle?

9.9.2009

Keittiö on kodin sydän. Niin on keittiö päiväkodissakin sydän. Siellä lapsi näkee, mistä ruokaa tulee, se on valmistettava ennen syömistä. Toivottavasti ihmisen ei tarvitse olla vajavainen ennen kuin ruokapalveluihin liittyvä kasvatustehtävä tunnustetaan, kuten sivulla 16 mainitaan. YK:n lastenoikeuksien julistuksessa mainitaan lapsen oikeus terveelliseen ruokaan rauhallisessa ympäristössä. Sitä ei takaa kaukosäädety ruokahuolto.

Perussuomalaisen valtuustoryhmä kannattaa Kati Peltolan aiemmin tänä iltana esittämää ehdotusta, että käsittelyssä oleva esitys hylätään.

Kiitos.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja. Tällä valtuustolla on lähikuukausina edessä hyvin ikäviä päätöksiä ja paljon sen takia, että tämä kaupungin talous nyt ei ole mitenkään kauhean hyvässä kunnossa. Silloin kun pitää tehdä ikäviä päätöksiä, niin silloin tarvitaan päätöksentekotaitoa. Pitää osata erottaa vähän ikävät päätökset niistä hyvin ikävistä päätöksistä ja mieluummin tehdä vain niitä vähän ikäviä, ettei joutuisi tekemään niitä hyvin ikäviä. Tässä suhteessa olen vähän ihmeissäni siitä keskustelusta, kun täällä väheksytään sitä, että 2 miljoonaa, eihän se nyt ole mitään ja että on ihan suorastaan syntiä perustella jotakin asiaa sillä, että se säästää rahaa. Mutta se säästää jonkun toisen 2 miljoonan euron säästö päätöksen, ja voi olla se toinen 2 miljoonan euron säästö päätös aika paljon ikävämpi. Täällä on tietysti myös kyseenalaistettu se, että syntyykö säästöä. Kyllä meidän tietysti on lähdeittävä siitä, että virkavastuussa olevat ihmiset kirjoittavat esityslistalle asioita niin kuin he olettavat niiden olevan.

Rkp:n valtuustoryhmä on ihmetellyt täällä aika monessa puheenvuorossa, että mistä se säästö oikein syntyy, jos siellä kuitenkin paikalla on suurin piirtein yhtä paljon henkilökuntaa. Kyllähän siinä ruokaketjussa tapahtuu sitä ennenkin yhtä sun toista, oikeastaan koko länsimainen kehitys on ollut erikoistumista ja sitä, että ihmiset keskittyvät tekemään sitä, missä he ovat hyviä. Miettikää vaan, mitä esimerkiksi työpaikkojen ruokaloiden keittäjille on tapahtunut sen jälkeen, kun ammattimaiset organisaatiot ovat ottaneet työpaikkaruokailun haltuunsa. Kyllä ne nyt vain ovat parantuneet siitä, mitä on ollut, ja se on tapahtunut rationaalisemmin ja osaavammin jne. Tältä osin uskon kyllä, että sitä säästöä on saatavissa. Voi olla, että 2 miljoonaa ei tule nyt ihan ensi vuonna, mutta kyllä se rakenteellisena säästönä on. On erittäin ikävää, jos me emme pysty tekemään sellaisia

9.9.2009

päätöksiä, jonka seurauksena koko julkinen sektori joutuu aina vähän vanhakantaiseen osaan.

Totta kai itsekin tätä hiukan epäilin, ja se epäily lähti erityisesti siitä, että lasteni päiväkodissa se kaikista paras täti oli se keittäjä. Minulle on jotenkin onnistuttu vakuuttamaan, että tämän tilanteen nyt ei tarvitse tästä tavattoman paljon muuttua. Tällaisessa asiassa moni asia voi mennä vikaan, ja siinä suhteessa sekä henkilökunnan että vanhempien huoli on ehkä ollut aiheellinen ja myös erittäin hyödyllinen, koska nyt on aika alleviivaten kerrottu, mitä voi mennä vikaan. Silloin tietysti juuri sitä ansaa osataan välttää, koska tämä riski on ikään kuin tiedossa. Sen takia olen aika luottavainen siihen, että kyllä tästä hyvin selvittäään.

Ei oikein myöskään tule mitään siitä, jos me valtuutettuina epäilemme omaa organisaatiotamme, omia virkamiehiämme, että aina kun niille antaa tilaisuuden tehdä jotakin asiaa väärin niin varmasti ne sen sitten myös väärin tekevät. Jos me tällaisella epäilyllä tätä organisaatiota johdamme, emme koskaan pysty tekemään mitään päätöksiä. Mutta kuten sanottu, aika hyvillä mielin kyllä painan nyt jaa-nappia sen takia, että paljon, paljon ikävämpiä päätöksiä on tässä odotettavissa.

Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Valtuutettu Soininvaara on varmasti oikeassa siinä, että vielä ikävämpiä päätöksiä tulee eteen, mutta haluan vain heittää tämän kysymyksen, että mistä ihmeestä se 2 miljoonaa nyt tulee, mikä täällä keskusteluissa koko ajan pyörii? Esityslistassa sanotaan, että hyödyt taloudellisesti vähitellen henkilöstösäästöissä ovat 0,5:stä 1,5 miljoonaan euroon ja sen lisäksi säästöjä voi tulla 50 000–100 000 euroa elintarvikkeiden kilpailuttamisesta. Siis maksimitapauksessa 1,6 miljoonaa mutta alaraja on 550 000:ssä, ja koko ajan puhutaan 2 miljoonasta. Ja kun ollaan vielä ihmetelty sitä, että toteutuuko se siinä koossa sen takia, koska osa siitä työvoimasta sieltä pienistä päiväkodeista katoaa. Niin tästä on ollut puhetta. Ei tämä säästön mittakaava välttämättä ratkaise. Ei voi puhua 2 miljoonasta näiden papereiden perusteella, jotka meille on jaettu.

Valtuutettu Vapaavuori (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

9.9.2009

Toisin kuin valtuutettu Rantanen niin olen sitä mieltä, että valtuutettu Soininvaara käytti erittäin hyvän ja tasapainoisen puheenvuoron. Minusta se on yksi lysti, onko se 2 miljoonaa vai 1,6 vai 1,2 ja toteutuuko se 70- vai 60- vai 82-prosenttisesti. Lähtökohta on se, että näin on fiksua tehdä. Yhdyn mielelläni myös siihen Soininvaaran fiksusti muotoilemaan näkökulmaan, että kyllä tämä pikkuisen surullisen kuvan antaa Helsingin valtuuston kyvystä virittäytyä oikeasti vaikeiden asioiden ja vaikeiden päätösten tekemiseen, jotka väistämättä ovat edessä.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Hämmästelen kyllä valtuutettu Vapaavuoren näkemystä, että tässä on yhdentekevää, tuleeko säästöjä vähän vai ei ollenkaan. Kun se on ainoa perustelu, joka meille on esitetty, se on ainoa perustelu. Kaikki muut seikat puhuvat sen puolesta, että ei muuteta nykyistä järjestelmää vaan kehitetään sitä. Kun se ainoa perustelu on täällä lukuisissa puheenvuoroissa osoitettu kyseenalaiseen, harhaanjohtaviin, puutteellisiin ja yli 3 vuotta vanhoihin tai vähintään 2 vuotta ja risat vanhoihin lukuihin perustuvaksi, niin kyllä minä hämmästelen, että tällä tasollako tämän tasavallan valtioneuvostossakin päätöksiä tehdään. Ne päätökset kyllä vaikuttavat välillä siltä, että tällä samalla tarkkuudella sielläkin toimitaan.

Valtuutettu Vapaavuori (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaksi kommenttia. Ensinnäkin minä hämmästelin, jos olisimme valtuutettu Hakasen kanssa jostakin asiasta samaa mieltä. Ehkä on hyvä näin, että olemme jatkossakin eri mieltä asioista. Mutta toivoisin kuitenkin, ettei puheitani nyt ihan miten tahansa vääristeltäisi. En käyttänyt sellaista ilmaisua, etteikö säästöjä tulisi ollenkaan. Se on sitten eri asia, onko 2 miljoonaa tai 1,5 miljoonaa oikea luku. Se ei ole minusta relevanttia, mutta totta kai tästä säästöjä aikaansaadaan.

Valtuutettu Koulumies

Hyvä puheenjohtaja, valtuutetut.

9.9.2009

Minulla itselläni on 3-vuotias poika, joka on osa-aikaisesti päiväkodissa, ja haluan kannattaa vain sellaisia uudistuksia, jotka oikeasti koituvat lasten hyväksi. Olen kyllä sitä mieltä, että tämä on sellainen uudistus. Täällä valtuutettu Huru epäili äsken, että tämän uudistuksen jälkeen ruokaa tuotaisiin päiväkotiin ulkoapäin ja hätänä olisi, että miten se pysyy matkalla lämpimänä tai kylmänä. Niinhän ei käy, vaan ainoastaan joidenkin raaka-aineiden hankintaa keskitetään isompiin eriin, niin niitä saadaan ostettua halvemmalla. Niistä se ruoka valmistetaan edelleen siellä päiväkodissa, kussakin päiväkodissa erikseen.

Täällä on nostettu esiin tällainen näkökulma, että lasten on tärkeää nähdä, miten ruokaa valmistetaan ja saada osallistua siihen prosessiin. On arveltu, että tämän uudistuksen jälkeen tämä mahdollisuus jotenkin poistuisi. Olen siitä tosi eri mieltä, nimittäin se, miten lapset saavat osallistua päiväkodin ruuanlaittoon, niin se riippuu ihan yksittäisistä tapauksista, kustakin päiväkodista erikseen. Minä olen nähnyt tätä toimintaa kunnallisella puolella ja myös yksityisellä puolella, ja siellä kunnallisessa päiväkodissa, jossa oma lapseni on, keittäjä valmistaa ruuan paikan päällä alusta alkaen mutta kuitenkin suljetun oven takana niin, etteivät lapset koskaan saa mennä katsomaan keittiöön, missä sitä ruokaa laitetaan eikä siis tietenkään myöskään osallistua siihen millään tavoin. He näkevät perunat ja ruuat sitten kun ne tuodaan lautaselle pöytään.

Sen sijaan lähellä sijaitsevassa Montessori-päiväkodissa ruoka hankitaan ihan kokonaan ulkopuolelta, että siellä ollaan toisessa äärimmäisyydessä. Siellä kuitenkin lapset saavat itse omin käsin valmistaa lisukesalaatin ja leivät, he tykkäävät siitä kovasti. En tiedä, miksi siellä on tällainen mahdollisuus. Tämä esityshän ei tuo tähän mitään muutosta, valitettavasti. Mikään ei siis takaa tätä osallistumismahdollisuutta, vaikka nykyinen jatkuisikin, paitsi jos päiväkodin johtajat tämän uudistuksen myötä saavat kimmokkeen ryhtyä kehittämään johtamansa päiväkodin toimintaa. Siihen tarjoutuu periaatteessa nyt parempi mahdollisuus, jos heille jää enemmän aikaa henkilökunnan johtamiseen ja sen toiminnan kehittämiseen ja ideoimiseen. Se on tärkeä näkökulma, koska päivähoidon laatu syntyy siellä paikallisesti hyvästä henkilöstön johtamisesta.

Tähän esitykseen liittyy toinenkin mahdollisuus parantaa lasten ruokapalveluita, eli se on tämä ruuan laatu. Meillä on mahdollisuus tehdä nyt päätöksiä ruuan laadun kehittämiseksi entisestään. Täällä on tästäkin jo kuultu esityksiä, mutta itsekin haluan vielä siihen puuttua. Nimittäin Espoon kaupunki on lopettanut natriumglutamaatin käytön kouluruokailussa. Se on yleisesti käytetty aromivahvenne, jota lisätään

9.9.2009

mm. mausteseoksiin. Myös helsinkiläiset lapset ansaitsevat puhdasta ja turvallista ruokaa, sen takia esitänkin asiasta vielä toista toivomuspontta:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupungin päiväkodeissa ja kouluissa tarjottavasta ruuasta poistetaan ylimääräiset ja tarpeettomat lisäaineet, kuten natriumglutamaatti.

Kannatan myös Sari Sarkomaan esittämää pontta. Samansisältöinen esitys kuin minkä minkä tässä tein, on täällä tehty aikaisemmin, mutta minun ponteni sisältää siis muutkin lisäaineet kuin pelkän natriumglutamaatin.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Minua ällistyi tämä edellinen puheenvuoro sen takia, että tulimme juuri asiakohdassa 4 perustaneeksi kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen yhteisen hankintayhtiön sillä perusteella, että kaupunki voisi tehdä nykyistä enemmän yhteishankintoja. En ymmärrä, minkä takia sosiaalivirasto ja Palmia eivät voisi tehdä yhteishankintoja sekä ruokatarvikkeissa että myös kuljetuksissa ilman, että keittäjät täytyy siirtää Palmian alaisuuteen. Ei ole olemassa minkäänlaista suunnitelmaa siitä, millä tavalla keittäjien hallinnoiminen jatkossa tapahtuu eikä myöskään minkäänlaisia laskelmia siitä, kuinka paljon siihen menee työtä verrattuna nykyiseen järjestelmään. Minusta tämä on erittäin huonosti valmisteltu ja perusteltu ehdotus.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kysymys Kustaankartanon vanhustenkeskuksen ja lasten päiväkotien keittiöiden siirtämisestä Palmian hoidettavaksi on monitahoinen. Täällä on esitetty merkittäviä näkökohtia sekä tämän hankkeen puolesta että sitä vastaan. Erityisen hyvinä asioina pidän sitä, että ruokapalveluiden tuottaminen tapahtuisi edelleen pääosin päiväkotien omissa keittiöissä

9.9.2009

kuten nykyäänkin, vaikka ruokapalveluhenkilökunta siirtyisi Palmian palvelukseen.

Edelleen pidän hyvänä sitä, että muutoksen seurauksista kaupunginhallitukselle esitetään 2 vuoden kuluttua uudistuksen toteuttamisesta selvitys muutoksen vaikutuksista. Valitettavasti kuitenkin epäilen, että tämäniltaista päätöstä ei kuitenkaan peruttaisi, vaikka tulokset osoittaisivat, että nyt tehtävä päätös osoittautuisi huonoksi. Rahan säästö on erittäin hyvä asia, jos se toteutuu. Edelleen ravitsemusterapeuttipalveluiden saaminen kaikkien käyttöön on merkittävä hyöty, samoin se, että Palmia pitäisi ruokapalvelun kaupungin omana toimintana. Edelleen valtuutettu Rädyn esittämä peruste siitä, että päiväkodin johto saa keskittyä kasvatuksellisiin asioihin, ei ole merkityksetön.

Päätöstä vastaan puhuu se, että Kustaankartano voisi tuoda arvokasta vertailutietoa Palmian hintatasosta. Nykymalli on joustavampi erilaisten palveluiden saatavuuden suhteen. Toimivan ratkaisun muuttaminen on aina riski. Miksi Palmialta ruokapalvelut saavien kokeilupäiväkotien tuloksia ei odoteta? Yksiköihin jakaminen johtaa eriytymiseen, mistä Sirpa Asko-Seljavaaran kokemus omalta alaltaan kertoo. Sirpan ponsi on siksi kannattamisen arvoinen.

On siis merkittäviä perusteluita puolesta ja vastaan. Harkittuani eri puolia olen päätenyt vastustamaan tätä esitystä. Keskeisenä perusteluna on se, että mikäli kokeilun tuloksia ei odoteta, mikä merkitys kokeilulla on? Jos kokeiluihin suhtaudutaan tällä tavalla, se syö pohjaa kaikilta kokeiluilta. Kokeiluhan ei silloin näytäkään aidolta kokeilulta vaan vyörytyksen ensimmäiseltä vaiheelta. Silloin meidän on vaikea tehdä mitään oikeaa kokeilua, koska taustalla häämöttää ajatus siitä, ettei oikeasti ole tarkoitus kokeilla vaan vyöryttää asiaa. Kokeilu näyttää, miten asia käytännössä toimii ja tuleeko säästöjä vai ei.

Uskon, että tässä asiassa ei tulla ottamaan peruutusaskeleita, vaikka kokeilu lopulta tulisi osoittamaan oletetut edut haittoja pienemmiksi, koska koko muutos olisi jo toteutettu. Mitä tulee taloudellisiin säästöihin, pidän niitä epävarmoina ennen kokeilun tuloksia. Niinhän on käynyt ennenkin. Muutostilanteessa saatetaan esittää taloudellisia etuja, jotka eivät toteudu.

Aikanaan täällä valtuustossa päätettiin Suomen Turistiauton ja HKL-Bussiliikenteen yhdistämisestä. Meille esitettiin hyvin vakaasti, että tuon päätöksen seurauksena syntyvä yhtiö nousisi muutamassa vuodessa taloudellisesti kannattavaksi. Eivät nämä vakaasti esitetyt arviot toteutuneet. Siksi en ennen kokeilun valmistumista ole halukas

9.9.2009

tekemään esityksen mukaista päätöstä.

Kari Suomalainen piirsi aikanaan pilapiirroksen, jossa pieni poika katsoi vanhempiansa hääkuvaa ja totesi kaverilleen: "tuo kuva otettiin silloin, kun äiti tuli meille töihin". Mielestämme olemme nyt päättämässä päiväkotien keittiöiden mahdollisesta siirtämisestä Palmian hoidettavaksi emmekä lastentarhan keittiöiden siirtämisasiasta. Kodissa äiti ei käy töissä, vaan ruokaa laittava vanhempi kuuluu perheeseen. Siksi en pidä merkityksettömänä sitä, että päiväkodissa ruuanlaittaja kuuluu täysimääräisesti päiväkodin yhteisöön. Sanottakoon kuitenkin selvyuden vuoksi, etten pidä sitä ehdottomanakaan asiana, mutta en pidä sitä merkityksettömänä. Siksi kokeilun tuloksia on syytä odottaa.

Kiitos.

Valtuutettu Romakkaniemi

Ollaan avoimia tämän mikin suhteen, kaikkea pitää kokeilla kerran.

Täytyy sanoa, että olen mielenkiinnolla kuunnellut tätä keskustelua, koska tässä on selvästi haistettavissa politiikkaa. Sitä minä vähän ihmettelen, että miksi tuntuu tässäkin keskustelussa lähtöolettaisuus aina olevan, että kun jotain lähdetään muuttamaan, ehkä jopa kehittämään, niin laatu aina automaattisesti laskisi. Kyllä minä luulen, että me kaikki poliitikot ja kaupungin erinomaiset virkamiehet olemme aivan aidosti helsinkiläisten asiassa ja yritämme parantaa helsinkiläisten asioita.

Sinänsähän liikelaitoskehitys kuntalaisten palveluiden tuottamisessa on ollut pääosin pelkästään positiivinen, voisi sanoa jopa, että kuntalaisen paras ystävä. Tarkoitan kuntalaista tässä silloin sekä palvelun käyttäjänä että myös veronmaksajana, joka laskun maksaa. Nimittäin liikelaitoskehitys on eittämättä siirtänyt verovaroja hallinnosta ja tässä tapauksessa erityisesti päällekkäisyyksistä nimenomaan sinne palveluiden laatuun, tässä tapauksessa ruuan laatuun. Onhan se nimittäin niin, että jos ei ajatella kiistaa siitä, paljonko me keräämme helsinkiläisiltä verovaroina vaan ajatellaan, että nämä kerätyt verovarot ovat summa x, niin mitä pienempi suhteellinen osuus siitä summasta käytetään päällekkäisyyksiin ja hallinnon ylläpitämiseen, niin sitä suurempi osa käytetään verovaroista niiden palveluiden laatuun. Tämä mielestäni on ihan loogisen päättelyn paikkansa pitävä seuraus noista premisseistä. Eikö vaan, valtuutettu Rantanen?

9.9.2009

Siksi näissä keskusteluissa melkein kannattaisi käyttää sellaista kursoraattoria, joka aina, kun puhutaan sanasta "säästöt", niin jokainen voisi suomentaa sen, että säästöt tarkoittavat palvelun laadun kehittämistä. Tässä uudistuksessa nimittäin on kaikki edellytykset laatukriteerien entistäkin parempaan määrittelyyn ja seurantaan Palmian kautta. Oikeastaan niin kuin valtuutettu Kuuskoski sanoi, että tällaisessa muutoksessa, tällaisessa murroksessa voidaan mennä pieleen mutta myös kehittää paljon.

Luulen, että vaikka täällä on ollut paljon puhetta, niin valtaosa siitä on ollut erittäin asiallista evästyistä tulevaisuuteen. Täällä on monia hyviä ponsia esitetty, joilla tätä hyvää esitystä saadaan hiottua ehkä vieläkin paremmaksi. Näiden jälkeen me voimme tämän muutoksen hyväksyä kuntalaisten hyväksi, lasten hyväksi, palvelun käyttäjinä ja helsinkiläisinä veronmaksajina. Käytetään tämä mahdollisuus muutokseen.

Valtuutettu Abdulla

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kyllä varmasti tästä olemme samaa mieltä kaikki, kyllä Palmia tekee hyvää ruokaa. Me olemme huomanneet, tämän talon takana olevat henkilöt osaavat tehdä erittäin hyvää työtä ja ruokaa. Mutta tässä esityksessä, mikä meillä on edessä tänään, on yksi tosi pelottava puoli. Se on se säästö, mitä tällä tavoitellaan ja rahamäärät, mitkä eri suissa ovat eri numeroina. Emme voi tietää, toteutuuko se säästö, mitä tavoitellaan. Suuri osa kohdistuu nimenomaan henkilöstön säästöihin. Eli se tarkoittaa, että mitoituksia tiukennetaan. Voi olla, että sairaslomat sitä myöten lisääntyvät, johon tämän esityksen mielestäni vaarallisin ja pelottavin puoli liittyy.

Ja kun tehtiin säästötavoitteet tässä yhteydessä, niin haluan muistuttaa, että yksi asia on unohdettu, ja se on pienet lapset. Mitä he oppivat päiväkodin henkilökunnalta? Pienet kodit oppivat ja tutustuvat aikuiseen, he näkevät heidän arkensa päivittäin. Henkilökuntaan, joka vaihtuu koko ajan, pieni lapsi ei ehdi tutustumaan. Se ei ole hyvää lasten kehitystä, sen kaikki me tiedämme.

Itsekin muistan pienen tyttöni puhuvan Annikasta. Mietin, kuka tämä Annika mahtaa olla. Annika työskenteli tyttäreni päiväkodissa siivoojana, ja Annika on ensimmäinen aikuinen, johon hän siellä tutustui. Minusta hyvin motivoitunut henkilökunta on voimavara kaupungillemme eikä sitä saa väheksyä. Se on erittäin arvokas

9.9.2009

varsinkin silloin, kun ajat ovat tiukat, motivoitunut henkilö, se on erittäin tärkeä.

On järjenvastaista, että vähemmän ja tiukasti mitoitettut tuottavat hyvää, laadukasta palvelua. Monet täällä koko ajan hehkuttavat, että palvelu parantuu ja saattaa parantua. Mutta se on yksi fakta: mitä vähemmän henkilökuntaa on työskentelemässä, siinä on vaikeampi ihmisten tehdä palvelusta laadukkaampaa, parasta mahdollista, mitä he olisivat halunneet. Tässä kaupungissa on myös karmeita esimerkkejä vanhustenhuollossa. Tiukkaa mitoitusta, yksi hoitaja sairastui aamulla, ilmoittaa, olen kipeänä, iltavuoroon en voi tulla, niin hoitajat jäävät iltavuoroon. Ja ns. vaikeimmille osastoille tänä päivänä ei saada edes sijaisuuksia, vaikka kuinka paljon rahaa luvataan. Toivottavasti tässä vaiheessa annetaan työrauha päiväkotien henkilökunnalle eikä siirtoja tehdä.

Kiitos.

Valtuutettu Lahti (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Abdulla puhuu kyllä ihan täyttä asiaa, mitä tulee näihin mitoituksiin ja siihen tarpeeseen vastaavuuteen. Mutta en nyt malta olla korostamatta sitä, että tässä yhteydessä pelko henkilöstön puolesta on turha, koska kaikki työllistyvät edelleenkin ja meillä jatkossa on merkittävä työvoimapula, erityisesti palvelualoilla. Siihen voidaan vastata vain tuottavuutta lisäämällä ja uudelleen toimintoja järjestämällä.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Keskustelu tästä ruokatoiminnan siirtämisestä kaupungin omalle yksikölle on mielestäni lievästi kummallista yleisesti ottaen, koska ei ole montaa vuotta sitten kun koulujen ruokahuollon kilpailuttamisen yhteydessä pidettiin kynsin hampain kiinni Palmiasta ja nyt yhtä kynsin hampain ei haluta sitä. Ajat muuttuvat, ja ajat muuttuvat paitsi tämän puhujapöntön puolesta niin myös poliittisessa yhteistyössä. Palmian tädit juuri äsken kristillisen yhteistyön jälkeen vapauttivat saksillaan minut vetoketjuni kahleista, minkä syyn takia äsken menetin myös puheenvuoroni. Mutta asiaan.

Tällä koko siirrolla on tarkoitus nimenomaan saada enemmän rahaa

9.9.2009

varsinaiseen käyttöön eli varsinaiseen päivähöitoon, varsinaiseen henkilöstötilanteeseen myös vanhusten puolella ja ruokatavaroihin, jotka kenties voidaan ostaa myös lähituotannosta. Se kun ei ole kaikkein halvinta. Mutta kuten olemme kuulleet, keittiöitä yksikköinä ei lakkauteta vaan toiminta jatkuu fyysisesti kuten ennenkin. Työn järjestämisen ja sisällön määrittely tapahtuu työn tilaajan ja Palmian keskeisenä sopimuksena. Toiminta voi sisältää siis edelleen ruokailujärjestelyjä, leipomista, terveystasvatusta ynnä muuta yhdessä päiväkodin lasten tai vanhustenhoitolaitoksen asukkaiden kanssa. Hyödyt toiminnalle saadaan aiempaa sujuvammasta sijaistuksesta, henkilöstön työpäivän toimipaikkojen vaihtelusta tarvittaessa ja keskitetyistä, määriltään alennuksista saavista ruokatilauksista.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tiedämme kaikki, että erityisesti ravintolapalveluja säädellään tarkasti mm. terveydellisin, hygieenisin ja ravinto-opillisin perustein. On totta, että keskitetty ruokahuolto voi muodostua riskialttiiksi, mikäli valmistusvaiheessa ruokaan ilmestyy pöpö tai raaka-aineessa on laatuongelma. Henkilöstön tai työntekijän sairastuminen esimerkiksi salmonellaan saattaa saastuttaa koko ravintoerän. Toisaalta, pienissä yksiköissä kyseiset ongelmat voivat sulkea ennalta arvaamatta koko keittiön ja aiheuttaa katastrofin muissa yksiköissä niiden joutuessa yhtäkkiä muonittamaan myös lähialueen päiväkodit. Isoissa ruokayksiköissä on valmiit laatu-järjestelmät, pienissä välttämättä näin ei ole. Oli ruokailun järjestäjä kenen palkkalistoilla tahansa, on erittäin tärkeää huolehtia siitä, että isojen ruokamäärien kuljettaminen, ajoitukset ja laadukkaiden, mieluiten lähialueilla tuotettujen elintarvikkeiden hankinnat hoidetaan alusta saakka ajatuksella ja järjellä (vrt. Espoon tilanne).

Logistiikalla säästetty raha voidaan siis siirtää ruoka-aineiden laatuun, lähiruoka kun ei ole siitä kaikkein edullisimmasta päästä. Toivottavasti myös ruokalajien maku ja selkeys paranevat nykyisestä niin, että tarjolla on muutakin kuin eineksiä, kalapuikkoja, niin suosittuja kuin ovatkin, ja Välimerellä pakastettua kalaa. Lisäksi toivon, että Palmia keskittyessään nimenomaan ruuan valmistamiseen ja ravintosisällön kehittämiseen juuri niille asiakasryhmille, joita he palvelevat, ottaa toimintaansa mukaan lasten kohdalla myös ravinto- ja tapakasvatuksen. Vanhusten ruokailua voisi kehittää edelleen makuja ja värejä sekä ruuan houkuttelevuutta lisäävällä esiinpanolla. Ruuan tarjoilu, ottaminen, itse ruokailu ja tietenkin ravintosisältö ja ruuan koostumus ja konsistenssi voisivat olla myös osa kuntoutusta ja eräänlaista toimintaterapiaa.

9.9.2009

Palmia voisi laajentaa toimintatapojaan ja henkilöstön osaamista vanhusten puolella myös vuodepotilaiden tai asukkaiden ruokailutapahtumaan, kenties jopa tarjota työpaikkoja kyseisellä sektorilla. Ehkä heillä olisi aikaa auttaa vanhus myös istumaan mukavasti vuoteessa niin, että myös suun avaaminen, nieleminen, ruuan ohjautuminen mahalaukkuun keuhkojen asemasta onnistuisi inhimillisellä tavalla. Uskon Kustaankartanossa näin olevankin jo nyt, mutta tehtyäni vuosia töitä mm. Helsingin sosiaaliviraston pitkäaikaispaikoilla makaavien asiakkaideni kanssa, näin todellakaan ei aina ollut.

Näin toispuolihalvaantuneita setiä tai hampaattomia, vuoteeseen sidottuja tätejä, joiden eteen vuodetarjottimelle tuotiin mm. keittoruoka juomineen pääpuoli nostettuna 30–45 asteen kulmaan. Lusikka annettiin halvaantuneeseen tai ainoaan toimivaan käteen ja ruoka valui yhdessä syöjän kyynelten kanssa rinnoille. Leipä jäi puoleen väliin väärään kurkkuun vievän ruokailuasennon takia. Toinen vaihtoehto oli pystyasento ylävartalo romahtaneena sivutaivutukseen. Kokeilkaapa itse kukin, miten mukavalta syöminen siinä asennossa tuntuu. Sikäli tarvitaan henkilökuntaa myös keittiön puolelta tarvittaessa auttamaan silloin, kun käsipareja on liian vähän.

Kunnissa kaivataan innovaatioita palveluissa. Palmia voi todella kehittää omasta laitosruokailustaan tutkimuksen, kehittämisen, opetuksen, kokeilujen ja henkilöstön osallistuvan työnkuvan laajentamisen konseptia, jolla ruokailu toteutuu ekonomisesti, herkullisesti, kauniisti ja kasvatuksellisesti. Lopuksi haluan kannattaa Sarkomaan ja Koulumiehen ponsia, ja itselläni on kaksi toivomuspontta asiaan liittyen, jotka jätän kirjallisena:

Hyväksyessään Palmialle sosiaalivirastosta siirtyvän ruokapalvelun kaupunginvaltuusto edellyttää, että Palmia tiedottaa sekä asiakkaille että heidän omaisilleen että tilaajalle ja toimintalaitosten henkilökunnalle läpinäkyvästi laadunvarmistusmallinsa ja kehittää palveluaan säännöllisesti toteutettavien asiakaskyselyiden tulosten mukaisesti.

Toinen ponsi:

Palmia kehittää erilaisten toimintaympäristöjen ravintopalvelustaan tuotteen ja palvelukonseptin, joka on myös myytävissä kaupungin omien laitosten ulkopuolisille toimijoille.

9.9.2009

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin vielä palannut esittämäni kysymykseen yt-menettelystä. Kaupunginjohtaja Pajunen tuli vastanneeksi moniin kysymyksiin mutta ei tähän, että jos nyt tehty esitys on sama kuin aiemmin ja siksi yt-menettelyksi riittää vuoden 2006 yt-menettely, niin minkä takia täällä on niin monissa puheenvuoroissa viitattu siihen, että se esitys on parantunut? Jos se esitys on parantunut, niin eikö se esitys silloin ole muuttunut? Ja jos se esitys on muuttunut, niin mitä tämä tarkoittaa yt-menettelyn laillisuuden kannalta? Itse en edelleenkään kannata sitä esitystä, mutta niiden valtuutettujen puolesta, jotka tulevat äänestämään sen puolesta, niin olisi heidän kohdalta reilua tietää siitä laillisuudesta. Jos tähän saisi vastausta.

Paljon kiitoksia.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Tässä keskustelussa on käytetty varsin paljon puheenvuoroja, ja tuntejakin on kulunut paljon. Osa puheenvuoroista on perustunut selkeästi faktoihin, varsin monissa puheenvuoroissa ovat myös pyörineet nämä tunteelliset asiat esillä, samat asiat, joita on pyöritetty monta vuotta tässä keskustelussa. On puhuttu siitä pullan leipomisesta, että onko se mahdollista vai eikö se ole mahdollista. On puhuttu siitä, että muuttuuko ruokailutilanteen kasvatuksellinen luonne vai eikö se muutu jne. Kaiken kaikkiaan voi todeta sen, että Helsingin kaupunkihan on varsin iso organisaatio ja tällainenkin muutos on iso muutos ilman muuta. Jossain pienessä kunnassa tämä olisi varsin toisen näköinen asia.

Täällä keskusteluja on usea valtuutettu tuonut esille sen, esimerkiksi valtuutettu Peltola, että tämä kuljetusten hoitaminen olisi mahdollista ilman muutosta. Kysyn vain, että miksi sitä ei ole sitten tehty. Tästä kuljetusasiastakin on keskusteltu useamman vuoden ajan. Miksi sitä ei ole toteutettu tähän mennessä? Käsittääkseni sosiaalivirastolla olisi ollut hyvät mahdollisuudet hoitaa kuljetukset yhteistyössä jo tähän mennessä, jos siihen olisi ollut halua. Minusta on vaikea nähdä, että

9.9.2009

nyt tässä vaiheessa tällaisia asioita nostetaan vastustusmielessä esille.

Yhtenä tärkeänä asiana tässä näen sen, että henkilöstön sijaistaminen tulisi helpottumaan jatkossa. Toivon todella, että sosiaalivirastossa kun nyt ei ole tätä asiaa ihan täysin näin hoidettu mutta Pالميassa sisäisten sijaisten järjestelmä, vakinaisten sijaisten järjestelmä samalla tavalla kuin terveydenhuollossa ja sosiaalitoimessa, monissa yksiköissä toimii, rakennetaan tähän, jolloin ei ole myöskään vaaraa siitä, että siellä sijaisena olisi henkilöitä, jotka eivät osaisi toimia päivähoidossa. Näitäkin kommentteja varsin usein on tullut, että sijaisiksi tulee ihmisiä, jotka eivät osaa päivähoidossa ja lasten kanssa toimia. Jos siellä on sisäisten sijaisten järjestelmä, se ratkaisee tämänkin kysymyksen.

Lasten ruokavalion osalta en epäile lainkaan sitä, etteikö Pالميassa olisi osaamista. Ruokailutilanteethan kaiken kaikkiaan eivät ole vain syömistä vaan totuttamista terveellisiin ruokailutottumuksiin aivan pienestä lähtien, mutta se vastuu ei todellakaan ole pelkästään päivähoidolla vaan se on yhdessä kodeilla ja päivähoidolla, ensisijaisesti kodeilla ja vanhemmilla. Me tiedämme sen, että päivähoidon rooli on varsin merkittävä: moni lapsi viettää päivästä ison osan ajastaan ja syö viidestä ateriastaan kolme päivähoidossa, joten päivähoidon merkitys totuttamisessa terveellisiin ruokailutottumuksiin ja hyviin tapoihin on merkittävä.

Omat lapseni aloittivat viime viikolla päiväkodissa, ensimmäistä kertaa käytämme kaupungin päivähoidon palveluja tässä mielessä hyväksemme. Voin todeta sen, että olin hieman järkyttynyt joistakin käytännöistä ja toivoisin niihin muutosta. Toivon, että tämä on yksittäistapaus ja muissa päiväkodeissa ei toteudu esimerkiksi se, että aamupalalla syödään muroja, joihin ripotellaan ruokalusikallinen, lähes, sokeria päälle. Samaan aikaan meillä hammashuolto pyrkii vanhempia ohjaamaan siinä, että sokerin käyttöä, suolan käyttöä pitää vähentää, mutta mikäli yksittäisessäkin yksikössä päivähoidossa toimitaan toisin, se opetus menee pikkuisen hukkaan.

Tältä osin tiedän sen, että tällä hetkellä jo meidän yli 250 päivähoidon yksikössämme, meidän laajassa määrässämme kouluja toimintatavat ovat varsin erilaisia. Täällä on varsin paljon mietitty sitä, että paraneeko vai heikkeneekö ruuan laatu tämän muutoksen jälkeen. Tällä hetkellä jo haitari on varmasti varsin laaja. Toivon, että Pالميassa, kun nimenomaan tähän ruokapalvelukonseptiin kiinnitetään huomiota, siellä erityisen tärkeälle sijalle nousee ruuan laadussa nimenomaan nämä terveellisyyskysymykset ja täällä monessa puheenvuorossa esiin tuodut kysymykset siitä, että suosittaisiin luomua ja lähiruokaa. Tämä natriumglutamaattikysymys, joka esimerkiksi Espoossa käsittääkseni

9.9.2009

nousi niin esiin, että siellä on tehty päätöksiä, että natriumglutamaatin käytöstä luovutaan ensisijassa lasten ja nuorten ruokailussa ja pitemmällä aikavälillä kaikessa kunnan järjestämässä ruokailussa.

Sesonkien mukaisen ruuan suosiminen on myös varsin järkevää, ja monet huippukokitkinhan ovat viime aikoina tästä varsin paljon puhuneet. Se tarkoittaa myös sitä, että kustannuspuolella selkeästi sesonkien mukainen ruoka tulee edullisemmaksi.

Henkilöstömitoituksesta täällä on myös puhuttu. Olen joskus aikaisemminkin valtuustossa puhunut siitä, että mielestäni keittiöhenkilöstöä ja siivoushenkilöstöä ei saisi laskea hoitohenkilöstömitoitukseen. Olen päivähoidon osalta myös samaa mieltä. Minun mielestäni pitää olla niin, että he eivät kuulu siihen hoitohenkilöstömitoitukseen missään mielessä, vaikka he tekevät osittain niitä tehtäviä. Mutta jos täällä on pelätty sitä, että sitten joudutaan lisäämään päivähoitoon henkilöstöä, minun mielestäni se on nimenomaan oikein niin, että sinne sitä kasvatushenkilöstöä lisätään eikä niin, että keittiöhenkilöstöllä korvataan kasvatushenkilöstöä.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on erilaisissa puheenvuoroissa pelätty sitä, että tällä päätöksellä Palmia yhtiöitetään, ja toisissa puheenvuoroissa on todisteltu sitä, miten Palmia pysyy omana liikelaitoksenaan. Tästä syystä minusta valtuutettu Bryggaren ponsi, jossa nimenomaan edellytetään, että kaupunginvaltuustolle tuodaan esitys, missä Palmia pysyy omana liikelaitoksena, selkeyttää tätä valtuustokeskustelua. Toivon, että se tulee laajasti hyväksytyä, koska sillä nimenomaan mitataan sitä todellista halua, että haluammeko me kehittää Palmiaa kaupungin omana liikelaitoksena vai ollaanko tässä todella kuljettamassa jotakin muuta ajatusta tämän päätöksen mukana. Siksi toivon, että tämä ponsi tulee hyväksytyä yksimielisesti.

Minusta Palmiaa pitää arvioida omana liikelaitoksenaan laajasti. Täällä on tuotu esiin, mikä merkitys Palmialla on kaupungin henkilöstöpolitiikassa. Todettiin mm. että Palmiassa on vajaatyöllistettyjä ja myös ikähaitari on huomattavasti korkeampi kuin monissa muissa yksityisen puolen organisaatioissa. Näin ollen kaupunki käyttää sitä yhteiskuntavastuuta tässä liikelaitoksessaan, joka on kaupungille kunniaksi. On hyvä, että se on myös Bryggaren ponnassa.

9.9.2009

Kiitos.

Valtuutettu Karu

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan Arja Karhuvaaran molempia ponsia.

Kiitos.

Valtuutettu Holopainen

Puheenjohtaja.

Ihan pienenä lisäyksenä tähän tekemääni ponteen, siitä on jäänyt yksi sana pois, mutta se on korjattu nyt tuonne varsinaiseen pöytäkirjaan. Eli se kuuluu niin, että:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Palmian tulee yhdessä Helsingin kaupungin sosiaaliviraston kanssa edistää asiakastiedon hyödyntämistä ruokapalvelujen kehittämisessä jne.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Henkilöstön edustajat vetosivat meihin ennen tätä kokousta ja ilmoittivat hyvin voimakkaasti, että he pitävät tämän esityksen käsittelyä täällä yhteistoimintalain ja kaupungin tekemän yhteistoimintasopimuksen vastaisena, koska henkilöstöä ei ole kuultu tämän esityksen valmistelussa. Kysyin ennen valtuuston kokousta asiasta myös eräältä ammattiyhdistysjuristilta..

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Myöskään ne ammattiyhdistyslakimiehet, joilta kysyin, eivät muistaneet

9.9.2009

koskaan kuulleensa työnantajasta, joka olisi yrittänyt vedota 2–3 vuotta vanhoihin yt-menettelyihin tällaisessa tilanteessa, jossa jopa sekä Kustaankartanon toimintamallit että päiväkotien määrät ja henkilöstöt ovat muuttuneet ja jopa päätösesitykseen on tehty muutoksia. Vetoankin voimakkaasti kaupunginjohtoon ja muihin valtuustoryhmiin, otetaan nyt aikalisä, ei ryhdytä tekemään päätöstä, joka tulee olemaan sekä laiton että sellainen päätös, jolla aiheutetaan suurta vahinkoa kaupungin maineelle työnantajana ja kaupungin kyvyllä hoitaa henkilöstöasioita.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande projektchef

Tiina Teppo
projektipäällikkö

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Tatu Rauhamäki
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Sanna Hellström
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot